

پیام فولاد مطالب علمی - خبری در زمینه آهن و فولاد یا زمینه‌های مرتبط را منتشر می‌کند. چاپ مطالب به منزله تأیید دیدگاه پدیدآورندگان آن نیست، نقل و اقتباس از مطالب پیام فولاد با ذکر مأخذ آن بلامانع است. دستورالعمل تهیه مقالات جهت درج در پیام فولاد در صفحات آخر ارائه شده است. طراحی کلیه جداول و تصاویر برعهده صاحب مقاله می‌باشد. مقاله‌های پذیرفته شده پس از ویرایش منتشر می‌شود.

ایران فولاد

انجمن آهن و فولاد ایران

صاحب امتیاز: انجمن آهن و فولاد ایران
مدیر مسئول و سردبیر: دکتر حسین ادريس
هیأت تحریریه:

دکتر عباس نجفی زاده (استاد دانشگاه صنعتی اصفهان)
دکتر حسین ادريس (استاد دانشگاه صنعتی اصفهان)
دکتر علی شفیعی (استاد دانشگاه صنعتی اصفهان)
دکتر مرتضی شمعیان (استاد دانشگاه صنعتی اصفهان)
دکتر کیوان رئیسی (استاد دانشگاه صنعتی اصفهان)
دکتر احمد ساعتچی (استاد دانشگاه صنعتی اصفهان)
دکتر بهروز ارباب شیرانی (دانشیار دانشگاه صنعتی اصفهان)
مهندس محمد حسن جولزاده (شرکت آژینه گستر اسپادانا)

مدیر اجرایی: مرتضی صالحی

مدیر روابط عمومی: فریدون واعظزاده

طراحی جلد و صفحه آرایی: دفتر فنی تیرازه

تبلیغات: سپیده گودرزی

ناشر: انجمن آهن و فولاد ایران

چاپ: مجتمع چاپ ایرانیان

شمارندگان: ۱۰۰۰ نسخه

بهاء: ۸۰۰۰۰ ریال

نشانی: اصفهان، دانشگاه صنعتی اصفهان، شهرک علمی تحقیقاتی اصفهان، انجمن آهن و فولاد ایران،
کد پستی: ۸۳۱۱۱-۸۴۱۵۶
تلفن: ۰۳۱-۳۳۹۳۲۱۲۱-۲۶، تلفکس: ۰۳۱-۳۳۹۳۲۱۲۴
E-mail: info@issiran.com
www.issiran.com

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۳	سر مقاله
	مقالات
۴	چشم انداز اقتصادی و بازار فولاد ۲۰۱۷-۲۰۱۸
۲۰	عملکرد شرکت فولاد آرسلور میتال در سال ۲۰۱۶
۲۵	روش‌های جدید طراحی فولاد
	اخبار
۳۲	اخبار داخلی
۳۵	اخبار اعضای حقوقی انجمن آهن و فولاد ایران
۳۶	اخبار بین‌المللی
	برگرفته از مجلات
۳۸	عناوین مقالات مندرج در مجلات بین‌المللی آهن و فولاد
	معرفی کتاب
۳۹	معرفی کتاب
	سمینارها
۴۰	سمینارهای بین‌المللی
۴۱	سمینارهای داخلی
	دانستنی‌ها
۴۲	کاربرد فناوری نانو در رنگ‌های خود تمیز شونده
	گزارش فنی
۴۸	تأثیر طراحی و عملیات EAF بر مصرف الکتروود
	مصاحبه
۵۳	مصاحبه‌ای با مدیرعامل شرکت فولاد آلیاژی ایران
	اطلاعات
۵۷	برگزاری دوره‌های آموزشی انجمن آهن و فولاد ایران
۶۰	لیست انتشارات انجمن آهن و فولاد ایران
۶۲	فرم درخواست عضویت حقیقی و حقوقی در انجمن آهن و فولاد ایران
۶۳	فراخوان مقاله برای مجله بین‌المللی انجمن آهن و فولاد ایران
۶۴	دستورالعمل تهیه مقالات به زبان انگلیسی (مجله بین‌المللی علمی-پژوهشی انجمن آهن و فولاد ایران)
۶۶	راهنمای اشتراک فصلنامه پیام فولاد
۶۷	فرم قرارداد درج آگهی در فصلنامه تخصصی پیام فولاد
۶۸	دستورالعمل تهیه مقاله برای فصلنامه پیام فولاد

سرمقاله

شماره ۶۶ مجله پیام فولاد هم اکنون در اختیار شما خوانندگان عزیز قرار دارد. این شماره در ابتدا به گزارشی راجع به چشم انداز اقتصادی بازار فولاد در سال ۲۰۱۷-۲۰۱۸ پرداخته که از جنبه‌های مختلف حائز اهمیت است. در ادامه عملکرد شرکت فولاد آرسلورمیتال در سال ۲۰۱۶ مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. روش‌های جدید طراحی فولاد از مسائلی است که بنظر می‌رسد مثل همیشه برای خوانندگان جذاب باشد، به این خاطر مطلبی با همین عنوان آورده شده است. در دیگر بخش‌های این مجله مطالب مختلفی در رابطه با اخبار مرتبط با صنایع فولاد و برگزاری همایش‌ها و سمینارهای داخلی و خارجی گردآوری شده است. در پایان مجله نیز دو مطلب یکی در مورد کاربرد فناوری نانو در رنگ‌های خود تمیز شونده که برای طراحان و کاربران ساختمان جالب و خواندنی است و دیگری گزارشی فنی برای بررسی ارتباط بین مصرف الکتروود در کوره‌های قوس الکتریکی و پارامترهای عملیاتی طراحی کوره، ارائه گردیده است که امیدوارم حداقل بخشی از مطالب این شماره که حاصل تلاش همکاران در دانشگاه و صنعت است مورد توجه شما خوانندگان عزیز قرار گیرد.

با تشکر

دکتر حسین ادريس

مدیر مسئول و سردبیر فصلنامه پیام فولاد

چشم انداز اقتصادی و بازار فولاد ۲۰۱۷-۲۰۱۸

گزارش سه ماهه دوم ۲۰۱۷ کمیته اقتصادی انجمن فولاد اروپا (یوروفر)^۱

ترجمه: محمدحسین نشاطی

پیش رو در سه ماهه دوم سال ۲۰۱۷ با محرک بهبود تقاضای داخلی به میزان قابل توجهی شتاب گرفت.

چشم اندازی اقتصاد کلان EU (درصد تغییرات نسبت به دوره مشابه سال قبل)				
	پیش بینی یوروفر- آوریل ۲۰۱۷ EU			
	۲۰۱۵	۲۰۱۶ (ب)	۲۰۱۷ (پ)	۲۰۱۸ (پ)
GDP	۲,۲	۱,۹	۱,۷	۱,۷
مصرف خصوصی	۲,۰	۲,۲	۱,۶	۱,۳
مصرف دولتی	۱,۴	۱,۷	۱,۴	۱,۲
سرمایه گذاری	۳,۰	۱,۸	۲,۰	۲,۷
سرمایه گذاری در ماشین آلات	۵,۰	۲,۹	۲,۲	۲,۶
سرمایه گذاری در ساخت و ساز	۱,۹	۱,۱	۱,۹	۲,۴
صادرات	۶,۲	۳,۱	۳,۷	۳,۷
واردات	۶,۲	۳,۷	۴,۰	۳,۷
نرخ بیکاری	۱۰,۰	۹,۲	۸,۷	۸,۳
تورم	۰,۲	۰,۳	۱,۶	۱,۶
تولید صنعتی	۲,۰	۲,۵	۲,۷	۱,۴
	(ب) = برآورد (پ) = پیش بینی			

۱-۱- انتظارات اتحادیه اروپا به صورت پایدار در

اوج

شاخص های اعتماد در سه ماهه اول سال ۲۰۱۷ بی توجه به پس زمینه سیاسی نامشخص، قدرت خود را تقویت کرده یا حفظ کردند. بررسی ارزیابی ماهانه اعتماد کسب و کار و مصرف کننده

۱- بررسی اجمالی اقتصاد کلان اتحادیه اروپا (EU)

- انتظارات اتحادیه اروپا به صورت پایدار در اوج
- هزینه های قوی مصرف کننده در ۲۰۱۷/۱۸
- سناریوی محتاطانه برای سرمایه گذاری
- سیاست مالی توسعه دار؟
- چشم انداز مثبت تر برای صادرات
- ECB: ادامه سیاست باز، در حال حاضر
- اقتصاد اتحادیه اروپا: شروع قوی سال
- رشد قوی با وجود افزایش ریسک ها

در سه ماهه چهارم سال ۲۰۱۶، تولید ناخالص داخلی (GDP)^۲ اتحادیه اروپا با نرخ ۰,۵ درصد در مقایسه با نرخ ۰,۴ درصد ثبت شده در سه ماهه سوم رشد داشت. GDP منطقه یورو ۰,۴ درصد نسبت به سه ماهه قبل افزایش یافت. در کل سال ۲۰۱۶، GDP به میزان ۱,۹ درصد در ۲۸ کشور عضو اتحادیه اروپا و ۱,۷ درصد در منطقه یورو رشد داشت.

در ارتباط با سهم اجزای GDP در رشد، مصرف خصوصی محرک اصلی رشد در سه ماهه پایانی سال گذشته باقی ماند. مصرف نهایی مخارج دولت و تشکیل سرمایه ثابت ناخالص به آن کمک کردند. خالص تجارت تأثیر منفی بر رشد GDP منطقه یورو داشت زیرا افزایش صادرات توسط بالا رفتن واردات جبران شد، اما سهم مثبت در رشد ۲۸ کشور عضو اتحادیه اروپا داشت.

در سطح کشورها به صورت منفرد، رشد در سه ماهه چهارم در اکثر کشورهای عضو تقویت شد. اقتصاد فرانسه با وجود عدم اطمینان سیاسی از انتخابات ریاست جمهوری

² Gross Domestic Product

^۱ منتشر شده در تاریخ ۲۵ آوریل ۲۰۱۷ (۵ اردیبهشت ۱۳۹۶) بر اساس اطلاعات قابل دسترس تا تاریخ ۲۵ آوریل ۲۰۱۷ (۱ اردیبهشت ۱۳۹۶).

۲-۱- هزینه‌های قوی مصرف کننده در ۲۰۱۷/۱۸
 تنها داده‌های اعتماد حاکی از تحرک اقتصادی در اوایل ۲۰۱۷ نیست. نرخ بیکاری منطقه یورو به ۹,۵ درصد در ماه فوریه ۲۰۱۷ کاهش یافت، کاهش از ۹,۶ درصد در ماه ژانویه ۲۰۱۷ و ۱۰,۳ درصد در ماه فوریه ۲۰۱۶. به طور مشابه، نرخ بیکاری ۲۸ کشور عضو اتحادیه اروپا ۸ درصد در ماه فوریه ۲۰۱۷، پایین ترین نرخ ثبت شده از ژانویه ۲۰۰۹ بود. مرکز آمار اروپا (یوروستات) برآورد می‌کند که تورم منطقه یورو در ماه مارس ۱,۵ درصد بوده است، کاهش از ۲ درصد در ماه فوریه. کاهش اخیر قیمت نفت خام ترس این را که عرضه اضافی تأثیر مولفه انرژی بر سطح تورم منطقه یورو را کاهش دهد، دوباره تازه کرد، در حالی که فشار نرخ‌های اصلی ملایم باقی مانده است. پیشرفت در بازار کار، کاهش قیمت نفت و تعدیل تورم منتجه - اگر در ماه‌های آینده پایدار باقی بماند - تنها به تحلیل تدریجی خفیف دستمزدهای واقعی منجر می‌شود. در مجموع، تصویر مثبتی برای هزینه مصرف خانوار دیده می‌شود. پیش بینی می‌شود مصرف خصوصی ۱,۶ درصد در سال ۲۰۱۷ و ۱,۳ درصد در سال ۲۰۱۸ رشد داشته باشد.

۳-۱- سناریوی محتاطانه برای سرمایه‌گذاری

در همین حال، به نظر می‌رسد یک ارزیابی محتاطانه‌تر از سناریوی رشد بالقوه برای سرمایه‌گذاری با وجود شرایط چارچوب نسبتاً حمایتی توجیه شود. تقویت رشد اقتصادی جهانی فرصت‌ها برای صادرکنندگان اتحادیه اروپا برای بهره‌مندی از بهبود مورد انتظار در تجارت بین‌المللی را گسترش خواهد داد. داده‌های اخیر بانک مرکزی اروپا نشان می‌دهد که هزینه استقراض برای بنگاه‌های غیر مالی براساس استانداردهای تاریخی بسیار پایین باقی ماند و در فوریه ۲۰۱۷ به کمترین مقدار در چند ساله افت کرد. با این وجود، تاکنون هیچ نشانه محکمی وجود ندارد مبنی بر اینکه سرعت تقاضای استقراض به میزان در نظر گرفته شده توسط کاهش هزینه تامین مالی بالا رفته است. در ماه فوریه، جریان ماهانه وام به بنگاه‌های غیر مالی به ۳ میلیارد

انجام شده توسط کمیسیون اروپا نشان می‌دهد انتظارات اقتصادی در اتحادیه اروپا در طی دوره ژانویه تا مارس حرکت صعودی داشته و در دسامبر ۲۰۱۶ به سطح اوج چند ساله اخیر رسیده است.

سطح اعتماد در خدمات و صنعت به طور گسترده‌ای پایدار باقی مانده است، در عین حالی که انتظارات مصرف کننده، بخش خرده‌فروشی و ساخت و ساز نیز قدری بیشتر بهبود یافته است. مورد آخری به بهترین سطح اعتماد از مارس ۲۰۰۸ رسید.

شاخص‌های بازار کسب و کار منطقه یورو در ماه مارس ۲۰۱۷ به اوج جدیدی دست پیدا کردند. شاخص مدیران خرید^۱ PMI خروجی ترکیبی فوری منطقه یورو به ۵۶,۷ افزایش یافت؛ متوسط ثبت شده در طی سه ماهه اول به ۵۵,۷، بالاترین سطح از سه ماهه اول ۲۰۱۱ رسید. شاخص PMI تولید منطقه یورو در ماه مارس به ۵۶,۲، بالاترین در ۷۱ ماه اخیر افزایش یافت. رشد سفارش‌های جدید و فعالیت‌های تولید تحرک قابل توجهی را در هر دو بخش تولید و خدمات به خصوص بهبود سفارشات صادراتی به دست آورد. در سطح کشوری، آخرین مقدار ثبت شده PMI نشان می‌دهد که وضعیت کسب و کار به خصوص در فرانسه در حال بهبود است.

سطح قوی اعتماد در سه ماهه اول سال ۲۰۱۷ و گسترده بر پایه بخش‌ها و کشورها از انتظارات کلی مثبت برای فعالیت‌های اقتصادی در سه ماهه اول ۲۰۱۷ و احتمال تداوم تحرک اقتصادی قویتر در سه ماهه دوم سال جاری پشتیبانی می‌کند.

انتظارات اقتصادی EU

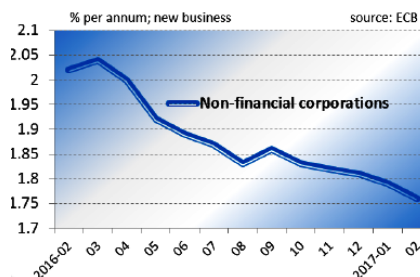
۱۰۰ = ۲۰۱۰-۱۹۹۰ میانگین دراز مدت

¹ Purchasing Managers Index

یورو افت کرد، کاهش از ۱۳ میلیارد یورو در ماه ژانویه و رشد سالانه به ۲ درصد کاهش یافت.

شاخص ترکیبی هزینه استقراض

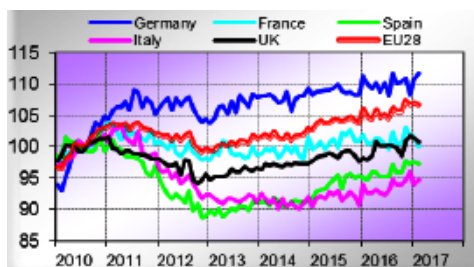
عامل کلیدی توضیح دهنده عملکرد نسبتاً ضعیفتر از انتظار سرمایه گذاری به عنوان یک محرک رشد، قدرت بخش خدمات در مقایسه با بخش تولید و اهمیت رو به رشد آن به عنوان محرک رشد GDP و تشکیل سرمایه ثابت ناخالص است.

بخش خدمات اکنون تقریباً سه چهارم از ارزش افزوده ناخالص در اتحادیه اروپا را تشکیل می دهد در حالی که سهم صنعت به تدریج کاهش یافته است. اگرچه تفاوت زیادی در سرمایه ثابت به ازای هر کارمند در صنعت و در خدمات وجود ندارد، سهم سرمایه خدمات به تدریج به سمت زیرساخت IT و ساختمان کشیده شده است؛ که این نشان دهنده گسترش قابل توجه خدمات اطلاعات و ارتباطات است. در تولید، هزینه های سرمایه ای به صورت تاریخی تحت تسلط سرمایه گذاری در ماشین آلات و تجهیزات بوده است، اما از زمان آغاز بحران به سوی بهبود کارایی و بهره وری با افزایش تأکید بر فناوری اطلاعات کشیده شده است. به این ترتیب، سرمایه گذاری کسب و کار به تدریج به سرمایه بری کمتری تبدیل شده است. علاوه بر این، بخش های مختلف صنعتی هنوز هم ظرفیت مازاد کافی برای همساز شدن با نرخ رشد متوسط فعلی فعالیت را دارند. داده های تولید صنعتی برای ماه های ژانویه-فوریه ۲۰۱۷ حاکی از رشد ۱,۳ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل در ۲۸ کشور عضو اتحادیه اروپا می باشند، شبیه به نرخ رشد در کل سال ۲۰۱۶. به این ترتیب، بهبود شدید اعتماد کسب و کار از سه ماهه چهارم

سال گذشته هنوز به طور کامل در فعالیت بخش تولید منعکس نشده است. علاوه بر مسائل ساختاری، عدم اطمینان سیاسی در اتحادیه اروپا در ارتباط با انتخابات در فرانسه و آلمان به فشار بر گرایش به سرمایه گذاری در بخش کسب و کار ادامه می دهند. در مجموع، رشد سرمایه گذاری در اتحادیه اروپا پایدار اما با نرخ غیر چشمگیر باقی خواهد ماند. انتظار می رود سرمایه گذاری ۲ درصد در سال ۲۰۱۷ و ۲,۷ درصد در سال ۲۰۱۸ افزایش یابد.

شاخص تولید صنعتی EU

(بجز ساخت و ساز) = ۱۰۰ شاخص SA سال ۲۰۱۰

۱-۴- سیاست مالی توسعه دار؟

انتظار می رود مخارج مصرفی دولت به رشد نسبتاً کم خود در سال های ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ ادامه دهد. انتظار می رود کسری کلی دولت در منطقه یورو و ۲۸ کشور عضو اتحادیه اروپا در طی این دوره با پشتیبانی پرداخت بهره کمتر بازم کاهش یابد. این موضوع امکان اتخاذ موضع مالی توسعه دارتر در کشورهایی را که با مازاد بودجه کار می کنند، همچنین تشخیص اینکه سیاست های پولی به حداکثر میزان ممکن مستقر شده اند را می دهد.

۱-۵- چشم اندازی مثبت تر برای صادرات

در این اواخر تنها شاخص های اعتماد اتحادیه اروپا در حال بهبود نبوده اند. شاخص های اعتماد کسب و کار و مصرف کننده و شاخص مدیران خرید در سایر کشورهای پیشرفته و در اقتصادهای نوظهور مختلف نیز تقویت شده اند. به خصوص در اقتصادهای نوظهور آسیا، تحرک اقتصادی در حال پا گرفتن است. داده های تجارت جهانی نشانه هایی از گسترش بیشتر پس از بهبود ثبت شده در نیمه دوم سال ۲۰۱۶

ECB وجود نداشت: نرخ سیاست‌های اصلی در ۰,۰ درصد و نرخ سپرده در ۰,۴ درصد بدون تغییر باقی گذاشته شدند. کاهش برنامه ماهانه خرید اوراق قرضه به ۶۰ میلیارد یورو که در ماه دسامبر ۲۰۱۶ اعلام شده بود نیز بدون تغییر باقی ماند. ECB هنوز هیچ نشانه قانع کننده‌ای از روند صعودی تورم ندیده و افزایش فشارهای تورمی در آغاز ۲۰۱۷- به دلیل افزایش قیمت انرژی و مواد غذایی- را موقتی ارزیابی کرده است. مسیر پیش بینی شده تورم در سال‌های ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ به طور گسترده‌ای بدون تغییر باقی ماند.

با این وجود، ماریو دراگی رئیس ECB، بسیار با احتیاط در مورد استراتژی خروج از موضع فعلی سیاست پولی تطبیقی با گفتن این که ضرورت توسعه اقدامات بیشتر به تازگی کاهش یافته است اشاره کرد.

اینکه آیا ECB اقدامات کاهش تدریجی را در طی سال ۲۰۱۷ اعلام خواهد کرد به فشارهای تورمی، قدرت اقتصاد اتحادیه اروپا در پیشروی و واگرایی در سیاست‌های پولی بین ECB و بانک فدرال آمریکا بستگی دارد. با شروع واقعی مذاکرات برگزیت^۱، عدم اطمینان سیاسی می‌تواند حداقل به طور موقت دیدگاه رشد اقتصادی را مبهم سازد. بنابراین در کوتاه مدت انتظار یک تغییر سریع در تمایل مسالمت آمیز فعلی ECB وجود ندارد.

۱-۷- اقتصاد اتحادیه اروپا: شروع قوی سال

سطوح قوی اعتماد و داده‌های مثبت اقتصادی در سه ماهه اول سال ۲۰۱۷ نشان می‌دهد که اقتصاد اتحادیه اروپا در سه ماهه اول ممکن است به دنده بالاتری منتقل شده باشد، تا به موجب آن از پس زمینه سیاسی نامعین چشم پوشی کند. تقاضای داخلی عامل اصلی رشد GDP در سال ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ در اتحادیه اروپا، با چشم انداز قوی برای مصرف خصوصی باقی می‌ماند.

چشم انداز برای سرمایه‌گذاری به دلیل عدم اطمینان‌هایی که در تغییرات ساختاری مواجه است که رشد تشکیل سرمایه ثابت ناخالص را کمتر از بهبودهای اقتصادی قبلی نگه می‌دارد، تیره و مبهم باقی می‌ماند. انتظار می‌رود

را ارائه می‌دهند. در نتیجه، چشم انداز برای صادرکنندگان در اتحادیه اروپا در حال مثبت‌تر شدن است. رقابت پذیری صادرکنندگان منطقه یورو با نرخ تبادل فعلی دلار- یورو افزایش یافته است. این برای تأمین کنندگان آن‌ها در جاهای دیگر اتحادیه اروپا نیز کاملاً صادق است.

از آغاز سال ۲۰۱۷، یورو، با نوسانات روزانه در حال حرکت در یک پهنای نوسان نسبتاً باریک بین ۱,۰۴ و ۱,۰۹ دلار نسبتاً پایدار بوده است، در حالی که میانگین ماهانه به سمت ۱,۰۷-۱,۰۶ دلار کشیده شده است.

تصمیم بانک فدرال آمریکا در ۱۵ مارس به افزایش نرخ بهره اصلی خود تأثیر اندکی بر ارزش مشترک [یورو] داشته یا بدون تأثیر بوده است. این موضوع بازتابی است از اینکه از یک طرف اقتصاد آمریکا آنچنان که بازارهای مالی پیش بینی کرده بودند قوی نیست و اینکه شک و تردیدهایی در مورد زمان و تأثیر کاهش مالیات‌ها، هزینه زیرساخت‌ها و مقررات زدایی بخش کسب و کار وعده شده توسط دونالد ترامپ در مبارزات انتخاباتی خود وجود دارد. از سوی دیگر، شاخص‌ها و داده‌های اقتصادی برای اتحادیه اروپا نسبتاً خوب است و اخیراً ترس از پیروزی پوپولیسیم در انتخابات ۲۰۱۷ و بی‌ثباتی سیاسی بالقوه در اتحادیه اروپا کم شده است.

نرخ تبادل دلار-یورو

۱-۶- ۱۵امه سیاست باز، در حال حاضر

بانک مرکزی اروپا (ECB) در جلسه خود در ۹ مارس، دیدگاه خوش بینانه‌تری را در مورد چشم انداز اقتصادی اتحادیه اروپا بیان کرد زیرا بهبود گسترده‌تری را برای توسعه در سال‌های ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ پیش بینی می‌کند. همراستا با انتظارات، هیچ تغییری در سیاست‌های پولی

^۱ Brexit

هزینه‌های عمومی دولت در چند کشور از سیاست مالی انبساطی تر منتفع شوند. چشم انداز بخش صادرات مثبت است، با در نظر گرفتن شواهدی از اینکه بهبود همزمان شده و گسترده اقتصاد جهانی می‌تواند در جریان باشد. در مجموع، چشم انداز آوریل ۲۰۱۷ کمیته اقتصادی یوروفر رشد سالانه GDP اتحادیه اروپا را ۱,۷ درصد در هر یک از دو سال ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ برآورد می‌کند.

۱-۷- اتحادیه اروپا شاهد رشد قوی با وجود افزایش ریسک‌ها

در آغاز سال ۲۰۱۷، چارچوب اقتصادی اتحادیه اروپا نسبتاً پیچیده است: شاخص‌های اعتماد در قله‌های چند ساله خود هستند و داده‌های اقتصادی قوی ادامه بهبود را نشان می‌دهند در حالی که منطقه به عدم اطمینان بی‌سابقه‌ای وارد می‌شود. بیشتر ریسک‌ها و عدم اطمینان‌ها به طور بالقوه می‌توانند به صورت مانعی برای رشد عمل کنند. با فعال شدن ماده ۵۰ پیمان لیسبون، ترزا می^۱ مذاکرات جدائی بین بریتانیا و اعضای باقیمانده اتحادیه اروپا را آغاز کرد. اولین موضوع مورد بحث قیمتی خواهد بود که بریتانیا باید برای ترک بلوک پردازد.

به نظر می‌رسد تضاد در مورد مقدار صورتحساب خروج بریتانیا - پوشش بدهی‌های همانند حقوق بازنشستگی برای مقامات اتحادیه اروپا، پروژه‌های زیربنایی و کمک مالی به بحران بانکی ایرلند - در حال بروز باشد به دلیل اینکه بریتانیا و اتحادیه اروپا به طور کامل در مورد مقدار این صورتحساب اختلاف نظر دارند، چنانکه توسط رئیس کمیسیون اروپا، یونکر، اعلام شده مقدار آن حدود ۶۰ میلیارد یورو است. دیگر موضوعات مهم مذاکره - تنها پس از توافق بر روی صورتحساب خروج مورد بحث قرار خواهند گرفت - رابطه جدید تجارت و حقوق اجتماعی و مدنی زندگی اتباع اتحادیه اروپا در بریتانیا، و اتباع بریتانیا در اتحادیه اروپا. در طی دوره دو ساله مذاکرات، عدم اطمینان در مورد نتیجه بسته به لحن و پیشرفت مذاکرات بر اعتماد کسب و کار و مصرف کننده تأثیر

خواهد گذاشت. این می‌تواند به ویژه تأثیر منفی بر تصمیمات سرمایه‌گذاری داشته باشد.

نتیجه انتخابات پارلمانی که امسال در فرانسه، آلمان و احتمالاً در ایتالیا برگزار می‌شود یکی دیگر از دلایل عدم اطمینان سیاسی و اقتصادی است. در آلمان، پیروزی احزاب مخالف اتحادیه اروپا خیلی پذیرفتنی به نظر نمی‌رسد، با بیشترین احتمال نتیجه مشابه انتخابات در هلند. اما در فرانسه و ایتالیا ریسک واقعی پیروزی پوپولیستی و در نتیجه فروپاشی بالقوه بیشتر اتحادیه اروپا وجود دارد.

فقدان رهبری قوی برای هدایت اتحادیه اروپا در دوران‌های عدم اطمینان و رسیدگی به چالش‌های جاری ریسک دیگری است. تاکنون، کمیسیون اروپا تنها مجموعه‌ای از سناریوها را که به نظر می‌رسد افزایش احتمال ادامه روش فعلی "ره بردن از آشفتگی‌ها" باشد به جای تهیه نقشه راه پیش رو ارائه داده است. در مجموع، تشدید ریسک‌های سیاسی می‌تواند بهبود اقتصادی در اتحادیه اروپا را تضعیف کند.

رشد اقتصادی اتحادیه اروپا می‌تواند توسط تورم بیشتر و سخت کردن سیاست‌های پولی ECB زودتر از آنچه که در حال حاضر انتظار می‌رود نیز کاسته شود.

افزایش حمایت از تولیدات داخلی (حمایت‌گرایی) و جنگ‌های تجاری ریسک غالب جهانی در این نقطه زمانی است، بیشتر آنها عدم اطمینان‌های مرتبط با سیاست‌های تجاری است که بالقوه توسط دولت ترامپ در آمریکا برقرار می‌شود. عنصر اصلی سیاست ترامپ کاهش کسری تجاری آمریکا است. اما، جریان‌های تجاری موجود معمولاً نتیجه ترکیب زنجیره تأمین، مزیت‌های رقابتی و سایر عوامل اقتصادی است. اجبار به تغییرات یک جانبه در توازن تجارت دو جانبه هم به آمریکا و هم به شرکای تجاری عمده آن آسیب خواهد زد. افزایش بدهی شرکت‌های چینی نیز یک ریسک است. رشد سریع اعتبار هم در بانکداری غیر رسمی و هم در نظام بانکی منظم به سطح بدهی شرکت‌ها به میزان حدود ۱۷۵ درصد GDP

¹ Theresa May

اما، به نظر می‌رسد داده‌های ورودی برای سه ماهه اول نشان می‌دهند که اقتصاد واقعی در تلاش برای شتاب گرفتن است. مخارج مصرف خصوصی واقعی در ژانویه ۰,۳ درصد کاهش یافت، فروش خودروهایی سبک در ژانویه و فوریه روند نزولی گرفت و اولین نشانه‌ها برای صادرات و سرمایه‌گذاری‌های عمومی منفی هستند.

عدم اطمینان اصلی زمان و وسعت اقدامات سیاست‌های وعده داده شده توسط دونالد ترامپ است. پس از شکست جایگزینی طرح مراقبت بهداشتی اوباما در کنگره، گزارش شده است که شک و تردید در مورد توانایی دولت ترامپ برای گرفتن تصویب بسته محرک اقتصادی قابل ملاحظه‌ای متشکل از سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها، هزینه‌های دفاعی و کاهش مالیات رو به افزایش است. انتظار نمی‌رود اقدامات جدید مالیاتی تا قبل از نیمه دوم ۲۰۱۷ به کنگره برسد.

در ترکیب با برنامه تهاجمی‌تر سخت‌کننده بانک فدرال آمریکا و کاوش برای خالص صادرات، رشد GDP سال ۲۰۱۷ ممکن است به اندازه پیش‌بینی‌های قبلی تقویت نشود. با این وجود، تقویت هزینه مصرف‌کننده و بهبود سرمایه‌گذاری (بخش نفت) به ۲,۲ درصد رشد GDP منتج خواهد شد.

با محرک مالی که با احتمال بیشتر در سال ۲۰۱۸ رخ خواهد داد، رشد اقتصادی ممکن است به ۲,۶ درصد تسریع شود.

مناطق کلیدی نوظهور

- چین: شتاب قوی اقتصادی در اوایل سال ۲۰۱۷، بقای ریسک‌ها
- هند: تاثیر اندک بحران نقدینگی، بهبود تقاضای داخلی
- تأخیر در بهبود اقتصادی برزیل، در حالی که اقتصاد روسیه در حال تقویت است

کاهش سرعت رشد اقتصادی چین در نیمه دوم ۲۰۱۶ متوقف شد؛ GDP در طی کل سال ۶,۷ درصد، هم‌تراز با هدف دولت رشد کرد. داده‌ها برای ماه‌های اول سال ۲۰۱۷ قوی هستند، با شواهدی از رشد در سرمایه‌گذاری،

منجر شده است. حرکت به سمت رشد اعتبار کندتر بر رشد اقتصادی فشار وارد خواهد کرد، اما در نهایت به ساختار پایدارتر GDP منتج می‌شود.

تداوم ریسک‌های ژئوپلیتیک نیز می‌تواند بهبود مورد انتظار اقتصاد جهانی را مختل کند. تعدادی ریسک مثبت هم وجود دارند که در این نمای کلی از ریسک‌ها و عدم اطمینان‌ها بیان می‌شوند.

رشد اقتصادی قوی‌تر در آمریکا و تأثیر کمتر مخرب تغییرات در سیاست‌های تجاری آمریکا بر جریان‌های واقعی کالاها و خدمات، همچنین به دلیل تضعیف بالقوه یورو در برابر دلار می‌تواند سبب تقویت صادرات اتحادیه اروپا بشود.

اگر این موضوع با قدری بیشتر سرعت رشد اقتصادی اتحادیه اروپا و جهان هم‌زمان شود، افزایش بیشتر در اعتماد کسب و کار کنار گذاشتنی نیست. این ممکن است شرایط لازم برای رسیدن به نقطه اوج را با رشد شدیدتر سرمایه‌گذاری تحریک کند.

آمریکا

- رشد GDP در سه ماهه چهارم ۲۰۱۶ به ۱,۹ درصد کاهش یافت
- کسب و کار سه ماهه اول ۲۰۱۷ و اعتماد مصرف‌کننده در سطح رکورد بالا
- داده‌های سخت هیچ شواهدی از شتاب گرفتن اقتصاد نشان نمی‌دهند
- افزایش عدم اطمینان در مورد زمان و گستره بسته محرک مالی ترامپ
- عدم مشاهده تاثیر مثبت کاهش مالیات قبل از سال ۲۰۱۸

GDP تنها ۱,۹ درصد در سه ماهه چهارم ۲۰۱۶، با محرک مصرف خصوصی و [ایجاد] موجودی‌ها رشد کرد. چنانکه انتظار می‌رفت، رشد GDP کل در سال ۲۰۱۶ فقط ۱,۶ درصد بود. ضمناً، اعتماد کسب و کار و مصرف‌کننده در ماه‌های اول سال ۲۰۱۷ به میزان قابل ملاحظه‌ای تقویت شد. اخباری مثبت از بازار کار، با ارقام قوی برای ایجاد شغل منتج به تداوم نرخ بیکاری پایین نیز آمده است.

تولید و صادرات صنعتی. همچنین فعالیت در بازار املاک قوی باقی مانده است. سیاست پولی، با وجود کاهش در هدف رشد اعتبار برای سال ۲۰۱۷، به منظور جلوگیری از افزایش سطح بدهی قبلی در بخش غیر مالی، تطبیقی باقی خواهد ماند. بخش صادرات چین می‌بایستی قادر به بهره‌مندی از بهبود خفیف مورد انتظار تجارت بین‌المللی برای سال‌های ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ باشد. اما، ریسک حمایتگرانی تجاری آمریکا نباید نادیده گرفته شود. ریسک دیگر، نوسانات در بازارهای مالی، ناشی از نپرداختن بدهی شرکت‌ها است. انتظار می‌رود رشد GDP در پهنه ۶٫۵-۶ درصد در سال‌های ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ باقی بماند.

اقتصاد هند در سه ماهه چهارم ۲۰۱۶ با وجود کاهش ارزش پول ملی آن توسط دولت عملکرد خوبی داشت. داده‌های اولیه برای سال ۲۰۱۷ روند رو به افزایش تولید صنعتی و شاخص‌های PMI را نشان می‌دهند. انتظار

می‌رود سرمایه‌گذاری و هزینه مصرف‌کننده در طی سه ماهه‌های آینده کاهش بگیرند. انتظار می‌رود GDP حدود ۷٫۵ درصد رشد در سال‌های ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ رشد کند. وضعیت اقتصادی **بوزیل** بی‌رونتی باقی مانده است. اقدامات ریاضت اقتصادی، شرایط پولی بسته، بیکاری بالا، و عدم اطمینان سیاسی مانع از بهبود اقتصادی می‌شوند. رشد GDP به تدریج در سال‌های ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ تقویت خواهد شد، زیرا تورم کمتر امکان اتخاذ سیاست پولی سهل‌تر و بهبود انتظارات را فراهم می‌کند. GDP **روسیه** تنها ۰٫۲ درصد در سال ۲۰۱۶ منقبض شد. در اوایل ۲۰۱۷، بهبود شاخص‌های PMI علائمی از شتاب گرفتن بیشتر تولید و خدمات را نشان دادند. کاهش نرخ بهره در ماه مارس می‌بایستی حامی هزینه‌های خانوار و سرمایه‌گذاری باشد. انتظار می‌رود GDP به میزان ۱٫۳ درصد در سال ۲۰۱۷ و ۱٫۷ درصد در سال ۲۰۱۸ رشد کند.

۲- بازار فولاد EU

بررسی کلی بخش‌های مصرف‌کننده فولاد

توسعه بخش‌های اصلی مصرف‌کننده فولاد - پیش‌بینی یوروفر در آوریل ۲۰۱۷											
درصد تغییر شاخص SWIP ^۱ (تولید صنعتی موزون فولاد) ^۲ نسبت به دوره مشابه سال قبل											
سال	سه ماهه	سه ماهه	سه ماهه	سه ماهه	سال	سال	سه ماهه	سه ماهه	سه ماهه	سه ماهه	سال
۲،۷	۲،۶	۲،۶	۲،۶	۲،۳	۲،۱	۲،۱	۲،۹	۲،۶	۲،۶	۲،۶	۳،۵
۲،۱	۲،۱	۲،۲	۱،۳	۱،۵	۱،۵	۱،۵	۲،۰	۲،۲	۲،۲	۲،۲	۲،۱
۱،۶	۱،۷	۱،۵	۲،۹	۲،۹	۲،۸	۲،۸	۱،۶	۱،۵	۱،۵	۱،۵	۱،۶
۱،۶	۱،۷	۱،۴	۱،۴	۱،۶	۰،۱	۰،۱	۱،۷	۱،۴	۱،۴	۱،۴	۱،۶
۳،۸	۳،۱	۳،۵	۲،۴	۴،۴	۳،۲	۳،۲	۴،۴	۳،۵	۳،۵	۳،۵	۳،۸
۱،۶	۱،۶	۱،۷	۳،۰	۲،۰	۲،۷	۲،۷	۱،۴	۱،۷	۱،۷	۱،۷	۱،۶
۱،۸	۱،۸	۱،۷	۲،۳	۲،۰	۲،۲	۲،۲	۱،۸	۱،۷	۱،۷	۱،۷	۱،۸
۰،۹	۰،۹	۰،۸	۱،۸	۰،۸	۱،۲	۱،۲	۱،۱	۰،۸	۰،۸	۰،۸	۰،۹
۲،۱	۲،۱	۲،۱	۲،۳	۲،۳	۲،۳	۲،۳	۲،۱	۲،۱	۲،۱	۲،۱	۲،۱

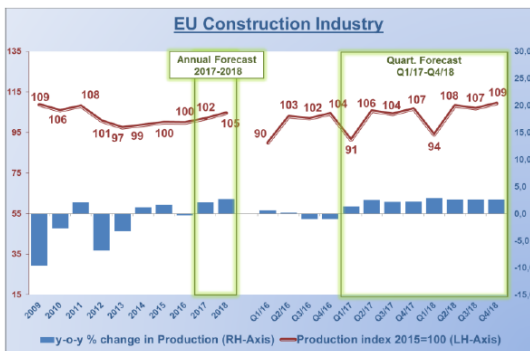
وسایل حمل و نقل" که شامل تمام تجهیزات حمل و نقل غیرخودرویی مانند مواد راه آهن، هوا-فضا و موتورسیکلت می‌باشد لحاظ شده است.

^۱ Steel Weighted Industrial Production
^۲ از سال ۲۰۱۳، "سازهای فولادی" دیگر به عنوان یک بخش جداگانه ذکر نمی‌شود و در بخش ساخت و ساز لحاظ شده است. فعالیت کشتی‌سازی در حال حاضر در بخش "سایر

خواهد بود. پیش‌بینی می‌شود کل تولید در بخش‌های مصرف‌کننده فولاد اتحادیه اروپا ۳٫۲ درصد رشد در سال ۲۰۱۷ و ۱٫۲ درصد در سال ۲۰۱۸ رشد کند.

ساخت و ساز

- فعالیت ساخت و ساز ۰٫۳ درصد در سال ۲۰۱۶ افت کرد - انقباض قابل ملاحظه در اروپای مرکزی
- ۲۰۱۷-۲۰۱۸: شکوفایی تدریجی ساخت و ساز در اتحادیه اروپا
- بهبود گسترده‌تر می‌شود

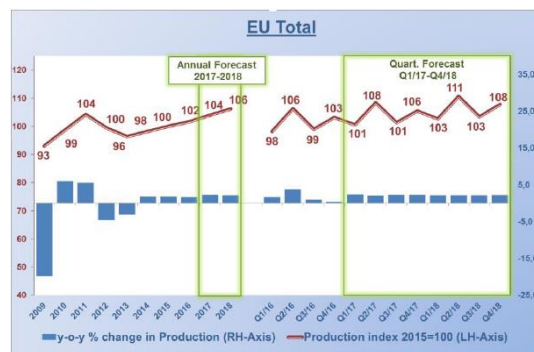

همتراز با برآوردهای قبلی، خروجی ساخت و ساز اتحادیه اروپا ۰٫۳ درصد در سال ۲۰۱۶ کاهش یافت. در حالی که فعالیت ساخت و ساز ۱٫۷ درصد در بخش غربی اتحادیه اروپا به دلیل بهبود فعالیت در بخش ساخت و ساز مسکونی رشد کرد، بخش شرقی کاهش حدود ۶ درصدی را در سال ۲۰۱۷ ثبت کرد. این اساساً در نتیجه کاهش شدید فعالیت مهندسی عمران در این منطقه به طور کلی و در لهستان به طور خاص بود.

داده‌ها و برآوردهای اولیه برای فعالیت تولید سه ماهه اول ۲۰۱۷ علائمی از ۱٫۴ درصد افزایش فعالیت ساخت و ساز نسبت به مدت مشابه سال قبل را نشان می‌دهند. رشد قوی تولید در فرانسه و هلند، عمدتاً با پشتیبانی قدرت فعلی فعالیت در بخش مسکونی ادامه دارد. به استثنای انگلستان - که شاهد ثبات فعالیت در حدود سطح سال قبل بود - خروجی ساخت و ساز در همه کشورهای بخش غربی اتحادیه اروپا بهبود یافته است.

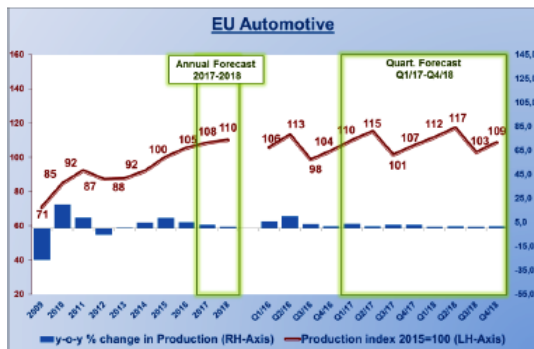
- ۱٫۷ درصد رشد فعالیت کل بخش در سال ۲۰۱۶
- شروع مثبت سال ۲۰۱۷
- انتظار ادامه رشد برای ۲۰۱۷-۲۰۱۸

داده‌های نهایی سال ۲۰۱۶ مؤید آن است که کل فعالیت بخش‌های مصرف‌کننده فولاد ۱٫۷ درصد در کل سال افزایش یافت، مشابه افزایش دو سال قبل آن. اولین ارقام و برآوردها برای فعالیت تولید سه ماهه اول ۲۰۱۷ رشد ۵٫۲ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل را نشان می‌دهد. این شتاب خفیف فعالیت همتراز با سایر علائم فعالیت صنعتی در اولین ماه‌های سال ۲۰۱۷ از قبیل شاخص‌های PMI و گزارش‌های ارزیابی سفارشات توسط یوروستات می‌باشد.

بر حسب بخش، قدرت صنعت خودرو، دوباره توسط رشد فعالیت در سه ماهه اول ۲۰۱۷ تأیید شد، اما تولید در بخش کالاهای فلزی و لوله‌های فولادی نیز با روند سالمی گسترش یافت. در همین زمان، فعالیت در بخش ساخت و ساز و مهندسی مکانیک در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته بهبود داشتند، البته با نرخ ملایم‌تری.

چشم‌انداز ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ به طور خفیفی مثبت است. انتظار می‌رود که بهبود پویایی رشد بتواند در طی سه ماهه‌های آینده به لطف تقاضای قوی داخلی - با مصرف خصوصی به عنوان محرک اصلی در سال ۲۰۱۷ و پیشقدمی سرمایه‌گذاری در سال ۲۰۱۸ - و با بهبود صادرات محصولات صنعتی و خدمات به کشورهای ثالث حفظ شود. برای حال حاضر، یوروی تضعیف شده حامی صادرکنندگان منطقه یورو برای بهره‌مندی از بهبود شرایط تجارت بین‌المللی

ثبت سفارش خودروهای سواری اتحادیه اروپا در طی سه ماه اول سال ۲۰۱۷ به میزان ۸,۴ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل افزایش یافت. همه بازارهای عمده به رشد ادامه دادند، اگرچه سرعت گسترش تقاضا به تدریج در حال کاسته شدن است. اما، چند بازار کوچک، هنوز هم شاهد افزایش فروش خودرو با نرخ رشد دو رقمی هستند. ثبت سفارش خودروهای تجاری در طی دوره ژانویه تا فوریه ۵,۶ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل افزایش یافت. در حالی که در ایتالیا و اسپانیا فروش به رشد شدید خود ادامه می‌دهد، بازار در آلمان و انگلستان به وضوح نشانه‌هایی از اشباع را نشان می‌دهد. بیشتر بازارهای کوچک در اتحادیه اروپا افزایش سالم تقاضا را ثبت کردند. آخرین داده‌های ثبت شده نشان می‌دهند که بخش بازار خودروهای تجاری سنگین اخیراً در حال از دست دادن مقداری از تحرک خود بوده است.

گزارش شده که صادرات خودروی اتحادیه اروپا در طی دو ماه اول ۲۰۱۷ در حال افزایش ملایم بوده است، با ارقام تا حدودی بهتر برای صادرات بریتانیا نسبت به صادرات آلمان.

برآورد می‌شود خروجی خودرو در سه ماهه اول سال جاری ۳,۸ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل افزایش یافته است. همانطور که انتظار می‌رفت، افزایش تولید خودرو به تدریج در حال کاهش سرعت است زیرا بازار اتحادیه اروپا در حال نشان دادن اولین نشانه‌های اشباع است. در همین زمان، تقاضای صادرات برای حفظ رشد سریع خروجی سال‌های قبل به اندازه کافی قوی نیست؛ متوسط رشد تولید در طی دوره ۲۰۱۶-۲۰۱۴ بیش از ۶ درصد در سال بوده است.

ضمناً، به نظر می‌رسد روند نزولی فعالیت تولید در کشورهای شرقی اتحادیه اروپا به کف خود نزدیک می‌شود، تنها برخی از کشورها هنوز افت اندک فعالیت در مقایسه با مدت مشابه سال ۲۰۱۶ را گزارش می‌کنند.

چشم اندازی ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ بهبود تدریجی فعالیت ساخت و ساز در اتحادیه اروپاست.

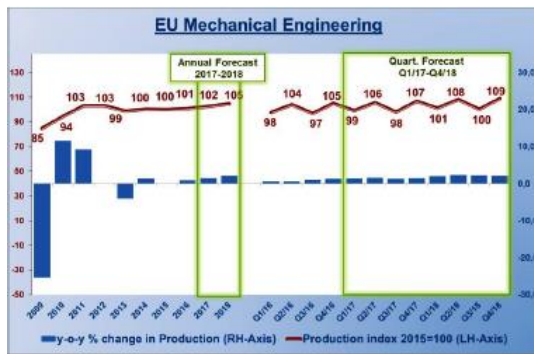
انتظار می‌رود قدرت فعلی بخش مسکونی ادامه یابد، زیرا بهبود که از چند سال قبل در آلمان، هلند و سوئد در جریان است به سایر کشورهای اتحادیه اروپا گسترش می‌یابد. جذابیت بازار املاک مسکونی با بهبود درآمد، نرخ بهره پایین و تسهیل دسترسی به منابع مالی افزایش می‌یابد. در چند کشور، موجودی ساختمان مسکونی باید برای تحقق افزایش تقاضا برای مسکن با قیمت قابل استطاعت، ناشی از جریان ورودی مهاجران افزایش یابد. علاوه بر فعالیت‌های ساخت و ساز جدید، پیش‌بینی می‌شود فعالیت نوسازی نیز قوی باشد.

انتظار می‌رود فعالیت‌های غیر مسکونی نیز در پاسخ به تقاضای بخش‌های خدمات-گرا شتاب گیرند. پیش‌بینی می‌شود سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های جدید اتحادیه اروپا در امسال افزایش خفیفی داشته باشند، به ویژه در کشورهای در حال کار با بودجه مازاد، اما با سرعت بیشتر در سال ۲۰۱۸ چون بودجه اتحادیه اروپا برای پروژه‌های زیربنایی در اروپای مرکزی به طور کلی و در لهستان به طور خاص دوباره در دسترس قرار می‌گیرد.

پیش‌بینی می‌شود خروجی اتحادیه اروپا ۲,۱ درصد در سال ۲۰۱۷ افزایش یابد و در سال ۲۰۱۸، رشد خروجی ساخت و ساز به ۲,۷ درصد تسریع شود.

خودرو

- ادامه رشد فروش خودروهای سواری و تجاری در اوایل ۲۰۱۷
- خروجی خودرو در سه ماهه اول ۳/۸ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل افزایش یافت
- کند شدن رشد تقاضا در ۲۰۱۸-۲۰۱۷ ناشی از اثرات اشباع
- و همچنین کند شدن رشد خروجی

پس از ۰,۹ درصد رشد تولید در طی کل سال ۲۰۱۶، داده‌ها و برآوردهای اولیه برای سه ماهه اول ۲۰۱۷ علائمی از ۱,۴ درصد افزایش نسبت به مدت مشابه سال قبل در تولید مهندسی مکانیک را نشان می‌دهند. تنها فعالیت تولید انگلستان و سوئد در مقایسه با سه ماهه مشابه سال گذشته روند اندکی منفی بود. در فرانسه و در کشورهای اروپای مرکزی رشد تولید نسبتاً قوی بود.

اکنون پنج سال است که این بخش از تقاضای کم، رنج می‌برد، نیروی محرکه اصلی آن سرمایه‌گذاری در ماشین‌آلات و تجهیزات، از بازار داخلی اتحادیه اروپا و همچنین از خارج از آن می‌باشد. در طی این مدت، رشد سرمایه‌گذاری در اتحادیه اروپا نسبت به سرعت رشد سرمایه‌گذاری در دوره‌های قبلی بهبود اقتصادی نسبتاً کساد باقی مانده است. در حالی که هزینه‌های سرمایه‌گذاری به صورت تاریخی تحت تسلط سرمایه‌گذاری در ظرفیت‌های جدید بود، به تدریج به سمت هزینه کردن بر روی بهبود کارآئی و بهره‌وری با افزایش تأکید بر فناوری اطلاعات منتقل شده است. به این ترتیب، سرمایه‌گذاری کسب و کار به تدریج کمتر سرمایه‌بر شده است. علاوه بر تغییرات ساختاری، بخش‌های مختلف صنعتی هنوز هم دارای ظرفیت مازاد کافی برای گنجاندن رشد بیشتر در فعالیت می‌باشند.

چشم‌انداز ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ بهبود نسبتاً کم فعالیت‌های تولیدی است. شرایط کسب و کار در اتحادیه اروپا احتمالاً تا اندازه‌ای در حال تقویت است زیرا پیش‌بینی می‌شود نرخ رشد هزینه کردن سرمایه‌گذاری از ۲۰۱۸ به بعد کاهش

انتظار می‌رود شرایط تقاضا در بازار خودروهای سواری اتحادیه اروپا در سال‌های ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ نسبتاً سالم باقی بماند، اگرچه باد موافق ناشی از کاهش هزینه‌های عملیاتی و تأمین مالی در حال محو شدن است و اثرات اشباع شروع به گسترش در سراسر بازارهای اتحادیه اروپا خواهند کرد. به همین ترتیب، فروش قوی خودروهای تجاری در سال‌های اخیر با عدم اطمینان و تنها رشد متوسط مورد انتظار برای رشد سرمایه‌گذاری همراه بود، همچنین این بخش بازار به احتمال زیاد شاهد ملایم‌تر شدن رشد خواهد بود.

باید دید تا چه میزان^۱ OEM‌های مستقر در اتحادیه اروپا از افزایش تقاضا در بازارهای نوظهور بهره‌مند می‌شوند؛ تولید داخلی به تدریج در حال جایگزینی واردات است. تمایلات حمایتگرایی از تولیدات داخلی ممکن است سرعت این فرآیند را زیاد کند.

طرف عرضه احتمالاً شاهد عقلانیت بیشتری خواهد بود، با توجه به فروش کارخانه اپل توسط جنرال موتورز (GM) به گروه پژو-سیتروئن (PSA). این می‌تواند فعالیت ادغام و تملک (M&A) بیشتری را در این بخش در اتحادیه اروپا تحریک کند.

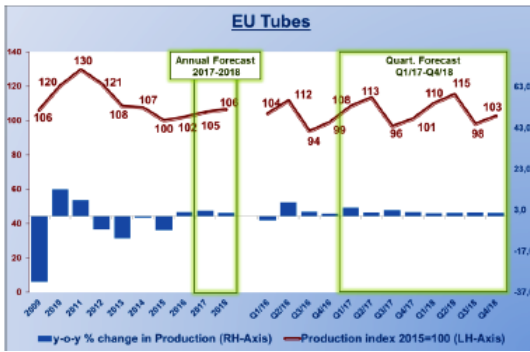
پیش‌بینی می‌شود تولید خودروی اتحادیه اروپا - شامل قطعات و اجزای مونتاژ شده - ۲,۸ درصد در سال ۲۰۱۷ و ۱,۶ درصد در سال ۲۰۱۸ افزایش یابد.

مهندسی مکانیک

- افزایش ملایم تولید در سه ماهه اول ۲۰۱۷
- تقاضای کند تا اندازه‌ای توسط عوامل ساختاری توجیه می‌شود
- چشم‌انداز ۲۰۱۷-۲۰۱۸ بهبود نسبتاً کم در این فعالیت

¹ Original Equipment Manufacturer

با این وجود، شرایط کسب و کار در سراسر بخش‌های بازار لوله اخیراً بهبود یافته است.

تقاضا از جانب بخش بازار خط لوله در سه ماهه دوم سال ۲۰۱۶ به دلیل پروژه نورد استریم ۲ بهبود یافت؛ این بازار به صورت بهتری نسبت به چند سال گذشته آن بوده است. ثبت سفارش قوی انجام شده در نیمه دوم سال گذشته نرخ استفاده از ظرفیت را در سطح خوبی برای کارخانه‌های متخصص در تولید لوله‌های با قطر بزرگ حفظ کرده است. اما همچنین سایر بخش‌های بازار لوله از جمله بخش خودرو، ساخت و ساز و انرژی باد اخیراً عملکرد نسبتاً رضایت بخشی داشته‌اند.

چشم انداز تولید در بخش لوله در سال‌های ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ به طور کلی مثبت ملایم است.

انتظار می‌رود فعالیت جهانی پروژه خط لوله در سطح سالمی باقی بماند. ارقام بررسی‌ها نشان می‌دهند که اوایل سال ۲۰۱۷ تقریباً ۱۳۵۰۰۰ کیلومتر خط لوله در سراسر جهان برنامه‌ریزی شده یا در دست ساخت بود. از این مقدار، ۶۰۰۰۰ کیلومتر شامل پروژه‌های در مرحله مهندسی و طراحی و حدود ۷۳۰۰۰ کیلومتر در مراحل مختلف ساخت و ساز می‌باشد. آمریکای شمالی، آسیای پاسیفیک و اتحاد جماهیر شوروی سابق و اروپای شرق بزرگترین سهم از پروژه‌های مذکور را تشکیل می‌دهند.

آخرین اطلاعات از تعداد دکل‌های حفاری نفت و گاز جهان مؤید بهبود در بخش بازار لوله‌های نفتی (OCTG)، به خصوص افزایش فعالیت حفاری و اکتشاف در آمریکا است. این تقویت مورد انتظار سرمایه‌گذاری در بخش انرژی از پایین‌ترین مقدار آن در سال ۲۰۱۶ را تأیید می‌کند.

بگیرد. صادرات یک محرک رشد در هر دو سال خواهد بود، چون پیش‌بینی می‌شود رشد اقتصادی جهانی با رونق گرفتن تجارت بین‌المللی ماشین‌آلات و تجهیزات شتاب گیرد. شرکت‌های اتحادیه اروپا در مورد سفارشات دریافتی در سه ماهه اول ۲۰۱۷ خوش‌بین‌تر شده‌اند. تسهیل شرایط تأمین مالی، بهبود بیشتر نرخ استفاده از ظرفیت و سود صنعت و همچنین یورو تضعیف شده نیز در حال حاضر پشتیبانی فراهم می‌کنند.

اما، عدم اطمینان مربوط به برگزیت ممکن است رشد سرمایه‌گذاری را تعدیل کند؛ بسته به نتیجه مذاکرات، آینده بریتانیا به عنوان یک پایگاه تولید را می‌تواند به یک مسئله تبدیل نماید. همچنین سیاست‌های تجاری ترامپ و ریسک افزایش حمایتگرایی از تولیدات داخلی ممکن است بر چشم انداز بخش مهندسی تأثیر بگذارد.

پیش‌بینی می‌شود فعالیت مهندسی مکانیک اتحادیه اروپا ۱,۵ درصد در سال ۲۰۱۷ و ۲,۱ درصد در ۲۰۱۸ رشد کند.

لوله

- رشد قوی تولید در سه ماهه اول ۲۰۱۷
- بهبود شرایط کسب و کار
- رشد ملایم فعالیت در ۲۰۱۷-۲۰۱۸
- پشتیبانی از جانب فعالیت پروژه خط لوله، سرمایه‌گذاری در بخش انرژی و تقاضای قوی از سوی سایر مصرف‌کنندگان لوله‌های فولادی

همانطور که انتظار می‌رفت، تولید لوله‌های فولادی اتحادیه اروپا در سال ۲۰۱۶ به میزان ۲ درصد افزایش یافت، با وجود کاهش در نرخ رشد تولید سه ماهه چهارم نسبت به مدت مشابه سال قبل، افزایش شدید تولید در آلمان و فرانسه ثبت شد.

در سه ماهه اول سال ۲۰۱۷، برآورد می‌شود فعالیت تولید لوله ۴,۱ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل افزایش یافته است؛ این رشد نسبتاً قوی را باید در ارتباط با فعالیت ضعیف در سه ماهه اول سال قبل دید.

دهنده اثر سال پایه است و باید آنرا در زمینه کاهش موقت تقاضا برای بازار لوازم خانگی برقی پس از رشد نسبتاً قوی در سال ۲۰۱۵ و نیمه اول سال ۲۰۱۶ دید.

چشم‌انداز سال‌های ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ در مجموع ملایم مثبت هستند؛ پس از ثبات موقت فعالیت تولید در سال ۲۰۱۷، تولید در سال ۲۰۱۸ مقداری شتاب خواهد گرفت.

پایه‌های بازار برای لوازم خانگی برقی اساساً نسبتاً سالم است، اگرچه بازار اروپا بازاری باقی خواهد ماند که محرک آن عمدتاً تقاضای جایگزینی خواهد بود. انتظار می‌رود رشد مصرف خصوصی در دوره پیش‌بینی شده مثبت ملایم باشد. ضمناً، تقویت مورد انتظار فعالیت ساخت و ساز و به ویژه فعالیت در بخش ساخت و ساز مسکونی از تقاضا برای لوازم خانگی پشتیبانی خواهد کرد. از محرک‌های اصلی در این بخش جایگزینی لوازم قدیمی‌تر و یا منسوخ شده توسط دستگاه‌های با عملکرد بهتر در مصرف انرژی و معرفی لوازم نوآورانه، هوشمند که می‌توانند به صورت مستقل عمل کنند و قابلیت اتصال به سیستم خانه‌های هوشمند را دارند می‌باشد.

در ارتباط با مهمترین روندهای بازار، تغییر نگرش مصرف‌کننده به سمت نقطه خرید ترجیحی به ادامه انتقال از خرید در فروشگاه‌های خیابان به سمت خرده‌فروشان اینترنتی منتج خواهد شد. رقابت جهانی، به ویژه از جانب بازیگران آسیایی در انتهای پائین بازار شدید باقی خواهد ماند.

پیش‌بینی می‌شود تولید در بخش لوازم خانگی برقی اتحادیه اروپا در سال ۲۰۱۷ در حدود سطح سال قبل تثبیت شود و ۱,۶ درصد در سال ۲۰۱۸ افزایش یابد.

مصرف واقعی

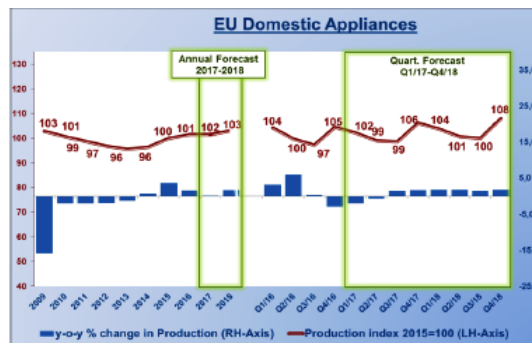
- رشد مصرف واقعی ۲۰۱۶ به ۳,۵ درصد اصلاح شد
- انتظار رشد ملایم در سال‌های ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸

پیش‌بینی می‌شود تقاضا از جانب صنعت خودرو، ساخت و ساز، کالاهای فلزی و بخش مهندسی مکانیک در روند افزایشی ملایم باقی بماند؛ این از تقاضا برای لوله‌های درزجوش کوچک، مقاطع توخالی و لوله‌های بی‌درز حمایت می‌کند.

انتظار می‌رود تولید کل اتحادیه اروپا ۲,۷ درصد در سال ۲۰۱۷ و ۱,۶ درصد در ۲۰۱۸ رشد کند.

لوازم خانگی

- روند منفی تولید در سه ماهه چهارم ۲۰۱۶ و سه ماهه اول ۲۰۱۷
- تثبیت موقت فعالیت تولید در سال ۲۰۱۷
- مقداری شتابگیری تولید در سال ۲۰۱۸

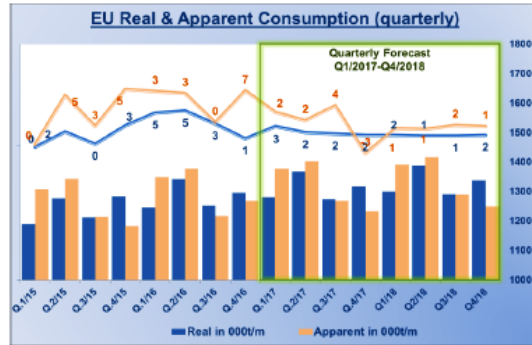

تولید در بخش لوازم خانگی برقی در اتحادیه اروپا ۱,۵ درصد در سال ۲۰۱۶ افزایش یافت؛ شدت انقباض در سه ماهه چهارم کمتر از میزان پیش‌بینی شده بود. در سطح کشورهای منفرد، روندهای به شدت واگرا در سال گذشته را می‌توان مشاهده کرد. فعالیت تولید در آلمان و فرانسه قوی بود، بسیار متضاد با روند منفی در تولید ایتالیا، اسپانیا و انگلستان.

اولین داده‌ها برای سال ۲۰۱۷ علائمی از تداوم روند قدری منفی رشد ثبت شده در سه ماهه چهارم ۲۰۱۶ نسبت به مدت مشابه سال قبل را نشان می‌دهند؛ تا حد زیادی نشان

پیش‌بینی مصرف واقعی - درصد تغییر نسبت به دوره مشابه سال قبل

سال	سه ماهه اول	سه ماهه دوم	سه ماهه سوم	سه ماهه چهارم	سال	سه ماهه اول	سه ماهه دوم	سه ماهه سوم	سه ماهه چهارم	سال	
۲۰۱۸	۱,۵	۱,۴	۱,۴	۱,۵	۲۰۱۷	۱,۵	۱,۴	۱,۴	۱,۵	۲۰۱۶	۳,۵

رشد مصرف واقعی فولاد اتحادیه اروپا در سال ۲۰۱۶ با کمی اصلاح ۳,۵ درصد شد، زیرا داده‌های نهایی برای نیمه دوم سال بهتر از ارقام قبلا مورد انتظار می‌باشند. برای سه ماهه اول سال ۲۰۱۷، انتظار می‌رود مصرف واقعی فولاد در اتحادیه اروپا ۲,۸ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل، هم‌تراز با گسترش قوی فعالیت‌های تولید در بخش‌های مصرف‌کننده فولاد رشد کرده باشد.

رشد نسبتاً شدید در خروجی بخش خودرو و لوله‌های فولادی در ترکیب با روند مثبت فعالیت‌های تولید در دیگر بخش‌های مهم مصرف‌کننده فولاد همانند ساخت و ساز، مهندسی مکانیک و کالاهای فلزی این روند مثبت در مصرف واقعی فولاد را توضیح می‌دهد.

چشم‌انداز سال‌های ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ ادامه رشد مصرف واقعی فولاد در اتحادیه اروپا، با نرخ سالانه ۲-۱,۵ درصد می‌باشد.

این پیش‌بینی بر اساس رشد مثبت پیش‌بینی شده فعالیت تولید در بخش‌های مصرف‌کننده فولاد به میزان بیش از ۲ درصد در سال در طی دوره پیش‌بینی شده است.

در حالی که انتظار می‌رود از شتاب رشد بخش خودرو به تدریج کاسته شود، انتظار می‌رود رشد فعالیت‌های ساخت و ساز کاهش بگیرد؛ این باید افزایش مطلوبی را برای تقاضای محصولات فولادی طولی ساختمانی فراهم کند.

این پیش‌بینی به رسیدن مصرف واقعی فولاد اتحادیه اروپا در سال ۲۰۱۸ به بالاترین سطح از ده سال گذشته منتج خواهد شد، که ویژگی آن بهبود آهسته و دشوار از میزان تحقق یافته در سال ۲۰۰۹ به دلیل رکود اقتصادی جهانی است. با این وجود، فاصله با سطح مصرف سال ۲۰۰۷ به میزان ۱۷ درصد باقی می‌ماند.

رقابت بین مواد، بهبود طراحی محصول و بازدهی فرآیند و نوآوری محصول فولاد بر شدت رشد مصرف فولاد واقعی در آینده اندکی تاثیر منفی خواهد داشت.

مصرف ظاهری

- سه ماهه چهارم ۲۰۱۶ قویتر از انتظار
- وضع عوارض ضد دامپینگ به احیای توازن بازار کمک می‌کند
- سه ماهه اول ۲۰۱۷ ادامه رشد تقاضا
- ادامه رشد ملایم تقاضای فولاد در ۱۸-۲۰۱۷ - عدم اطمینان با توجه به تاثیر واردات بر تعادل عرضه و تقاضا

پیش‌بینی مصرف ظاهری - درصد تغییر نسبت به دوره مشابه سال قبل											
سال	سه ماهه اول	سه ماهه دوم	سه ماهه سوم	سه ماهه چهارم	سال	سه ماهه اول	سه ماهه دوم	سه ماهه سوم	سه ماهه چهارم	سال	
دوره	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۷	۲۰۱۷	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۸	۲۰۱۸	۲۰۱۸	۲۰۱۸	
	۳,۲	۲,۱	۱,۸	۴,۲	-۲,۷	۱,۳	۱,۰	۱,۰	۱,۶	۱,۳	

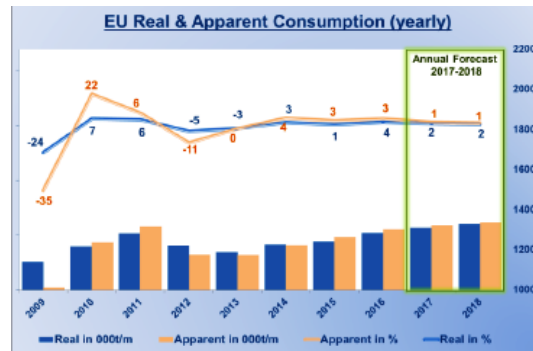
عدم اطمینان اصلی برای تولیدکنندگان فولاد در اتحادیه اروپا این است که تا چه حد واردات از کشور ثالث، تأثیر منفی بر تعادل عرضه و تقاضا در اتحادیه اروپا اعمال می‌کند. عوارض ضد دامپینگ ممکن است به طور موقت آرامش ایجاد کند، اما ریسک دور زدن و افزایش محموله‌های سایر تأمین‌کنندگان به صورت بزرگ پدیدار می‌شود، به ویژه اینکه حمایت‌گرایی از تولیدات داخلی در پاسخ به فشارهای عرضه مازاد جهانی در حال گسترش می‌باشد.

مصرف ظاهری فولاد اتحادیه اروپا (میلیون تن در سال)	
۲۰۰۹	۱۲۱
۲۰۱۰	۱۴۸
۲۰۱۱	۱۵۸
۲۰۱۲	۱۴۱
۲۰۱۳	۱۴۱
۲۰۱۴	۱۴۷
۲۰۱۵	۱۵۲
۲۰۱۶ (برآورد)	۱۵۵
۲۰۱۷ (پیش‌بینی)	۱۵۹
۲۰۱۸ (پیش‌بینی)	۱۶۰

واردات

- داده‌های تجاری حاکی از بقای روند صعودی ملایم واردات در اوایل ۲۰۱۷
- روند واگرا برحسب محصول و کشور اصلی مبداء
- شکاف بجا مانده از کشورهای جریمه شده با عوارض ضد دامپینگ به سرعت توسط سایرین پر شد

کل واردات فولاد از کشورهای ثالث به اتحادیه اروپا ۹ درصد در کل سال ۲۰۱۶ رشد کرد. افزایش واردات در طی نیمه دوم ۲۰۱۶ با وجود اعمال عوارض ضد دامپینگ بر روی چند محصول فولادی ادامه داشت. واردات سه ماهه چهارم ۲۰۱۶ بالاترین مقدار چند سال اخیر بود.

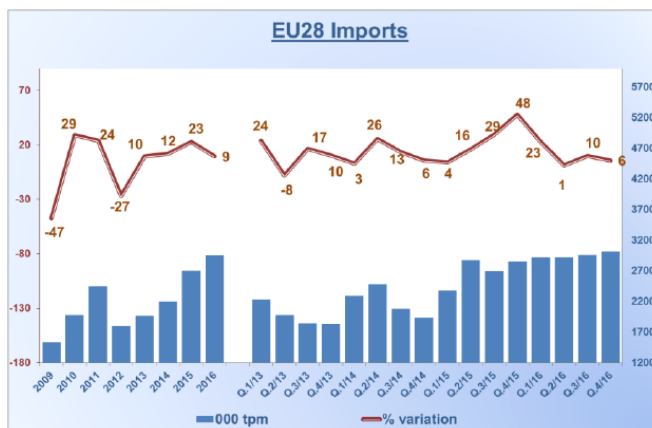

مصرف ظاهری فولاد اتحادیه اروپا در پایان سال ۲۰۱۶ قویتر از میزان قبلاً مورد انتظار بود. تقاضای فولاد سه ماهه چهارم ۷,۱ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل رشد کرد ناشی از اثر ترکیبی مصرف واقعی بیشتر از میزان مورد انتظار و کاهش موجودی قابل توجه کمتر از آنچه بر اساس الگوی عادی فصلی موجودی در طی سال پیش‌بینی شده بود. هم واردات و هم محموله‌های داخلی اتحادیه اروپا از این افزایش تقاضا بهره‌مند شدند. برای محموله‌های داخلی این اولین بهبود قابل توجه در رشد نسبت به مدت مشابه سال قبل در سه سال اخیر است و باید به عنوان نتیجه‌ای از تأثیر مثبت عوارض ضد دامپینگ بر شرایط عرضه در بازار فولاد اتحادیه اروپا مورد توجه قرار گیرد.

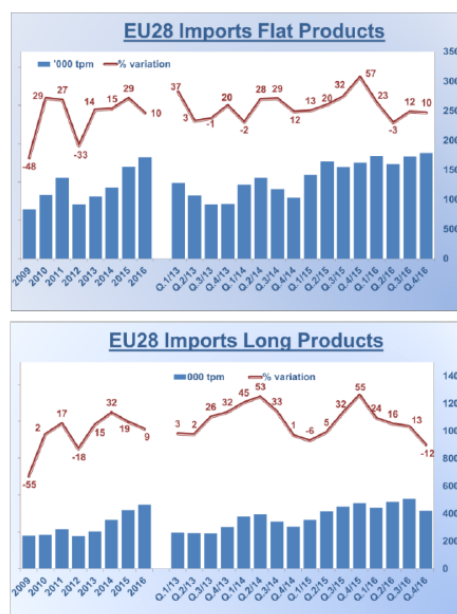
داده‌های اولیه برای سه ماهه اول سال ۲۰۱۷ علائمی از ۲,۱ درصد افزایش نسبت به مدت مشابه سال قبل در مصرف ظاهری فولاد اتحادیه اروپا را نشان می‌دهند. داده‌های تجاری برای ژانویه و فوریه ۲۰۱۷ افزایش واردات به میزان تقریباً ۲ درصد در طی دو ماه اول سال ۲۰۱۷ نسبت به مدت مشابه سال قبل را نشان می‌دهند. این حاکی از آن است که محموله‌های داخلی نیز بایستی از بهبود تقاضای فولاد در اتحادیه اروپا بهره‌مند شده باشند.

پیش‌بینی می‌شود در سال‌های ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸، تقاضای فولاد اتحادیه اروپا به رشد خود با نرخ متوسطی ادامه دهد، در بازتابی از بهبود پایدار مصرف واقعی فولاد و افزایش اندک موجودی‌ها هم‌تراز با بالا رفتن فعالیت در بخش‌های مصرف‌کننده فولاد. انتظار می‌رود مصرف ظاهری فولاد در سال‌های ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ سالانه ۱,۵-۱ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل رشد کند.

فولادی در سه ماهه اول ۲۰۱۷ به طور متوسط ۴ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل افزایش یافت، در نتیجه ۵ درصد افزایش واردات محصولات تخت و ۲ درصد افت واردات محصولات طویل. تناژ وارداتی در طی سه ماه اول نسبت به سطوح خیلی بالای مشاهده شده در نیمه دوم سال گذشته قدری افزایش یافت.

داده‌های گمرکی برای ژانویه و فوریه موید ادامه روند رو به افزایش واردات و با سرعت ملایم‌تر در مقایسه با مدت مشابه سال ۲۰۱۶ می‌باشد. رشد کل واردات شامل محصولات نیمه تمام به ۱,۲ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل رسید. اما، داده‌های گزارش SURV2 برای مارس ۲۰۱۷ علامت می‌دهد که واردات محصولات نهایی

صادرات به طور قابل توجهی رشد کرد، از هند حتی ۷۶ درصد رشد نسبت به مدت مشابه سال قبل. این کشورها جایگزین روسیه و اوکراین شدند، که صادرات آن‌ها به میزان قابل ملاحظه‌ای کمتر بود.

اکنون به نظر می‌رسد داده‌های تجاری در دسترس مؤید نگرانی یوروفر از فشار بالای وارد در سال ۲۰۱۷ است و اینکه شکاف برجا مانده توسط کشورهای که با عوارض ضد دامپینگ توسط کمیسیون اروپا جریمه شدند به سرعت توسط کشورهای دیگری پر می‌شود.

صادرات

- ۱۱ درصد افت صادرات اتحادیه اروپا در سال ۲۰۱۶
- ادامه کاهش صادرات در اوایل سال ۲۰۱۷؛ پایین ترین سطح از سه ماهه دوم ۲۰۰۲
- عمیق‌تر شدن کسری تجاری
- افت صادرات میلگرد آجدار به علت عدم وجود مجوز الجزایر

در سطح محصول روندهای به شدت واگرا را می‌توان مشاهده کرد. در حالی که کاهش قابل توجهی در کلاف نورد گرم شده در مقایسه با مدت مشابه سال ۲۰۱۶ وجود داشت، افزایش شدیدی در واردات ورق پوشش شده (۳۸+ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل)، با توجه به ۴۸ درصد افزایش در ورق‌های گالوانیزه گرم غوطه ور وجود داشت. واردات مقادیری از این محصولات کاملاً بالاتر از سطوح بالای ثبت شده در ماه‌های پایانی سال ۲۰۱۶ می‌باشد. در طول سه ماه اول سال ۲۰۱۷ واردات سیم مفتول ۲۰ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل رشد کرد. در ارتباط با کشورهای اصلی مبدا واردات، چین مهمترین صادرکننده محصولات فولادی به اتحادیه اروپا باقی ماند، اگرچه متوسط مجموع واردات شامل محصولات نیمه تمام در طی دو ماه اول سال ۲۰۱۷ به میزان ۱۹ درصد نسبت به میانگین ماهانه در کل سال ۲۰۱۶ افت کرد. هند، ترکیه و کره جنوبی در فهرست صادرکنندگان به ترتیب به دنبال چین قرار داشتند؛ در طی مدت ژانویه و فوریه

محصولات نهایی به طور قابل توجهی افزایش پیدا کرد، از ۲۱۳ هزار تن در هر ماه در سال ۲۰۱۶ به ۶۶۴ هزار تن. این نشان دهنده افزایش کسری تجاری برای محصولات تخت از متوسط ۵۴۹ هزار تن در هر ماه در سال ۲۰۱۶ به ۷۴۱ هزار تن در هر ماه و کاهش عظیم مازاد تجاری برای محصولات طویل از متوسط ۳۳۵ هزار تن در هر ماه در سال ۲۰۱۶ به فقط ۷۷ هزار تن در ژانویه و فوریه است.

این تا حد زیادی نتیجه این واقعیت است که دولت الجزایر مجوز واردات میلگرد را در آغاز ۲۰۱۷ صادر نکرد؛ تقاضای واردات را در حالت انتظار نگهداشت در حالی که برای صادرکنندگان اتحادیه اروپا که تأمین کننده این بازار بودند پیدا کردن محل فروش دیگری بجای آن دشوار بود. ظاهراً دولت الجزایر در حال کار بر روی سیستم مجوز جدید است، اما هیچ جزئیاتی در مورد زمان بندی یا مقدار آن مشخص نیست. کشورهای اصلی مقصد اتحادیه اروپا: ترکیه و آمریکا مقصد اصلی برای صادرات هر دو محصول تخت و طویل باقی مانده‌اند.

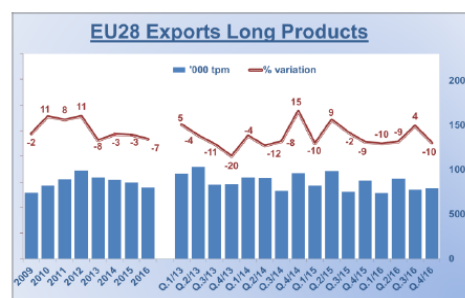
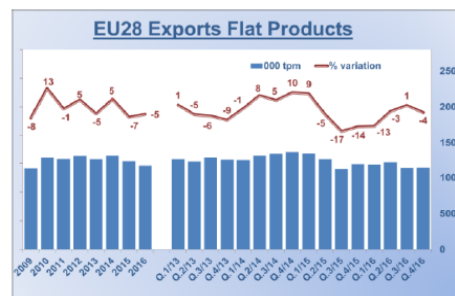
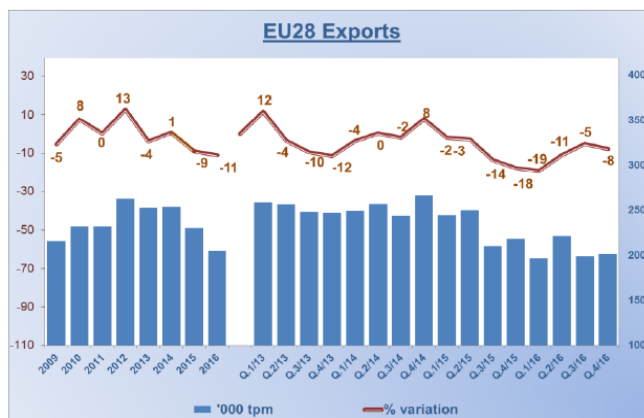
داده‌های اولیه برای سال ۲۰۱۷ حاکی از ابقای رقابت شدید در بازارهای بین المللی برای محصولات فولادی است. بهبود بسیار خفیف تقاضای جهانی فولاد برای سال ۲۰۱۷ مورد انتظار است که آن فشارها را به طور قابل توجهی کاهش نمی‌دهد.

مجموع صادرات محصولات فولادی اتحادیه اروپا به کشورهای ثالث ۱۱ درصد در کل سال ۲۰۱۶ افت کرد. صادرات محصولات نیمه تمام ۶۲ درصد کاهش یافت، در حالی که صادرات محصولات نهائی ۵ درصد، ناشی از ۷ درصد افت صادرات محصولات تخت و ۲ درصد کاهش صادرات محصولات طویل کم شد.

برای سال ۲۰۱۷ در مورد صادرات به کشورهای ثالث تنها داده‌های گمرکی برای ژانویه و فوریه در دسترس هستند. با این حال، اولین داده‌ها برای سال ۲۰۱۷ حاکی از آن است که کل صادرات ماهانه در پایین‌ترین سطح از سه ماهه دوم سال ۲۰۱۲ بود.

کل صادرات محصول نهائی ۱۴ درصد کمتر از مدت مشابه سال ۲۰۱۶ بود؛ بازتابی از ۹ درصد افت صادرات محصولات تخت و ۲۳ درصد افت صادرات محصولات طویل. با توجه به ۹۸ درصد افزایش صادرات محصولات نیمه تمام نسبت به مدت مشابه سال قبل، افت کل صادرات محصولات فولادی ۱۰ درصد بود.

به دلیل روند رو به افزایش واردات و کاهش صادرات، کسری تجاری از متوسط ۹۰۲ هزار تن در ماه در سال ۲۰۱۶ به متوسط ۱۲۹۱ هزار تن در ژانویه و فوریه افزایش یافت. در حالی که کسری تجاری محصولات نیمه تمام از متوسط ۶۸۹ هزار تن در هر ماه در سال ۲۰۱۶ به ۶۲۷ هزار تن در ژانویه و فوریه ۲۰۱۷ کاهش یافت، کسری تجاری

عملکرد شرکت فولاد آرسلور میتال در سال ۲۰۱۶

تهیه و تنظیم: مهندس محمد حسن جولزاده عضو هیئت مدیره انجمن آهن و فولاد ایران

جدول ۱. روند تولید فولاد خام و فروش محصولات فولادی شرکت آرسلور میتال (میلیون تن).

Year	Production	sell
2006	85.541	110.504
2007	114.19	109.7
2008	101.129	101.7
2009	71.62	71.1
2010	90.582	85
2011	91.9	85.8
2012	88.2	83.8
2013	91.2	82.6
2014	93.1	85.1
2015	92.479	84.586
2016	90.767	83.934

جدول ۲. روند مبلغ فروش محصولات فولادی شرکت آرسلور میتال.

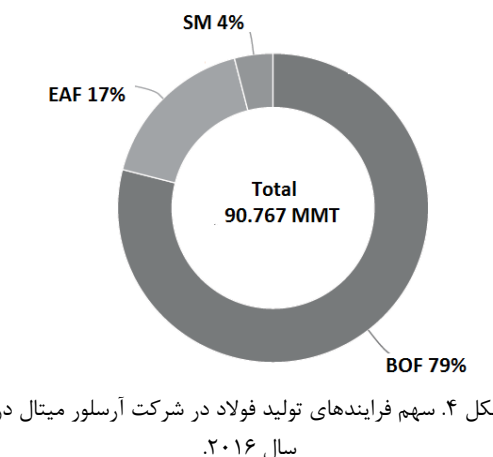
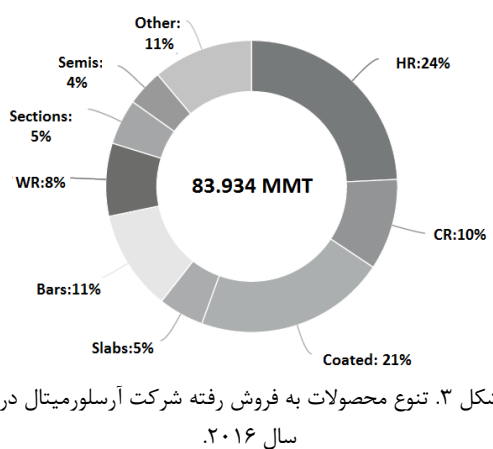
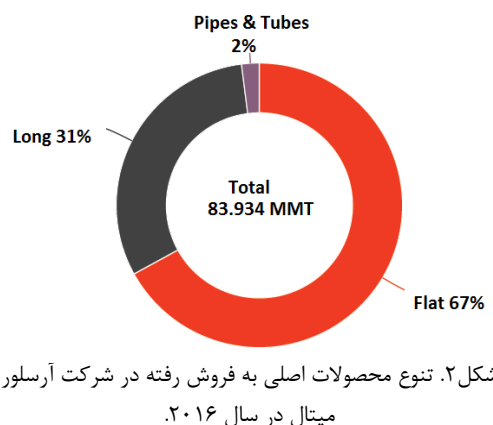
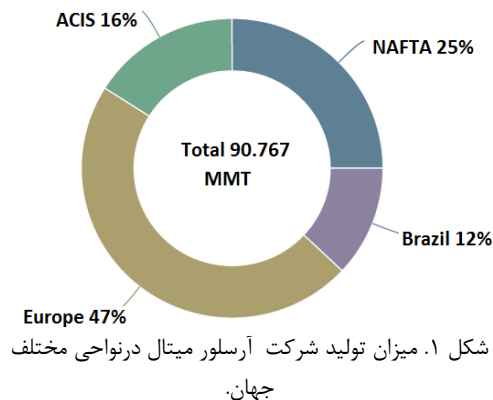
Year	M\$
2011	93973
2012	84213
2013	79440
2014	79282
2015	63578
2016	56791

جدول ۳. سهم فرایندها در تولید فولاد خام شرکت آرسلور میتال در نواحی مختلف جهان

Location	BOF (MT)	EAF (MT)	OHF (MT)	Total CS
NAFTA	16.609	5.599	-	22.208
Europe	33.805	6.404	2.426	42.635
Brazil	8.193	2.94	-	11.133
ACIS	12.959	0.816	1.017	14.792
Total	71.566	15.758	3.442	90.767

شرکت آرسلور میتال بزرگترین شرکت تولید کننده فولاد خام و محصولات فولادی جهان می باشد. شرکت مذکور در سال ۲۰۰۶ با ادغام شرکت های آرسلور و میتال، تأسیس شده و یازدهمین سال متوالی است که در رده اول تولید کنندگان فولاد جهان قرار می گیرد. دفتر مرکزی شرکت فولاد آرسلور میتال در کشور لوکزامبورگ در شهر لوکزامبورگ قرار دارد. در سال ۲۰۱۶ میزان تولید فولاد خام و محصولات فولادی این شرکت به ترتیب ۹۰،۷۶۷ (۵،۵ درصد جهان) و ۸۳،۹۳۴ میلیون تن به ثبت رسیده است. در حالیکه ظرفیت تولید فولاد خام این شرکت در سال گذشته بالغ بر ۱۱۳ میلیون تن بوده است. ظرفیت تولید فولاد نواحی اروپا، نافتا، ACIS و برزیل ترتیب ۴۷، ۲۵، ۱۶ و ۱۲ درصد بوده است. در آمد ناشی از فروش محصولات نزدیک به ۵۶،۷۹۱ میلیارد دلار محاسبه شده است. روند تولید فولاد خام و فروش محصولات فولادی شرکت آرسلور میتال در جدول ۱ از نظر می گذرد. در جدول ۲ روند مبلغ فروش شرکت آرسلور میتال نشان داده شده است. میزان تولید واحدهای زیر مجموعه شرکت آرسلور میتال در نواحی مختلف جهان در سال قبل در شکل ۱ نشان داده شده است. در شکل ۲ و ۳ نیز به ترتیب محصولات اصلی و تنوع محصولات فولادی به فروش رفته مشاهده می گردد. شرکت های جنرال موتر، فورد، تویوتا، هوندا، فلکس واگن، نیسان، سوبارو، مرسدس بنز، بی.ام.و، هوندا، کیا موتورس و اف. سی. آ. خریدارن ورق خودروی شرکت فولاد آرسلور میتال هستند. در سال گذشته سهم فرایندهای تولید فولاد کنورتور اکسیژنی، کوره قوس الکتریکی و زیمنس مارتین در شرکت یاد شده به ترتیب ۷۹، ۱۷ و ۴ درصد بوده است (شکل ۴). در جدول ۳ سهم فرایندهای تولید در تولید فولاد خام شرکت آرسلور میتال در نواحی مختلف جهان دیده می شود.

میزان تولید چدن خام و آهن اسفنجی شرکت آرسلور میتال در سال قبل به ترتیب ۷۱ و ۶,۱ میلیون تن گزارش شده است. برای این منظور از ۵۶ کوره بلند و ۱۶ واحد آهن اسفنجی استفاده شده است. محل استقرار کوره بلند و کوره‌های قوس الکتریکی شرکت آرسلور میتال در جدول ۴ نشان داده شده است. بیشترین کوره بلند (۲۲ واحد) و کوره قوس الکتریکی (۱۵ واحد) شرکت آرسلور میتال در قاره اروپا استقرار دارد. میزان تولید زینتر و کک بزرگترین شرکت فولاد دنیا به ترتیب ۲۵,۴ و ۶۸,۵ میلیون تن اعلام شده است. برای این منظور ۶۹ باطری کک سازی و ۳۲ واحد تولید زینتر بکار گرفته شده است. شاخص نسبت چدن مذاب به فولاد خام شرکت یاد شده در سال پیش ۰,۷۸ بوده است. سهم فرایندهای تولید فولاد کنورتر اکسیژنی، کوره قوس الکتریکی و زیمنس مارتین نیز به ترتیب ۷۱,۵۶۶، ۱۵,۷۵۸ و ۳,۴۴۲ میلیون تن برآورد شده است. برای این منظور از ۷۱ کنورتر اکسیژنی قلیایی و ۳۶ کوره قوس الکتریکی استفاده شده است. ظرفیت تولید فولاد کنورترهای اکسیژنی قلیایی و کوره‌های قوس الکتریکی به ترتیب ۱۰۱,۷ و ۲۸,۸ میلیون تن می‌باشد. میزان تولید تختال و بیلت - بلوم نیز به ترتیب ۶۲,۵ و ۲۳ میلیون تن به ثبت رسیده است. تعداد ماشین‌های ریخته‌گری مداوم تختال و بیلت - بلوم نصب شده در شرکت مذکور به ترتیب ۴۶ و ۳۸ ماشین بوده است. در جدول ۵ تعداد واحدها، ظرفیت اسمی و تولید واقعی خطوط تولید شرکت آرسلور میتال در سال ۲۰۱۶ به نمایش گذاشته شده است. میزان تولید محصولات نورد گرم شرکت یاد شده ۵۲,۵ میلیون تن برآورد شده است. در جدول ۶ تعداد واحدها، ظرفیت اسمی و تولید واقعی خطوط شکل و پوشش‌دهی شرکت آرسلور میتال در سال ۲۰۱۶ به نمایش در آمده است.

جدول ۴. محل استقرار کوره بلند و کوره های قوس الکتریکی آرسلور میتال در سال ۲۰۱۶.

Location	BF Number	EAF Number
NAFTA	11	13
Europe	27	15
Brazil	6	6
Africa - CIS	12	2
Total	56	36

جدول ۵. تعداد واحدها، ظرفیت اسمی و تولید واقعی خطوط تولید فولاد شرکت آرسلور میتال.

Unit	#	Capacity	Production
Coke Making	69	32.8	25.4
Sinter	32	95.8	68.5
DRI	13	9.4	6.1
BF	56	94.1	71
BOF	71	101.7	75.8
EAF	36	28.8	16.6
CCM(Slab)	46	90.7	62.5
CCM—Bloom/ Billet	34	34	23

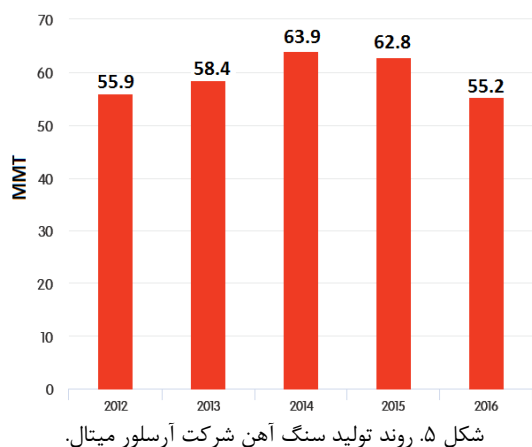
جدول ۶. ظرفیت اسمی و تولید واقعی خطوط شکل و پوشش دهی فولاد شرکت آرسلور.

Unit	#	Capacity	Production
Hot Rolling Mill	22	76.1	52.5
Pickling Line	35	36.3	18.9
Tandem Mill	37	41.4	27.6
Annealing Line	53	20.8	11.3
Skin Pass Mill	35	20.7	9.4
Plate Mill	11	6.7	2.8
Hot Dip Galvanizing Line	58	20.7	17.1
Electro Galvanizing Line	12	2.2	1
Tinplate Mill	16	3.4	2.1
Tin Free Steel (TFS)	1	0.3	0.1
Color Coating Line	18	2.8	1.9
Breakdown Mill	3	10.7	5.1
Billet Rolling Mill	3	2.6	1.7
Section Mill	28	14.6	8.9
Bar Mill	24	9.1	5.6
Wire Rod Mill	19	12.5	8.2
Seamless Pipes	8	0.9	0.3
Welded Pipes	61	3.1	1

جدول ۷. روند مصرف سنگ آهن و کک در شرکت آرسلور میتال.

Year	Iron Ore	Coke
2010	114.9	29.3
2011	110.6	29.1
2012	108.9	28.1
2013	113	28
2014	117	28.8
2015	116	29.2
2016	115	29

برای رسیدن به تولید ۹۰,۷۶۷ میلیون تن فولاد خام ۱۱۵ میلیون تن سنگ آهن و ۲۹ میلیون تن کک مورد استفاده قرار گرفته است. در جدول ۷ روند مصرف سنگ آهن و کک در شرکت آرسلور میتال از نظر می گذرد. مقدار پودر ذغال، ذغال و آهن اسفنجی - قراضه فولاد مصرفی شرکت نیز به ترتیب ۸,۹، ۳۷,۴ و ۳۴ میلیون تن اعلام شده است. میزان تولید سنگ آهن و ذغال سنگ شرکت آرسلور میتال به ترتیب ۵۵,۲ و ۶,۳ میلیون تن بیان شده است. سهم کشورهای قزاقستان و آمریکا در تولید ذغال آرسلور میتال به ترتیب ۴,۵ و ۱,۸ میلیون تن بوده است. میزان فروش سنگ آهن و ذغال سنگ شرکت آرسلور میتال در سال گذشته به ترتیب ۶۲,۹ و ۶,۹ میلیون تن گزارش شده است. در شکل ۵ روند تولید سنگ آهن شرکت آرسلور میتال از نظر می گذرد. بیشترین مقدار سنگ آهن در کشور کانادا به میزان ۲۵ میلیون تن بدست آمده است. از نظر نواحی نیز بیشترین مقدار سنگ آهن در شمال آمریکا حاصل شده است (۶۵٪). سهم اکراین، آمریکا و برزیل در تولید سنگ آهن شرکت آرسلور میتال به ترتیب ۹,۸، ۸ و ۳,۱ گزارش شده است. میزان رزرو سنگ آهن معادن شرکت آرسلور میتال ۴,۲۱۳ میلیارد تن برآورد شده است.

شاخص های پایداری

در سال ۲۰۱۶ در شرکت آرسلور میتال ۲۵,۳ میلیون قراضه فولادی مصرف شده است که از انتشار ۳۳ میلیون تن گاز CO₂ جلوگیری گردیده است. میزان استفاده مجدد از سرباره کوره بلند ۱۸,۴ میلیون تن بوده است. ۹,۱ میلیون تن سرباره کوره بلند به کارخانه های سیمان فروخته شده است. با این کار از انتشار ۷ میلیون تن گاز CO₂ جلوگیری شده است. میزان بازیافت پسماندها در این شرکت ۷۸٪ ثبت شده است. میزان انتشار گازهای SO_x و NO_x به ترتیب ۱,۹ و ۱,۲۵ کیلوگرم بر تن محصول فولادی ثبت شده است. بازی هر تن فولاد تولیدی نیز ۰,۶۷ کیلوگرم گرد و غبار منتشر شده است. در جدول ۸ روند انتشار گازهای SO_x، NO_x و گرد و غبار در شرکت آرسلور میتال دیده می شود. هزینه های زیست محیطی در سال قبل ۱۷۷ میلیون دلار بوده است. برای تولید هر تن محصول فولادی در شرکت یاد شده ۵ متر مکعب آب مصرف می شود. در جدول ۹ روند مصرف و برداشت آب شرکت مذکور مشاهده می گردد. مصرف انرژی ویژه نیز ۲۳,۸۶ گیگا ژول بر تن محصول فولادی می باشد. هزینه های صرفه جویی انرژی در این شرکت در سال قبل ۱۰۸ میلیون دلار به ثبت رسیده است. در شرکت آرسلور میتال برای تولید هر تن محصول فولادی ۲,۱۴ مترمکعب گاز CO₂ منتشر می شود. در جدول ۱۰ روند مصرف انرژی و انتشار ویژه گاز CO₂ در شرکت آرسلور میتال دیده می شود. در شرکت آرسلور میتال ۱۹۸۵۱۷ نفر اشتغال دارند. ضمناً در شرکت آرسلور میتال، ۴۳۰۴۴ نفر بعنوان پیمانکار کار می کنند. هزینه های نیروی انسانی شرکت آرسلور میتال در سال قبل ۷,۶۳۷ میلیارد دلار اعلام شده است. توزیع نیروی انسانی شرکت آرسلور میتال در نواحی مختلف جهان در سال ۲۰۱۶ در شکل ۶ نشان داده شده است. سهم زنان در پست های مدیریتی شرکت ۱۲٪ است. گزارش شده است. در سال ۲۰۱۶ بطور متوسط بازی هر نفر ۵۱ ساعت آموزش ارائه شده است. بازی هر یک میلیون ساعت کاری، وقت های از دست رفته ناشی از آسیب های وارده ۰,۷۸ بوده است. نرخ عدم حضور

کارکنان در محیط کار ۱,۸۴٪ گزارش شده است. هزینه های تحقیق و توسعه در سال گذشته در شرکت آرسلور میتال ۲۳۹ میلیون دلار بوده است. جدول ۱۱ نشانگر روند هزینه های تحقیق و توسعه شرکت آرسلور میتال است. در واقع سهم تحقیق و توسعه در مبلغ فروش ۰,۴۲٪ برآورد شده است. میزان استقرار مدیریت ISO 14001 در قسمت فولاد این شرکت ۹۸٪ بوده است. در شرکت آرسلور میتال در سال گذشته در اثر حوادث کاری ۱۷ نفر جان خودشان را باختند. در جدول ۱۲ روند تعداد فوت شدگان ناشی از حوادث در شرکت مذکور آمده است (۱۱ نفر در رشته فولاد و ۶ نفر در رشته معدن). جدول ۸. روند انتشار گازهای SO_x، NO_x و گرد و غبار در شرکت آرسلور میتال.

Year	NOx Kg/T	SOx Kg/T	Dust Kg/T
2013	1.20	1.92	0.64
2014	1.96	1.96	0.60
2015	1.85	1.85	0.66
2016	1.25	1.9	0.67

جدول ۹. روند مصرف و برداشت آب در شرکت فولاد آرسلور میتال (متر مکعب بر تن).

Year	Water Cons.	Water Intake
2011	5.5	24.1
2012	4.4	24.7
2013	4.2	23.1
2014	4.7	23.3
2015	5.1	24
2016	5	23.7

جدول ۱۰. روند مصرف انرژی ویژه و انتشار گاز CO₂ در شرکت فولاد آرسلور میتال.

Year	GJ/T	T CO ₂ /T
2011	23.8	2.09
2012	23.5	2.13
2013	23.6	2.14
2014	23.8	2.09
2015	23.9	2.14
2016	23.86	2.14

آیا مردانند؟

❖ میزان تولید فولاد خام شرکت آرسلور میتال لوکزامبورگ، ۲/۱۳ میلیون تن بوده است.

❖ میزان تولید فولاد خام به روش کنورتور اکسیژنی (۱۰۰ درصد) شرکت Bremen آرسلور میتال در آلمان، ۳/۳ میلیون تن به ثبت رسیده است.

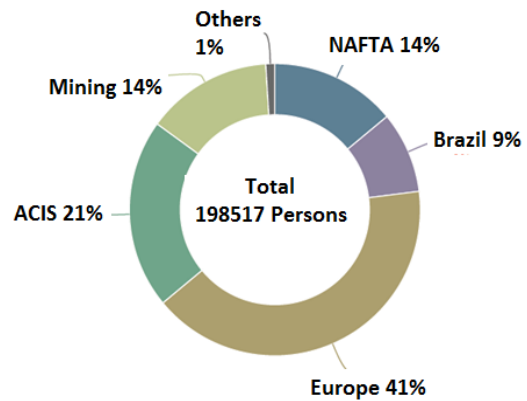
❖ رضایت مشتریان داخلی محصولات تولید شرکت آرسلور میتال، ۹۴ درصد گزارش شده است.

❖ سهم بیلت- بلوم و تختال در فروش محصولات شرکت آرسلور میتال به ترتیب ۴ و ۵ درصد بوده است.

❖ در شرکت آرسلور میتال آلمان، با استفاده از ۱/۷ میلیون تن قراضه از انتشار ۲/۲ میلیون تن گاز CO₂ جلوگیری شده است.

❖ ظرفیت تولید کک شرکت آرسلور میتال، ۳۳/۳ میلیون تن گزارش شده است.

(مرجع فولاد ۹۵)

شکل ۶. توزیع نیروی انسانی شرکت آرسلور میتال در نواحی مختلف جهان در سال ۲۰۱۶.

جدول ۱۱. روند هزینه های تحقیق و توسعه شرکت آرسلور میتال.

Year	Million \$
2010	285
2011	306
2012	322
2013	270
2014	254
2015	227
2016	239

جدول ۱۲. روند تعداد فوت شدگان ناشی از حوادث در شرکت فولاد آرسلور میتال.

Year	Number
2010	32
2011	20
2012	22
2013	19
2014	21
2015	24
2016	17

روش‌های جدید طراحی فولاد^۱

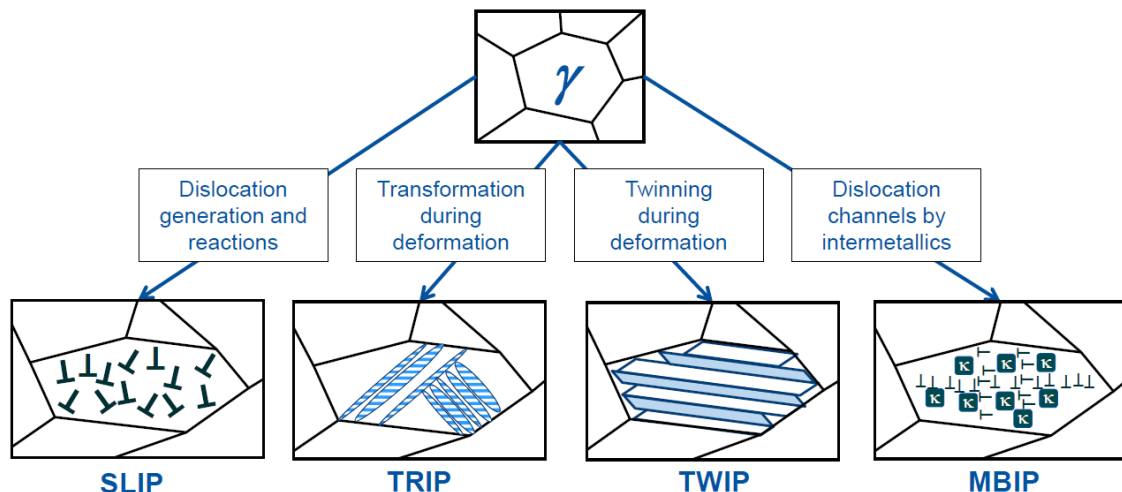
ترجمه: محمدحسین نشاطی

خلاصه

فولادهای جدید ریزساختاردهی شده در مقیاس نانومتر توسعه داده شده‌اند. علاوه بر این، مکانیزم‌های متفاوت تغییر شکل و تغییر فاز در دمای پایین در این مواد که معمولاً حاوی مقادیر Mn زیاد می‌باشند مورد استفاده قرار می‌گیرند. روش‌های مدلسازی جدید برای پیش توسعه ریزساختار و به دست آوردن شناخت کمی از پدیده‌های دخیل در آن باید به کار گرفته شوند. ابزارهایی با ویژگی‌های جدید دیدگاه تازه‌ای را در مورد تنظیم ریزساختار در مقیاس نانومتر فراهم می‌کنند. با این ابزارها فولادهای شکل پذیر سرد جدید با توازن جذابی از خواص مکانیکی و مسیره‌های فرآیندی جدید معرفی شده‌اند.

مقدمه

اثر استحکام‌دهی در فولادهای جدید بر مکانیزم‌های مختلف تغییر شکل متکی است (شکل ۱). توسط مواد فعال متمایز آن‌ها می‌توان ساختار شروع شده به صورت معمولی را به طور سیستماتیک در حین تغییر شکل اصلاح کرد و به صورت فوق العاده‌ای خواص در شرایط استفاده را تکامل بخشید. تغییر شکل ممکن است توسط ایجاد نابجائی و واکنش‌های لغزش در داخل دانه‌ها انجام شود. اصلاح پیوسته ریزساختار می‌تواند توسط اثر $TRIP^2$ (پلاستیسیته ناشی از تغییر فاز) که به کرنش ایجاد شده از تغییر فاز آستنیت به مارتنزیت بستگی دارد رخ دهد. اثر $TWIP^3$ (پلاستیسیته ناشی از دوقلوئی) نتیجه‌ای از بکارگیری تغییر شکل‌های ناشی از دو قلوئی‌ها در مقیاس نانومتر است.

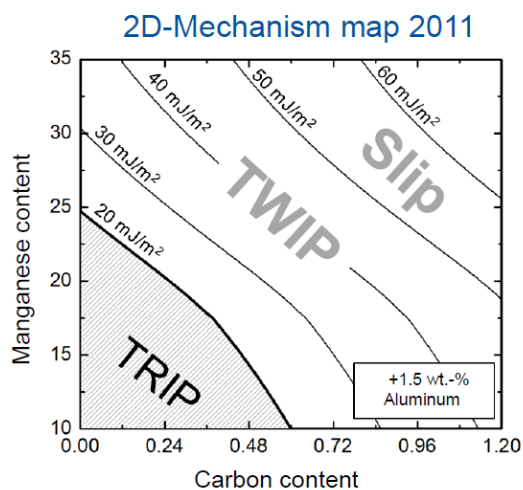
شکل ۱. مکانیزم‌های تغییر شکل در فولادهای پرمگنز.

¹ New Methods in Steel Design, W. Bleck, IEHK Steel Institute, RWTH Aachen University, METEC & 2nd ESTAD, 2015.

² Transformation Induced Plasticity

³ Twinning Induced Plasticity

توسط لغزش نابجائی تغییر شکل می‌دهد. مواد با SFE پایین گسل انباشتی گسترده‌تر را نشان می‌دهند دارای مشکلات بیشتری برای لغزش متقاطع و صعود می‌باشند، و مکانیزم‌های جایگزین برای تغییر شکل همانند کرنش ناشی از تغییر فاز مارتنزیت (TRIP) و یا دوقلوئی مکانیکی (TWIP) را ارائه می‌دهند. با افزایش SFE پلاستیسیته توسط لغزش نابجایی و تحول مارتزیتی (TRIP: ϵ یا α') لغزش نابجایی و دوقلوئی مکانیکی (TWIP)، و لغزش نابجایی خالص (SLIP) به دست می‌آید. بنابراین، حالت پلاستیسیته فعال به طور مستقیم به SFE مربوط می‌شود. SFE را می‌توان با دو پاره کردن عرض نابجایی با استفاده از TEM اندازه‌گیری کرد یا می‌توان آن را با استفاده از مدل‌سازی ترمودینامیکی محاسبه نمود. مورد دوم برای تعیین نقشه مکانیزم‌های نشان‌دهنده اثر ترکیب شیمیایی و دما بر SFE و به تبع آن بر مکانیزم تغییر شکل انجام می‌شود. معمولاً مقدار حدود 20 mJ/m^2 برای تشکیل مرز بین اثر TRIP و TWIP در نظر گرفته می‌شود (شکل ۲).

شکل ۲. نقشه مکانیزم دو بعدی (2D) برای فولادهای پرمنگنز.

فرمول‌های تجربی بسیاری برای محاسبه SFE از ترکیب شیمیایی توسعه یافته‌اند. این فرمول‌ها به شدت به محدوده

در فولادهای MBIP^۱ (پلاستیسیته ناشی از میکرونوار) لغزش مسطح نابجائی‌ها ناشی از تشکیل فازهای بین فلزی به وقوع می‌پیوندد. این توسعه ساختارهای نقص کریستالی در مقیاس نانومتر است که به خواص فوق العاده منتج می‌گردد. این اصلاح پیوسته میکرو/نانوساختار به کرنش سختی^۲ فوق العاده‌ای منتج می‌شود که می‌تواند بیش از دو برابر آن در فولادهای معمولی باشد. علاوه بر این، برای اولین بار رفتار کرنش سختی خاصی را می‌توان مستقل از میزان استحکام مواد کنترل و تنظیم کرد.

ساختاردهی نانو فرصت‌های جدیدی را برای طراحی خواص مواد از طریق نفوذ (دیفوزیون) و پدیده توزیع عناصر بین نشین و جانشین و همچنین توسط واکنش متقابل نابجائی‌ها با انواع زیادی سطح تماس ارائه می‌دهد. بسیاری از ایده‌های فولادهای جدید بر آلیاژ کردن با منگنز تکیه دارند. در فولادهای متوسط منگنز (MMnS) افزودن منگنز بین ۵ و ۱۲ درصد وزنی است در حالی که در فولادهای پر منگنز (HMnS) منگنز معمولاً بین ۱۵ تا ۳۰ درصد وزنی است. فولادها ساختاری بر پایه آستنیت یا فریت/آستنیت ایجاد می‌کنند.

ابزار جدید مدل‌سازی

انرژی گسل انباشتی^۳

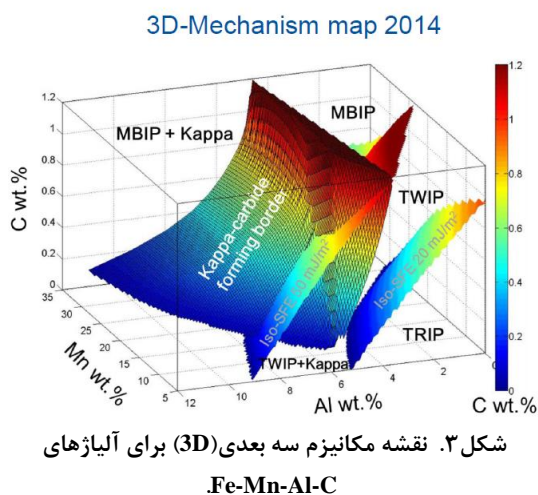
خواص فولادهای پر منگنز به شدت تحت تأثیر انرژی گسل انباشتی (SFE)، که از مکانیزم تغییر شکل خاصی پشتیبانی می‌کند قرار دارد. یک انرژی گسل انباشتی یک یا دو لایه انقطاع در توالی انباشتی صفحات بلورشناسی است. این انقطاع SFE معینی را با خود دارد. عرض گسل انباشتی نتیجه موازنه بین نیروی دافعه میان دو نابجائی جزئی در یک طرف و نیروی جاذبه ناشی از کشش سطحی از سوی دیگر است. عرض تعادلی توسط SFE تعیین می‌شود. زمانی که SFE بالا باشد، تجزیه یک نابجائی کامل به دو مورد جزئی بعید است و مواد فقط

^۳ Stacking fault = یک مرز سطحی که در آن، تغییر کوچکی در انباشتی لایه‌های بلور به هم فشرده وقوع می‌یابد، تغییر کوچکی که همراه با یک نابجائی است.

^۱ Microband Induced Plasticity

^۲ Strain Hardening

(۳D) وابسته به ترکیب شیمیائی نشان داده شده، با افزایش SFE، مکانیزم تغییر شکل از TRIP به TWIP و بعد به MBIP تغییر می‌کند. با افزودن Al، فاز کاپا $(Fe, Mn)_3AlC$ در فولادهای Fe-Mn-Al-C رسوب می‌کند. لغزش مسطح با تشکیل فاز کاپا با مقدار بسیار بالاتر SFE از مورد آن در اثر TWIP و TRIP همراه است.

نظم کم دامنه

تعامل پیچیده بین Mn، C و نابیجائی‌ها در فولادهای پر منگنز را می‌توان با نظم کم دامنه (SRO^3) توضیح داد. SRO به صورت نظم موضعی تعریف می‌شود که در هنگامی حادث می‌گردد که تعداد جفت اتم‌های نامشابه بزرگتر از مورد آن در یک محلول با توزیع تصادفی باشد. یک بررسی آغازین نشان داده است که غنی‌سازی Mn در مجاورت C از نظر انرژی مطلوب است، که وجود SRO در سیستم Fe-Mn-C را نشان می‌دهد. شکل ۴ آنتالپی محاسبه شده محلول برای C در محل‌های مختلف شبکه هشت وجهی (اکتاهدرال) را نشان می‌دهد، آنتالپی محلول قابل ملاحظه کمتری در مورد هشت وجهی‌های غنی از Mn در مقایسه با موقعیت‌های غنی از Fe وجود دارد.

عناصر آلیاژی مورد بررسی بستگی دارند. SFE به عنوان یک پارامتر قطعی مربوط به اتم همچنین می‌تواند از محاسبات آغازین^۱ به دست آید. این محاسبات بر اساس معادله شرودینگر برای انرژی اتصال بین اتم‌ها است و از این رو بر ثوابت پایه طبیعی متکی است. در حال حاضر، حالات مغناطیسی مختلف فولادها با تعداد دقیق محاسبه شده SFE مقداری اشکال دارد اما در هر مورد تغییرات ایجاد شده توسط ایده‌های آلیاژی کردن جایگزین را می‌توان پیش‌بینی کرد.

لغزش نابیجائی در هر SFE رخ می‌دهد، اما در درجه تغییر شکل کم و یا SFE بالا غالب است. هیچ محدوده تعریف شده واضحی در SFE که در بالای آن TWIP متوقف شود وجود ندارد. با شناسایی مکانیزم غالب تغییر شکل به صورت تابعی از ترکیب شیمیائی و دمای تغییر شکل^۲ نقشه‌های مکانیزم^۲ را می‌توان ایجاد کرد و آن‌ها را می‌توان با نقشه‌های SFE که می‌توانند بر اساس داده‌های ترمودینامیکی محاسبه شوند مقایسه کرد. از آنجا که یک گسل انباشتی را می‌توان به صورت یک برش نازک لایه دو اتمی hcp (ϵ مارتنزیت) در کریستال fcc در نظر گرفت، SFE باید به تفاوت در انرژی گیس بین فازهای hcp و fcc مربوط باشد. این ایده به معادله زیر منتج می‌شود:

$$\rho_{SFE} = 2\Delta G^{\gamma \rightarrow \epsilon} + 2\sigma \quad (1)$$

که در آن ρ تعداد مول اتم‌ها در هر m^2 در هر لایه اتم است، $\Delta G^{\gamma \rightarrow \epsilon}$ تفاوت در انرژی گیس بین فاز hcp و fcc، و σ انرژی سطح تماس رابط (بین فاز hcp و fcc) می‌باشد. مکانیزم‌های تغییر شکل فولادهای پرمنگنز، یعنی TRIP، TWIP، MBIP، بر اساس محاسبه ترمودینامیکی نقشه‌های SFE پیش‌بینی می‌شوند. شکل ۳ دامنه ترکیب‌های مختلف را با توجه به مکانیزم‌های مختلف تغییر شکل نشان می‌دهد. تشکیل فاز کاپا بر اساس رویکرد Calphad محاسبه شد. همانطور که در نقشه سه بعدی

³ Short Range Order

¹ *ab-initio* calculations

² Mechanism Maps

$$\sigma_y(MPa) = 228 + 187(wt\%C) - 2(wt\%Mn) \quad (2)$$

یک فرمول جدید با قابلیت پیش‌بینی بهتر بر اساس اثر نظم کم دامنه (SRO) بین اتم‌های Mn و C و اثر اندازه دانه، با $d =$ اندازه دانه اولیه و $M =$ ضریب Taylor می‌باشد:

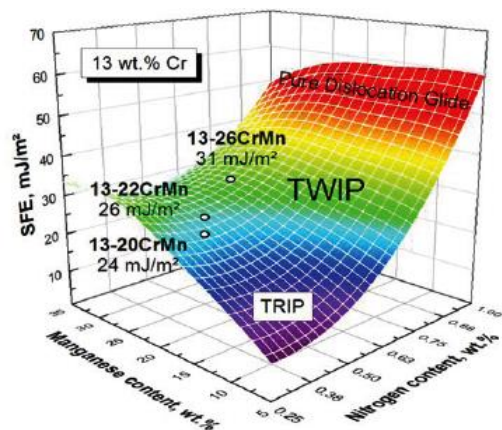
$$\sigma_{SRO} = M_{\tau_{SRO}} = M(E_{random} - E_{SRO})/b^3 \quad (3)$$

$$\sigma_y(MPa) = 90 + \sigma_{SRO} + 11.3 d^{-1/2} \quad (4)$$

مثال کاربرد

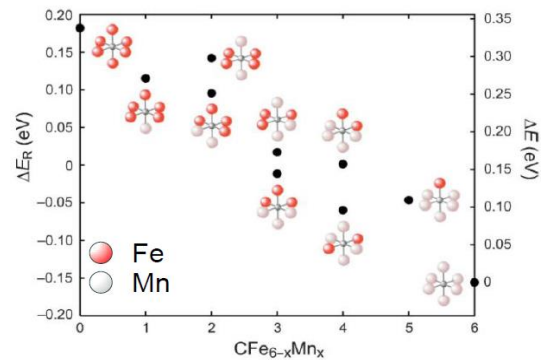
فولادهای ضد زنگ

فولادهای ضد زنگ Fe-Cr-Mn-C-N پر مگنیزم اخیراً توسعه یافته ترکیب استثنایی از استحکام و نرمی را ارائه داده و نویدبخش زیادی برای کاربردهای ساختمانی می‌باشند. شناخت روابط بین دما، انرژی گسل انباشتی (SFE) و رفتار کرنش سختی برای آلیاژی کردن، طراحی، و بهینه‌سازی بیشتر آلیاژ آستنیتی بین ۱۶ و ۲۶ درصدوزنی ارائه کننده فرصت نحوه‌های مختلف تغییر شکل بود؛ نقشه مکانیزم این فولادهای ضد زنگ در دمای اتاق در شکل ۶ نشان داده شده است.

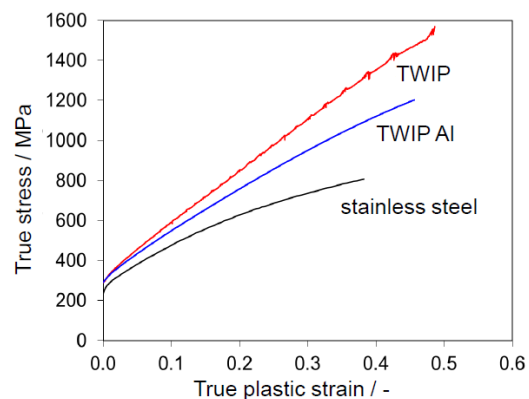
شکل ۶. انتقال تحقیقات به کاربردهای صنعتی فولادهای ضد زنگ TWIP.

دوقلوئی مکانیکی و تشکیل بنیاد نابجائی (مسطح) خواص مکانیکی و رفتار کارسختی در محدوده دمای میانی ۴۰- تا ۴۵°C (محدوده SFE از ۱۷ تا ۲۴ mJ/m²) را کنترل

شکل ۴. آنتالپی محلول C در آلیاژهای Fe و Mn به صورت تابعی از اتمهای مجاور در فاصله‌های بین‌نشینی هشت وجهی.

استحکام تسلیم فولاد HMnS که توسط یک رویکرد استحکام‌دهی محلول جامد توصیف شده، سهم نسبتاً کم عنصر بین نشینی C و سهم شگفت‌آور منفی عنصر جانشینی Mn را نشان می‌دهد. با توجه به آنتالپی‌های مختلف محلول C در محل‌های هشت وجهی با اتم‌های مختلف مجاور، سهم SRO در استحکام‌دهی را می‌توان برآورد نمود. این کار به یک معادله جدید برای استحکام تسلیم با در نظر گرفتن اثر اندازه دانه توسط عبارت Patch-Hall و سهم SRO منتج می‌شود. از تأثیر سایر عناصر آلیاژی در این مدل صرف‌نظر شده است. با این وجود می‌توان مسلم دانست که سهم قابل توجهی در رفتار مکانیکی فولادهای آستنیتی پر مگنیزم دارد (شکل ۵).

شکل ۵. منحنی‌های جریان یک فولاد TWIP گرید X60Mn18، یک فولاد.

یک فرمول تجربی برای استحکام تسلیم HMnS استحکام‌دهی محلول جامد متکی است:

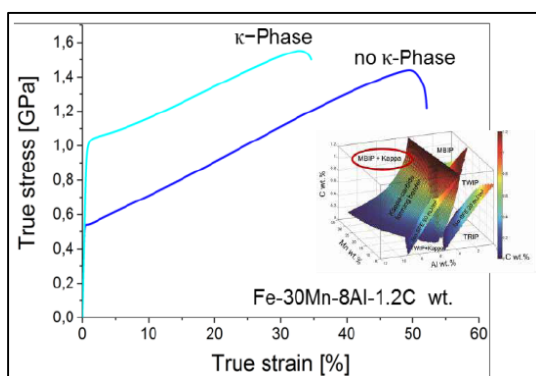
ابزار با ویژگی‌های جدید

بررسی‌های APT- و Synchrotron فولادهای

Fe-Mn-Al-C

در فولادهای Fe-Mn-Al-C، فاز کاپای با نظم کم دامنه (SRO) ممکن است در ساختار آستنیت وجود داشته باشد اما شناسایی آن با استفاده از روش‌های تجربی بسیار سخت است. SRO یک سناریوی بسیار موضعی در مقیاس تنها چند نانومتر است، اما می‌تواند برای پیش بینی رفتار مکانیکی بسیار مهم باشد. در طرف دیگر، مشخص شده است که رسوبات کاپا که ترکیبات با نظم بلند دامنه نشان می‌دهند، دارای ترکیبات شیمیایی بسیار متغیری از نظر Al و C می‌باشند. فاز کاپا یک فاز بر اساس fcc با ساختار نظم کریستالی $L'1_2$ شبیه مورد پروسکایت^۲ می‌باشد.

شکل ۷ تغییر استحکام و نرمی با افزایش زمان پیرسازی در طی تشکیل فاز کاپا در 600°C در یک آلیاژ Fe-30Mn-8Al-1.2C را نشان می‌دهد. استحکام تسلیم و استحکام کششی آلیاژ Fe-30Mn-8Al-1.2C با افزایش زمان پیرسازی زیاد می‌شود. سهم عمده در این افزایش استحکام از رسوب کردن فاز کاپا با اندازه نانو است. فاز کاپای با شبکه منطبق (کوهرنت^۳) نقش مهمی در تعیین خواص مکانیکی فولادهای آستنیتی Fe-Mn-Al-C بازی می‌کند.

شکل ۷. تغییر خواص مکانیکی در یک آلیاژ Fe-Mn-Al-C

توسط رسوب کردن فاز کاپا.

می‌کنند. در فاصله دمائی بالا از 100°C تا 250°C ، SFE از ۲۹ تا 44 mJ/m^2 تغییر می‌کند و شروع دوقلوئی مکانیکی به تأخیر می‌افتد به کاهش کارسختی در مراحل میانی و نهایی کرنش سختی منجر می‌شود. در حالت دمای کم از ۱۵۰- تا 100°C (SFE حدود 15 mJ/m^2) - ϵ مارتنزیت مکانیزم غالب تغییر شکل ثانویه است، به افزایش کارسختی در مراحل اولیه و میانی تغییر شکل و اندکی کاهش در ازدیاد طول کل منتج می‌شود. استحکام تسلیم آلیاژ جدید به طور قابل توجهی بالاتر است و حساسیت بیشتری به دما در محدوده دمای [تغییر فاز] حرارتی و غیر حرارتی در مقایسه با فولادهای TWIP معمولی Fe-Mn-(Al)-C یا فولادهای ضد زنگ آستنیتی نشان می‌دهد، که می‌توان به پدیده‌ای همچون کمپلکس‌های SRO نسبت داد. دوقلوئی مکانیکی مشاهده شده عمدتاً به یک سیستم دوقلوئی مرجح محدود می‌شود. تشکیل دوقلوهای مکانیکی اولیه توسط عمل به صورت موانعی برای لغزش نابجائی‌ها در سیستم‌های مختلف لغزش به کرنش سختی کمک می‌کند، که به پاسخ کرنش سختی بسیار بالای فولاد ضد زنگ TWIP منتج می‌شوند (جدول ۱).

جدول ۱. ترکیب شیمیایی و خواص مکانیکی فولاد ضد زنگ TWIP جدید و مقایسه خواص مکانیکی آن‌ها با فولادهای ضد زنگ معمولی Cr-Ni.

	ترکیب شیمیایی آلیاژ (درصد وزنی)			خواص مکانیکی		
	Cr	Mn	N	YS (MPa)	UTS (MPa)	A ₅₀ (%)
I	۱۲,۷	۱۹,۲	۰,۴۰	۵۴۰	۹۱۰	۵۳
II	۱۳,۱	۲۰,۹	۰,۴۴	۵۵۰	۹۰۰	۴۵
III	۱۳,۰	۲۵,۳	۰,۶۱	۶۶۰	۱۰۵۰	۴۷
	فولاد Cr-Ni معمولی			۳۰۰	۷۷۰	۶۵

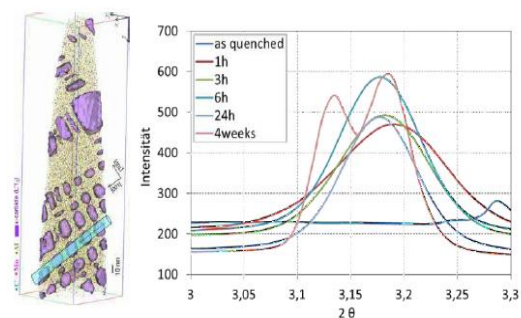
² Perovskite

³ Coherent

^۱ دستگاه تقویت و تسریع ذرات بار دار الکترونی

این رسوبات نانومتری را می توان با توموگرافی پروب اتم (APT¹) که امکان اندازه گیری سه بعدی توزیع عناصر در وضوح (رزولوشن) فضایی نزدیک به اتمی با حساسیت شیمیایی برابر برای همه عناصر، در محدوده چند ppm اندک را فراهم می سازد مورد بررسی قرار داد. مقدار معمول اندازه گیری ۲۰۰×۵۰×۵۰ نانومتر است. این روش برای اندازه گیری رسوبات نانو، ترکیب شیمیایی یک سطح تماس و همچنین جدایش در مقیاس نانومتر ایده آل است. نمونه های APT سوزنی شکل هستند، که به طور کلی با استفاده از روش الکتروشیمیایی یا براده برداری پرتو یون متمرکز تهیه می شوند. اندازه گیری بین ۲۰ و ۱۰۰K تحت شرایط خلاء فوق العاده بالا انجام می شود. ولتاژ پایه بالا بین نمونه و یک الکتروود موضعی توخالی مخروطی شکل که در نزدیکی بالای نوک قرار می گیرد اعمال می شود، در حالت ایده آل، در هر ۱۰۰-۱۰۰۰ پالس یک اتم منفرد یونیزه شده و به سوی یک آشکارساز شتاب گرفته که در آنجا موقعیت و زمان عظیمت (پرواز) آن اندازه گیری می شود. با تبدیل زمان عظیمت به نسبت جرم به شارژ، می توان یون ها را مشخص کرد. اطلاعات موقعیتی اضافی با اطلاعات مربوط به ترتیب وقوع برخورد با آشکارساز با هم ترکیب می شوند، که امکان بازسازی توزیع سه بعدی اتم ها در نمونه را فراهم می سازند (شکل ۸).

شکل ۸. سمت چپ - نقشه اتم سه بعدی یک آلیاژ Fe-Mn-Al-C. رسوبات غنی از کربن با استفاده از ۹ درصد اتمی کربن سطحی غلظت یکسان نمایان شده اند. سمت راست: نتایج پراش سینکروترون پایش کننده توسعه رسوبات در طی عملیات پیرسازی در همان آلیاژ.

الگوی سنکروترون پراش اشعه X آستیت (۲۰۰) در نمونه حالت کوانچ شده از آلیاژ بررسی شده Fe-30Mn-8Al-1.2C در شکل ۸ نشان داده شده است. قله های پراش فاز کاپا در مراحل بسیار اولیه تشکیل فاز کاپا رخ می دهد. فاز کاپای نظم بلند دامنه از قبل شروع به رسوب کردن از زمینه آستیتی در ۱۵ دقیقه اول در طی پیرسازی در ۶۰۰°C در فولاد Fe-30Mn-8Al-1.2C می کند.

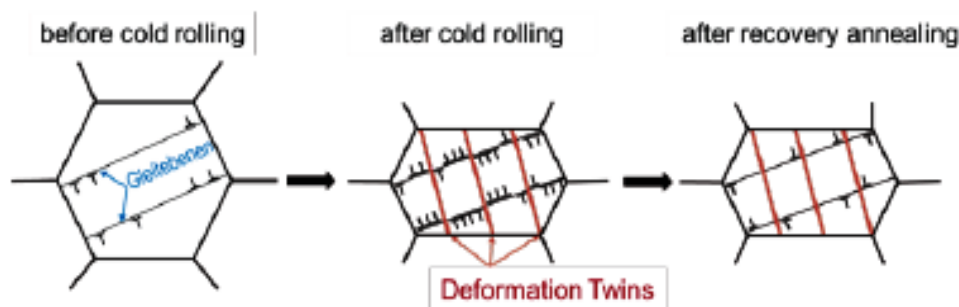
با افزایش زمان پیرسازی، شدت قله γ (۲۰۰) به وضوح کاهش می یابد و قله براگ (Bragg) قدری به زاویه بالاتر، حرکت می کند که نشان می دهد پارامتر شبکه آستیت کم می شود. مقدار عدم انطباق شبکه، که بین زمینه و رسوب بسیار کوچک است، با زمان پیرسازی زیاد می گردد اما به میزان بسیار اندکی (کمتر از ۲ درصد) حفظ می شود. این موضوع انطباق شبکه بالای رسوب فاز کاپا با زمینه آستیتی، را که به میزان زیادی به افزایش استحکام مواد کمک می کند نشان می دهد.

فرآیندهای جدید آنیل بازیابی

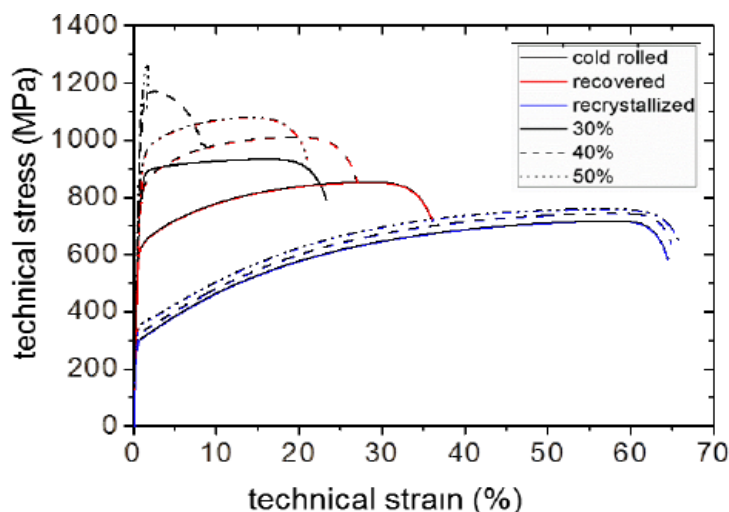
HMnS فرصت استفاده از مسیرهای فرآیندی جدید برای تنظیم خواص مکانیکی را فراهم می سازد. بنابراین ترکیب نورد سرد با آنیل بازیابی بجای آنیل تبلور مجدد برای به دست آوردن استحکام بالا و شکل پذیری سرد رضایت بخش به طور همزمان مقدور می شود. بهینه سازی ساختار در طی این فرآیند را می توان به عنوان یک اصلاح دانه مؤثر ناشی از ایجاد تعداد زیادی از مرزهای دوقلو در مقیاس نانودر طی نورد سرد درک کرد. توسط آنیل بازیابی بعدی در ۵۵۰°C دوقلوئی های تغییر شکل از نظر حرارتی پایدار رفتار می کنند در عین حالی که چگالی نابجائی ها کاهش می یابد، فرصت برای شکل پذیری سرد از یک طرف و استحکام بالا توسط اصلاح (ریز کردن) شدید دانه در طرف دیگر فراهم می شود (شکل ۹).

¹ Atom Probe Tomography

اکنون امکان متناسب‌سازی خواص مکانیکی نهایی فولادهای پر منگنز در طیف گسترده‌ای مطابق نیاز برای زمینه‌های مختلف کاربرد توسط مسیر فرآیند آسان وجود دارد (شکل ۱۰).

شکل ۹. طرح شماتیک ایجاد ریز ساختار در طی نورد سرد و آنیل بازیابی.

شکل ۱۰. خواص مکانیکی فولادهای HMnS نورد سرد شده بسته به میزان نورد سرد و شرایط آنیل.

نتیجه

جدید با منگنز محتوی بالا توسط تنظیم انرژی گسل انباشتی، با در نظر گرفتن و استفاده هدفمند از اثرات نظم‌دهی^۱، و نانو ساختاردهی است. فرآوری این فولادهای جدید نیاز به کنترل دقیق در طی عملیات حرارتی دارد، ویژگی ساختار آنها مستلزم ابزار مدرن تحقیق است.

بهره‌برداری کامل از ایده فولادهای جدید نیاز به شناخت کامل پایه پدیده فیزیکی حاکم بر خواص مکانیکی دارد. ایده‌های جدید طراحی برای فولادهای مدرن ترکیبی از مکانیزم‌های مختلف تغییر شکل در فولادهای آستنیتی

برگزاری سمپوزیوم فولاد ۹۵

از آن‌ها بتوسط سه داور، نهایتاً از حدود ۱۶۰ مقاله پذیرفته شده، ۱۲۰ مقاله بصورت علمی و ۴۰ مقاله بصورت گزارش‌های فنی مورد پذیرش قرار گرفت. از کل مقالات علمی پذیرفته شده بر اساس امتیازات اخذ شده در داوری تعداد ۳۸ مقاله بصورت ارائه حضوری و ۶۵ مقاله علمی بصورت پوستر و چاپ در مجموعه مقالات مورد پذیرش قرار گرفت و تعداد ۵۷ مقاله بصورت گزارش‌های فنی به مقالات علمی در لوح فشرده اضافه شدند.

جناب آقای دکتر سرقینی معاون امور معادن و صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت در سخنرانی خود تأکید نمودند برنامه جامع فولاد کشور دستیابی به تولید ۵۵ میلیون تن فولاد است که رسیدن به این هدف ملزوماتی دارد که عمده‌ترین آن‌ها توسعه معدن، کنسانتره، آهن اسفنجی و زیر ساخت‌های حمل و نقل است.

پس از پایان مراسم افتتاحیه، نمایشگاه بین‌المللی سمپوزیوم فولاد ۹۵ توسط مقامات گشایش یافت. این نمایشگاه به مدت ۲ روز در تاریخ‌های ۱۰ و ۱۱ اسفند در محل نمایشگاه‌های دائمی تبریز بر پا گردید که در آن شرکت‌ها آخرین دستاوردهای صنعتی و پژوهش در صنعت فولاد را به معرض نمایش گذاشتند.

نوزدهمین سمپوزیوم فولاد کشور با شعار راهکارهای ایجاد تکنولوژی‌های نو، تولید و استفاده از فولادهای نوین در صنعت فولاد کشور توسط انجمن آهن و فولاد ایران و با مشارکت شرکت فولاد ناب تبریز در تاریخ‌های ۱۰ و ۱۱ اسفند ۹۵ در هتل کایا لاله پارک تبریز برگزار گردید. مراسم افتتاحیه این سمپوزیوم صبح روز سه شنبه ۱۰ اسفند ماه برگزار شد. در این مراسم پس از قرائت آیاتی از کلام الله مجید و پخش سرود ملی سخنرانی مدیرعامل شرکت فولاد ناب تبریز، مدیرعامل شرکت ناب هلدینگ، سخنرانی دبیران اجرائی و علمی سمپوزیوم، گزارش عملکرد انجمن آهن و فولاد ایران و سخنرانی رئیس اتحادیه صادر کنندگان فولاد ترکیه ایراد گردید.

در پایان هم معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت آقای دکتر جعفر سرقینی بعنوان سخنران مدعو به بیان دیدگاه‌های خود پرداختند. ایجاد زمینه مساعد برای برقراری ارتباط میان محققان، مدیران و کارشناسان این صنعت در جهت تبادل نظر، رفع مشکلات موجود و توسعه هر چه بیشتر صنعت فولاد از اهداف اصلی این سمپوزیوم می‌باشد.

آقای دکتر طاهری زاده دبیر علمی سمپوزیوم فولاد ۹۵ در گزارش خود اشاره کردند: از بین مقالات دریافت شده، پس از دسته بندی در حوزه‌های مختلف و داوری هریک

دکتر سرقینی معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت، آقای مهندس رحیمی مدیر عامل شرکت فولاد ناب تبریز، آقای مهندس قدیریان مدیر عامل شرکت فولاد آلیاژی ایران، آقای مهندس ابکاء عضو هیئت عامل ایمیدرو و آقای مهندس جولازاده مشاور فولاد ناب هلدینگ مشارکت داشتند. این نشست تخصصی موانع و مشکلات و سیاست‌های راهبردی در توسعه پایدار صنعت فولاد را مورد بحث و تبادل نظر قرارداد.

مراسم اختتامیه بعدازظهر روز ۱۱ اسفند با حضور آقای جمشید انصاری معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان اداری و استخدامی کشور برگزار گردید.

در پایان مراسم از برجستگان فولاد سال ۹۵ با ارائه لوح تقدیر سپاسگزاری شد. این افراد همه ساله توسط هیات مدیره انجمن آهن و فولاد ایران و از بین استادان و مدیران برجسته صنعت فولاد که خدمات شایانی به توسعه پایدار صنعت فولاد داشته‌اند انتخاب می‌شوند.

در این نمایشگاه ۲۸۰ شرکت داخلی و خارجی (۱۷۰ شرکت داخلی و ۱۱۰ شرکت خارجی) از کشورهای انگلستان، ایتالیا، آلمان، فرانسه، هلند، سوئیس، سوئد، ترکیه، اتریش، ژاپن، اسپانیا، یونان، چین، اکراین، هند و امارات شرکت داشتند. نمایشگاه بین‌المللی سمپوزیوم فولاد ۹۵ در مکانی به وسعت ۱۴۰۰۰ متر مربع در محل نمایشگاه بین‌المللی تبریز برگزار گردید.

در بعدازظهر روز ۱۰ اسفند، پنل تخصصی با موضوع "سیاست‌های راهبردی لازم در توسعه پایدار صنعت فولاد ایران" برگزار شد. در این پنل آقای

اسامی برجستگان فولاد ۹۵ عبارتند از :

جناب آقای دکتر علی سعیدی ..... استاد بازنشسته دانشگاه صنعتی اصفهان بعنوان استاد برجسته فولاد سال ۹۵
 جناب آقای احمد خوروش ..... مدیرعامل شرکت فولاد کویر بعنوان مدیر برگزیده فولاد سال ۹۵
 جناب آقای مهندس حسین محلوجی ..... وزیر اسبق معادن و فلزات، بعنوان مدیر برگزیده فولاد سال ۹۵
 جناب آقای مهندس مسعود ابکاء ..... مدیرعامل و رئیس هیأت مدیره اسبق شرکت سهامی ذوب آهن اصفهان،
 بعنوان مدیر برگزیده فولاد سال ۹۵

انتخاب رئیس هیأت مدیره انجمن آهن و فولاد ایران جناب آقای پروفیسور عباس نجفی زاده در زمره یک در صد دانشمندان برتر دنیا در سال ۲۰۱۶

پایگاه استنادی طلایه داران علم تامسون رویترز (ISI-ESI)، براساس اطلاعات استخراج شده بر مبنای مرجعیت علمی افراد اعلام نمود که مجموعاً ۹ استاد از دانشگاه صنعتی اصفهان در سال ۲۰۱۶ در جمع یک درصد دانشمندان برتر دنیا قرار گرفته‌اند. در این ارزیابی برای دومین بار نام آقای پروفیسور عباس نجفی زاده قرار دارد.

بدین وسیله انتخاب به جا و شایسته ایشان در فهرست یک درصد دانشمندان برتر دنیا که مبین شایستگی جناب آقای پروفیسور عباس نجفی زاده در امر توسعه دانش در این مرز و بوم است را تبریک و تهنیت عرض نموده و امید است ایشان همچون گذشته با تلاش‌های مثال زدنی خود در خدمت توسعه علمی کشور بوده و در آینده شاهد توفیقات بیشتری از ایشان باشیم.

چاپ کتاب حفاظت محیط زیست در صنایع آهن و فولاد

این کتاب با همت ۳ مؤلف آقایان دکتر نوراله میر غفاری، مهندس محمد حسن جولازاده و خانم مهندس زهرا السادات رضوی و با مشارکت انتشارات آهن و فولاد تهیه و چاپ گردید. هدف از تألیف و تهیه و چاپ این کتاب، بررسی اصلی‌ترین معضلات صنایع آهن و فولاد شامل آلودگی آب، هوا و پسماندها به همراه ارائه راهکارها و فناوری‌های تصفیه آن هاست. در این کتاب مبحث پیشگیری از آلودگی (P2) در صنعت آهن و فولاد به عنوان یکی از اولویت‌های اصلی مدیریتی مطرح شده است.

بازدید دانشجویان دانشگاه صنعتی فولاد از مجتمع فولاد مبارکه اصفهان

کمیته دانشجویی انجمن آهن و فولاد ایران در تاریخ ۲۰ اردیبهشت ماه ۱۳۹۶ اقدام به برگزاری بازدیدی از مجتمع فولاد مبارکه اصفهان نمود. این بازدید در راستای آشنایی هرچه بیشتر دانشجویان دانشگاه صنعتی فولاد با صنایع عمده متالورژی صورت پذیرفت.

انتخاب سه تیم از دانشگاه صنعتی فولاد برای شرکت در مسابقات کشوری ریخته‌گری

کمیته دانشجویی انجمن آهن و فولاد ایران سه تیم منتخب از دانشگاه صنعتی فولاد را راهی مسابقات کشوری ریخته‌گری کرد. این مسابقات قرار است مرداد ماه امسال در دانشگاه فنی مهاجر برگزار گردد. گفتنی است تیم منتخب دانشگاه صنعتی فولاد سال گذشته رتبه اول در این مسابقات را کسب نمود.

جناب آقای مهندس فرزاد ارزانی سیرکانی

بدینوسیله انتصاب بجا و شایسته جنابعالی را به سمت مدیرعامل شرکت فولاد هم‌مرگان تبریک عرض نموده، توفیق روزافزون حضرتعالی را از درگاه ایزدمنان خواستارم.

دکتر عباس نجفی زاده
رئیس هیئت مدیره انجمن آهن و فولاد ایران

اخبار اعضای حقوقی انجمن آهن و فولاد ایران

شرکت سهامی ذوب آهن اصفهان

توانایی تأمین کل نیاز کشور در خصوص تولید محصول ریل در ذوب آهن اصفهان

به گزارش روابط عمومی ذوب آهن اصفهان، مهندس محمدرضا نعمت زاده وزیر صنعت، معدن و تجارت در حاشیه پنجمین نمایشگاه بین المللی حمل و نقل ریلی و در گفتگو با خبرنگار ذوب آهن اصفهان با اشاره به اینکه نیاز کشور به محصول ریل سالانه حدود ۴۰۰ هزار تن است تصریح کرد:

ذوب آهن اصفهان توانایی تأمین کل نیاز کشور در خصوص تولید محصول ریل را دارد. نعمت زاده با اعلام حمایت از توسعه خطوط ریلی گفت:

"هر چه شبکه ریلی توسعه یابد، صنایع کشور نیز فعالتر می شوند."

فولاد آلیاژی ایران

افزایش صادرات فولاد آلیاژی تا ۱۰۰ هزار تن در سال ۹۶

به گزارش روابط عمومی فولاد آلیاژی ایران، مدیرعامل این شرکت از برنامه ریزی برای تولید ۴۵۰ هزار تن محصول در سال ۹۶ خبر داد و گفت: طبق برنامه ریزی انجام شده، امیدواریم امسال به رکورد ۱۰۰ هزار تن صادرات دست پیدا کنیم.

شرکت فولاد مبارکه اصفهان

شرکت فولاد مبارکه در لیست تأمین کنندگان وزارت نفت

بنا به گزارش روابط عمومی شرکت فولاد مبارکه اصفهان، در پی دستیابی فولاد مبارکه به توانمندی تولید انواع محصولات فولادی API گریدهای X60، X65 و X70 و پس از اینکه این محصولات برای تکمیل زنجیره تولید ورق مورد نیاز پروژه های خطوط لوله انتقال نفت و گاز کشور مورد استفاده قرار گرفت، شرکت فولاد مبارکه به طور رسمی در لیست تأمین کنندگان (Vendor List) وزارت نفت قرار گرفت.

تولید انبوه ورق های ویژه ساخت رینگ خودروه های سبک

به گزارش روابط عمومی فولاد مبارکه اصفهان، با تولید ورق های گرم استحکام بالا (گرید ۴۴۰SAPH) با ضخامت ۱/۶ و عرض ۱۰۰۰ میلیمتر شرایطی فراهم شد تا کشور ایران از هر گونه واردات این نوع ورق بی نیاز شود. در اولین گام به میزان ۶۰۰ تن از این محصول با کیفیت قابل رقابت با انواع وارداتی تولید شد.

پیشرفت ۵۱ درصدی واحد فولادسازی طرح فولاد سفید دشت

بنا به گزارش روابط عمومی فولاد مبارکه اصفهان، مدیرعامل شرکت فولاد سفید دشت چهارمحال و بختیاری از پیشرفت ۵۱ درصدی واحد فولادسازی این طرح استانی خبر داد. به گفته وی این مجتمع در ۳ فاز، شامل ساخت واحد احیا مستقیم، واحد فولادسازی و واحد زیرساخت و جنبی و پشتیبانی در نظر گرفته شده است.

بازیافت محصولات جانبی در کارخانجات احیای مستقیم

دو شرکت بزرگ تنوا^۱ و دیپروین دوسا^۲ به توافق نهایی برای توسعه و تجاری سازی تکنولوژی بریکت‌های احیای مستقیم (DRB^۳) رسیدند. این تکنولوژی بازیافت محصولات جانبی خرده‌های سنگ آهن بصورت بریکت را ارائه می‌دهد که دو سال پیش در مقیاس صنعتی مورد آزمایش قرار گرفت و نتایج قابل قبولی از آن بدست آمد.

معرفی دومین مصرف کننده فولاد در آینده

رییس اتحادیه فولاد سازان هند در مصاحبه با نیکی آسیا پیش‌بینی کرد تا دو سال آینده هند می‌تواند امریکا را پشت سر بگذارد و به عنوان دومین مصرف کننده فولاد و فرآورده‌های فولادی در دنیا معرفی شود. دلیل این مسأله هم سرعت بالای شهر نشینی در این کشور و افزایش هزینه دولت روی زیر ساخت‌های صنعتی و اقتصادی است. وی بر این باور است که رشد تقاضای فولاد در سال‌های پیش رو به دلیل ساختار بازار یک امر ضروری است.

عملیات قلع اندود کردن محصولات فولادی بوسیله متان سولفونیک اسید

قلع اندود کردن عملیاتی است که روی سطوح فولادی برای جلوگیری از اثرات مخرب محیطی انجام می‌گیرد. شرکت کوآکر کیمیکال^۴ تکنولوژی جدیدی معرفی کرده است که در آن از متان سولفونیک اسید در عملیات قلع اندود کردن استفاده می‌شود. این تکنولوژی باعث بالارفتن سطح کیفی محصول نهایی، صرفه جویی در مصرف قلع و بالا رفتن بازده تولید محصول می‌گردد و هزینه‌ها را در مقایسه با روش الکترولیتی کاهش می‌دهد.

ترکیه هشتمین فولادساز بزرگ دنیا

ترکیه در سال گذشته به عنوان هشتمین تولید کننده بزرگ فولاد در دنیا بود و ۲/۰۳ درصد از کل تولید فولاد دنیا را به خود اختصاص داد. این کشور در سال گذشته ۱۶/۹ میلیون تن فولاد صادر کرد که نسبت به سال قبل از آن ۱/۲ درصد رشد داشت.

ساخت دستگاه اندازه‌گیری برای اهداف با دمای بالا

شرکت دلتا یک دستگاه دیجیتالی با قدرت تفکیک پذیری بالا با نام Dilas FT1500 روانه بازار کرده است. از خصوصیات این دستگاه می‌توان به اندازه‌گیری تا ۵۰۰ متر در کم‌ترین زمان (۱۰ میلی ثانیه) و با دقت ± 1 میلی‌متر اشاره کرد. این دستگاه برای اندازه‌گیری در دماهای زیاد تا حدود ۱۳۰۰ درجه سانتی‌گراد بوده و برای اندازه‌گیری ابعاد دور از دسترس و کنترل مکان محصولات سرد و گرم طراحی شده است.

تایلند چهارمین وارد کننده بزرگ فولاد دنیا

تایلند چهارمین وارد کننده بزرگ فولاد در دنیا است و در سال گذشته ۱۳/۲ میلیون تن فولاد وارد کرد که نسبت به سال قبل از آن ۱۵ درصد رشد داشت. تایلند که در سال‌های گذشته صادرات خود را تنزل داده است از ابتدای قرن حاضر به عنوان یک وارد کننده خالص فولاد شناخته می‌شود. در سال گذشته ۱۶ درصد از کل فولاد صادراتی ایران وارد بازار تایلند شد و به همین دلیل بازار این کشور و عملکرد صنعت فولاد در این کشور اهمیت زیادی برای فولادسازان ایرانی دارد.

³ Direct Reduced Briquettes

⁴ Quaker Chemical

¹ Tenova

² Diproindosa

پارچه هیدروژلی رقیب جدید فولاد کربنی

دانشمندان دانشگاه هکایدو^۱ در ژاپن پارچه‌ای از جنس هیدروژل با نام الیاف کامپوزیت نرم (FRSC) ساخته‌اند، این ماده هم‌زمان که به آسانی خم و راست می‌شود ۵ برابر فولاد کربن نیز سختی دارد. ماده‌های نوین یکی از پایه‌های اصلی انقلاب چهارم صنعتی هستند که دنیای پیرامون ما را به کلی دگرگون خواهند کرد ساخت کالاهای مطمئن، با دوام و هم‌زمان بسیار سبک و انعطاف‌پذیر با این ماده‌ها شدنی شده است. این محصول برای ساخت اتصالات و پیوندهای مصنوعی در بدن و یا جاهای که به مواد خیلی سخت با قابلیت ارتجاعی زیاد نیاز است، کاربرد دارد.

گالوانیزه آرسلورمیتال

آرسلورمیتال تولید محصولات گالوانیزه با پوشش‌های فلزی خاص را برای عرضه در بازار اسپانیا گسترش می‌دهد. در حال حاضر کارخانه آرسلورمیتال نوع جدیدی از ورق‌های گالوانیزه (HDG) با پوشش مقاوم‌تر در برابر خوردگی با نام Magnelis به ظرفیت ۷۷۰ هزار تن در سال را تولید می‌کند. این محصول در صنایع مختلف به ویژه سازه‌های نصب شده در زمین برای انرژی خورشیدی کارایی دارد. گفتنی است، آرسلورمیتال تولید این نوع ورق را از سال ۲۰۱۰ آغاز کرده و علاوه بر اسپانیا در بلژیک و آلمان هم این محصول را تولید می‌نماید.

سومین غول صنعت فولاد جهان به دنبال حضور قوی در بازار ایران

مدیر ارشد واحد توسعه خارجی شرکت نیپون استیل & سومیتومو متال از آغاز فعالیت‌های این غول فولادی ژاپنی در بازار ایران خبر داد. به گفته وی ایران یک کشور با پتانسیل بالای تولید بوده که بسیار چالش‌برانگیز و سخت خواهد بود.

افت تولید فولاد در کشور چین

آخرین گزارش انجمن آهن و فولاد چین حاکی از آن است که تولید روزانه فولاد این کشور اواخر ماه می سال جاری در مقایسه با ده روز میانی ماه ۲/۹۹ درصد افت داشته به یک میلیون و ۷۶۴ هزار تن رسید. طبق گزارشات قبلی تا پایان ژوئن باید ۱۱۹ میلیون تن از ظرفیت تولید فرسوده چین متوقف شود. از طرفی موجودی فولاد بازار چین ۵ درصد در این مدت پایین آمده ۱۲ میلیون و ۷۹۹ هزار تن شده است که به دلیل رونق تقاضای مقاطع در چین بوده است.

حضور تجاری شرکت فولادی تاتا در ۵۰ کشور جهان

فولاد تاتا، یک شرکت چند ملیتی است که دفتر اصلی آن در بمبئی هند واقع شده است. تاتا در بیش از ۲۶ کشور همچون هند، مالزی، ویتنام، تایلند، امارات متحده عربی، ساحل عاج، موزامبیک، آفریقای جنوبی، استرالیا، انگلستان، هلند، فرانسه و کانادا واحد تولیدی و در بیش از ۵۰ کشور جهان حضور تجاری دارد. این شرکت همچنین بیش از ۸۰ هزار موقعیت شغلی در ۵ قاره ایجاد کرده است. تاتا استیل در میان ۱۰ شرکت برتر جهانی فولاد شناخته می‌شود که ظرفیت تولید فولاد خام آن به حدود ۳۰ میلیون تن در سال می‌رسد.

صادرات ۴۳/۱ درصدی فولاد تولیدی روسیه

در سال گذشته حجم صادرات فولاد از روسیه ۴/۲ درصد رشد کرد ولی ارزش صادرات این کشور با کاهش ۱۴/۱ درصدی همراه بود که دلیل آن را می‌توان در تنزل قیمت فولاد در بازار جهانی جستجو کرد. اهمیت روسیه در بازار صادرات فولاد زمانی مشخص می‌شود که بدانیم این کشور ۶/۵ درصد از کل صادرات فولاد دنیا را به خود اختصاص داده است و حجم صادرات این کشور تقریباً برابر با صادرات فولاد از کره جنوبی (سومین صادر کننده فولاد دنیا) و یک سوم حجم صادرات چین است. در سال گذشته ارزش صادرات فولاد از این کشور برابر با ۳/۵ درصد از کل درآمد صادراتی این کشور بود ولی به دلیل تلاش روس‌ها برای ایجاد تنوع در اقتصاد و کاهش وابستگی به نفت، سرمایه‌گذاری در این صنعت هم در روسیه رشد روزافزونی دارد.

منابع:

www.fooladnews.com
www.sciencealert.com

^۱ Hokkaido

عناوین مقالات مندرج در مجلات بین المللی آهن و فولاد

(در این شماره)

Journal of Iron and Steel Research, International

Volume 24, Issue 5, Pages 483-568, (May 2017)

- ❖ **Effects of vertical electromagnetic stirring on grain refinement and macrosegregation control of bearing steel billet in continuous casting**
Yu Xu, En-gang Wang, Zhuang Li, An-yuan Deng, Pages 483-489.
- ❖ **Hydraulic experiment on mushroom head in bottom-blown smelting furnace**
Fu-yong Su, Zhi Wen, Pages 490-494.
- ❖ **Application of insulation padding in a heavy turbine guide vane casting**
Jin-wu Kang, Qing-xian Ma, Chi Zhang, Pei-chao Zhou, Zhong-ren Liu, Zu-liang Li, Hao Zhang, Pages 495-500.
- ❖ **Thermal analysis of walls in a new-type billet caster tundish with a vacuum shell**
Jian-bo Xie, Jian-an Zhou, Lan-hua Zhou, Bao Wang, Hua Zhang, Pages 501-507.
- ❖ **Tailored properties of a novelly-designed press-hardened 22MnMoB steel**
Ming-bo Zhou, Jing-lin Tang, Jie Yang, Cun-yu Wang, Pages 508-512.
- ❖ **Microstructural evolution and mechanical properties of a new Ni-based heat-resistant alloy during aging at 750 °C**
Zhong-liang Tian, Sen-bao Jiang, Zheng-zong Chen, Han-sheng Bao, Zheng-dong Liu, Pages 513-519.
- ❖ **Effect of vanadium on modification of inclusions in Mn- and Si-deoxidized steel during heat treatment at 1473 K**
Cheng-song Liu, Xiao-qin Liu, Hong-wei Ni, Shu-feng Yang, Jing-she Li, Fei Ye, Pages 520-528.
- ❖ **Effects of process parameters on fragment and refinement of millimeter-grade coarse grains for 316LN steel during hot cogging**
Da-shan Sui, Hai-ming Zhang, Hong-yang Zhu, Zhe Zhu, Zhen-shan Cui, Pages 529-535.
- ❖ **Effects of micro-alloying and production process on precipitation behaviors and mechanical properties of HRB600**
Hong-bo Pan, Meng-jiao Zhang, Wei-ming Liu, Jun Yan, Hui-ting Wang, Chang-sheng Xie, Zhan Guo, Pages 536-543.
- ❖ **Multi-objective optimization of gas metal arc welding parameters and sequences for low-carbon steel (Q345D) T-joints**
Qing Shao, Tao Xu, Tatsuo Yoshino, Nan Song, Pages 544-555.
- ❖ **Heat transfer performance of porous titanium**
Shi-feng Liu, An Li, Yao-jia Ren, Dong-feng Li, Zhao-hui Zhang, Pages 556-560.
- ❖ **Effect of Si on high temperature oxidation of 30Cr13 stainless steel**
Hong-huan Mao, Xing Qi, Jing Cao, Li-cong An, Yi-tao Yang, Pages 561-568.

عنوان کتاب: مواد سرامیکی پیشرفته

عنوان به انگلیسی:

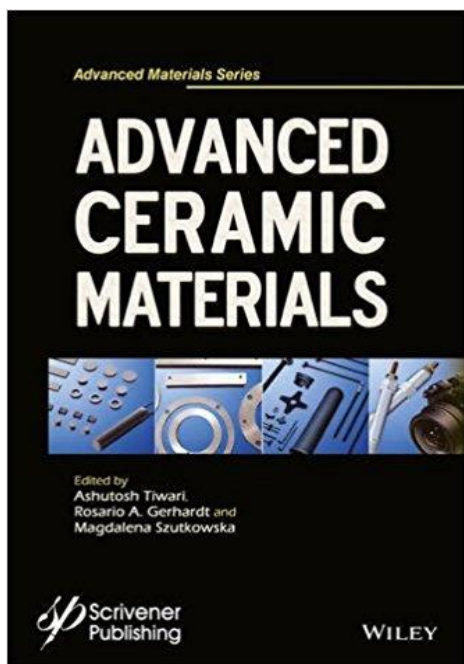
Advanced Ceramic Materials (Advanced Material Series)

نویسنده:

Ashutosh Tiwari, Rosario A. Gerhardt, Magdalena Szutkowska

سال نشر: ۲۰۱۶

انتشارات: Wiley-Scrivene

عنوان کتاب: حفاظت محیط زیست در صنایع

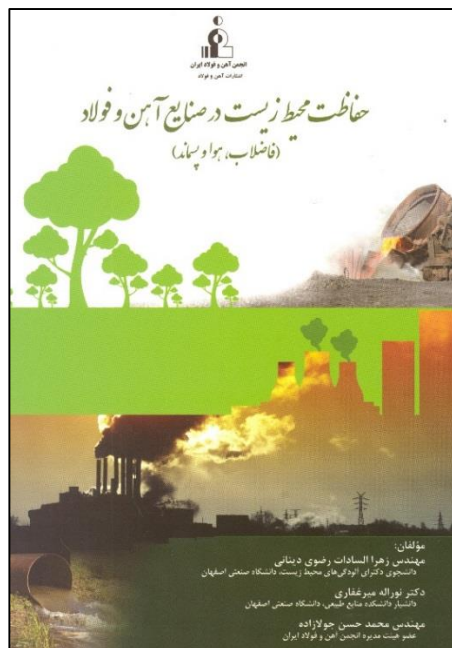
آهن و فولاد (فاضلاب، هوا و پسماند)

مؤلفان: مهندس زهرا السادات رضوی دینانی، دکتر نوراله

میرغفاری، مهندس محمد حسن جولزاده

انتشارات: انجمن آهن و فولاد ایران

سال نشر: ۱۳۹۵

معرفی:

این کتاب از زمینه‌های مختلف شیمی، فیزیک، علم و مهندسی مواد، علوم پزشکی، داروسازی، تکنولوژی محیط زیست، بیوتکنولوژی و مهندسی بیومکانیکال، به موضوع می‌پردازد و یک بازرینی جامع از پژوهش‌های پیشرفته در زمینه مواد و تکنولوژی‌های سرامیکی ارائه می‌دهد. این کتاب به ۳ بخش طراحی، کامپوزیت و عملکرد تقسیم شده است و موضوعات مورد بحث آن شامل استراتژی‌های شیمیایی نانوموادهای سرامیکی اکسید همبافته، ارتوفسفات‌های کلسیم دو فازی، سه فازی و چند فازی، پردازش کامپوزیت‌های سرامیکی پیشرفته به کمک مایکروویو، الیاف پیوسته تقویت‌شده توسط کامپوزیت‌های زمینه سرامیکی، ایتریا و منیزیا آلاینده‌شده با سرامیک آلومینا، عملیات ترمیم ترک ناشی از اکسیداسیون، عوامل تقویت SWCNT ها در مقابل MWCNT ها، ضایعات آلی و معدنی در تولید آجر رسی، اکسیدهای تانتالیوم کاربردی و کاربرد تحقیقات قلع نقره در هیدروکسی آپاتیت، می‌باشد.

معرفی:

این کتاب با همت مؤلفان نامبرده و با مشارکت انتشارات آهن و فولاد در هفت فصل به چاپ رسیده است. در این کتاب ابتدا در فصول اول و دوم کلیاتی راجع به اهمیت صنعت آهن و فولاد و مهم‌ترین فرایندهای تولید و نقش آن‌ها در آلودگی بیان شده است. در فصول بعدی به بررسی اصلی‌ترین معضلات صنایع آهن و فولاد شامل آلودگی آب، هوا و پسماندها به همراه ارائه راهکارها و فناوری‌های تصفیه آن‌ها پرداخته شده است. همچنین مبحث پیشگیری از آلودگی (P2) در صنعت آهن و فولاد به عنوان یکی از اولویت‌های اصلی مدیریتی در فصل ششم و معرفی انواع فناوری‌های نوین در تصفیه و کنترل آلاینده‌های صنعت آهن و فولاد در فصل هفتم مطرح شده است.

در الملک سمینارهای

No	Title	Location	Date	Organization
1	2nd International Conference on Energy Engineering and Smart Materials	Lyon, France	7-9 July 2017	SAISE
2	International Conference on Materials Sciences and Nanomaterials	Barcelona, Spain	14-16 July 2017	CBEES
3	5th International Conference on Mechanical, Automotive and Materials Engineering	Guangzhou, China	1-3 August 2017	CMAME
4	5th International Conference on Advances in Science, Engineering, Technology and Natural Resources	Bangkok, Thailand	4-5 August 2017	IAETR
5	4th International Conference on Nanoscience and Nanotechnology	Chennai, India	9-11 August 2017	SRM University
6	International Conference of Theoretical and Applied Nanoscience and Nanotechnology TANN17	Toronto, Canada	24 -25 August 2017	International ASET Inc.
7	International Conference on Automotive and Vehicle Engineering	Singapore	1-3 September 2017	Conference Series LLC
8	Managing Technology — Big River Steel	Tennessee, USA	12 - 14 September 2017	AIST
9	Material Handling and Transportation Logistics	Kentucky, USA	10 - 12 October 2017	AIST
10	Continuous Casting – A Practical Training Seminar	Indiana, USA	16 - 19 October 2017	AIST

داختار سمنارهاى

پاىگاه اىنترنتى	زمان	عنوان	ردىف
http://conf.isc.gov.ir/nanosrb	۱۳-۱۵ تىر ماه ۱۳۹۶	اولىن كنفرانس ملى نانو از سنتز تا صنعت	۱
http://chconf.ir/fa/	۲۳ تىر ماه ۱۳۹۶	چهارمىن كنفرانس بىن الملى نوآورى هاى اخىر در شىمى و مهندسى شىمى	۲
http://irse2017.com/	۲۴-۲۵ تىر ماه ۱۳۹۶	كنگره بىن الملى مطالعات ميان رشته اى در علوم پاىه و مهندسى	۳
http://www.iizc4.com/Congress/UIPanel/Index	۱ تا ۲ شهريور ۱۳۹۶	چهارمىن كنفرانس ملى زئوليت ايران	۴
http://www.1mrss.ir/	۳ شهريور ۱۳۹۶	كنگره ملى شىمى و نانو شىمى از پژوهش تا توسعه ملى	۵
http://www.3icrsie.com/en/	۹ شهريور ماه ۱۳۹۶	سومىن كنفرانس بىن الملى پژوهش در علوم و مهندسى	۶
http://conf.isc.gov.ir/mcis96/fa	۱۹ تا ۲۰ مهر ماه ۱۳۹۶	سومىن كنفرانس ملى مهندسى مواد، مهندسى شىمى و اىمنى صنعتى	۷
http://conf.isc.gov.ir/meeat96/fa	۱۹ تا ۲۰ مهر ماه ۱۳۹۶	سومىن كنفرانس ملى مهندسى مكانيك - عمران و فناورىهاى پيشرفته	۸
http://imatconf.com	۶ تا ۷ آبان ماه ۱۳۹۶	ششمىن كنفرانس بىن الملى مهندسى مواد و متالورژى و يازدهمىن همایش ملى مشترك انجمن مهندسى متالورژى و مواد ايران و انجمن علمى ريخته گرى ايران	۹
http://www.conference21.ir/fa/	۱۷ آبان ماه ۱۳۹۶	كنفرانس بىن الملى پژوهش هاى نوين در علوم و مهندسى قرن ۲۱	۱۰
http://ufgns17.ut.ac.ir	۲۱ و ۲۲ آبان ماه ۱۳۹۶	ششمىن كنفرانس بىن الملى مواد فوق ريزدانه و نانساختار	۱۱

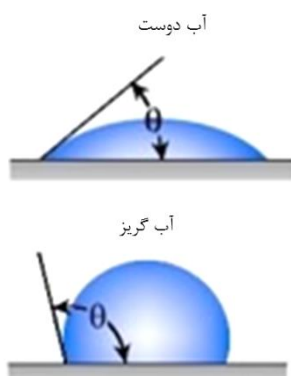
کاربرد فناوری نانو در رنگ‌های خود تمیز شونده

منتشر شده توسط ستاد ویژه توسعه فناوری نانو
تهیه کننده: شرکت توسعه نانوفناوری افشار^۱

مقدمه

نگهداری ساختمان و اجزای آن، از فعالیت‌های مهمی است که پس از ساخت بنا باید مورد توجه طراحان و کاربران ساختمان قرار گیرد. مانند هر وسیله دیگری، ساختمان هم نیاز به نگهداری و شستشو دارد. این مسئله، به ویژه در مورد سطوح در معرض دید، مانند نمای ساختمان اهمیت ویژه‌ای پیدا می‌کند. هزینه و نیروی انسانی که به این منظور صرف می‌شود، در ساختمان‌های ویژه (مانند آسمان خراش‌ها و ساختمان‌های بزرگی چون ورزشگاه‌ها) ارقام قابل توجهی را به خود اختصاص می‌دهد. به منظور کاستن از هزینه‌های نگهداری و تمیز نگاه داشتن سطوح ساختمان و همچنین کاهش تکرار این فرایند، متخصصان عرصه‌ی فناوری نانو، از این فناوری نوین به منظور ایجاد امکانی برای تولید سطوح، با هدف خود تمیز شوندگی و آسان تمیز شوندگی استفاده کرده‌اند. امروزه محصولاتی که با این هدف تهیه می‌گردند، با استقبال چشمگیری از سوی طراحان، سازندگان و مالکان ابنیه مواجه شده است.

حالی که در سطوح آبگریز قطرات آب روی سطح می‌لغزند و آن را تمیز می‌کنند. پدیده خود تمیز شوندگی به زاویه تماسی مایع با سطح بستگی دارد. زاویه تماسی مایع در فصل مشترک سه فاز جامد، مایع و گاز در محل تماس قطره مایع با سطح جامد تشکیل می‌شود. به طور کلی، اگر زاویه تماسی کمتر از ۹۰ درجه باشد، سطح را آبدوست و اگر بیشتر از ۹۰ درجه باشد، سطح را آبگریز می‌نامند. سطوح با زاویه تماس نزدیک به صفر درجه ابرآبدوست^۲ و سطوح با زاویه تماس بیشتر از ۱۵۰ درجه ابرآبگریز^۳ نام دارند. سطوح آبگریز دارای انرژی سطحی بسیار پایین هستند، در حالی که انرژی سطحی سطوح آبدوست بسیار بالاست. استفاده از فناوری نانو و بروز خواص متفاوت در ابعاد نانومتری دستیابی به سطوح ابرآبگریز و ابرآبدوست را ممکن ساخته است.

زاویه تماس که میزان آب‌گریزی سطح را تعیین می‌کند. این زاویه، میزان ترشوندگی^۴ و عملکرد نسبی نیروی کشش سطحی بین آب، هوا و سطح را توصیف می‌کند.

۱- اصول خود تمیز شوندگی

پوشش‌های خود تمیز شونده به دو گروه آبگریز و آبدوست تقسیم می‌شوند و در هر دو نوع، پوشش به واسطه‌ی آب، آلودگی را از سطح می‌زداید، یکی به واسطه تشکیل قطرات کروی شکل و دیگری از طریق تشکیل ورقه‌های نازک آب روی سطح. در پوشش‌های آبدوست آب در سطح گسترده می‌شود و به این ترتیب می‌تواند آلودگی‌ها را با خود حمل کند و از بین ببرد. در

^۱ nano.ir/report-report@nano.ir

^۲ Superhydrophilic

^۳ Superhydrophobic

^۴ Wetting Angle

۱-۱- پوشش‌های آب‌گریز و ابر آب‌گریز

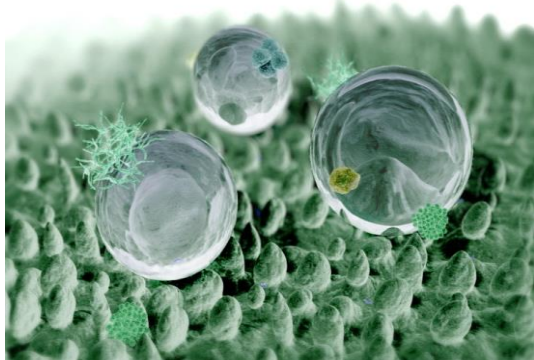
منبع الهام سطوح خود تمیز شونده‌ی آب‌گریز به گیاه نیلوفر آبی باز می‌گردد. این گیاه به این علت مورد توجه قرار می‌گرفته که از پاکی و تمیزی استثنایی برخوردار بوده است. در این گیاه، آب به محض تماس با سطح به شکل قطرات کروی تجمع یافته و با لغزش از روی سطح ذرات آلودگی و خاک را با خود از روی سطح می‌زداید.

خاصیت خود تمیز شوندگی برگ گیاه نیلوفر آبی، منبع الهام سطوح خود تمیز شونده بوده است.

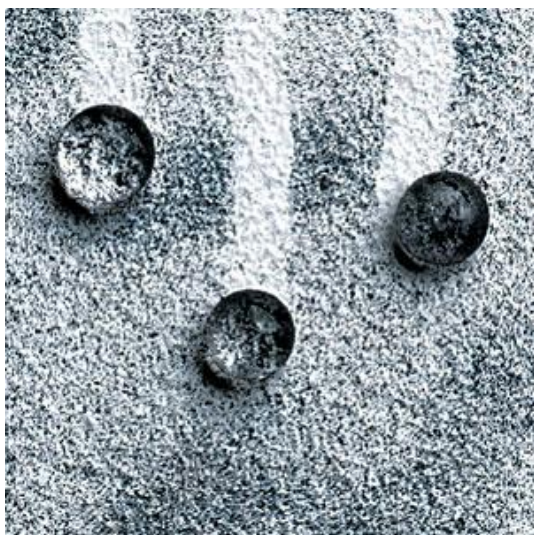
خاصیت آب‌گریزی بعضی از گیاهان مانند نیلوفر آبی به دلیل وجود ناصافی‌های میکروسکوپی است که سبب می‌شود سطوح زبری بر روی برگ‌ها پدید آید که دارای خاصیت آب‌گریزی باشند. زمانی که یک سطح دارای بافت زبری در مقیاس میکرومتر یا نانومتر باشد، فصل مشترک بین هوا و آب در یک قطره که بر روی سطح قرار گرفته است افزایش پیدا می‌کند و نیروی موئینگی بین قطره و سطح شدیداً کم می‌شود. بنابراین، قطره آب شکل کروی به خود می‌گیرد و به راحتی جریان پیدا

می‌کند و ذرات آلاینده‌ی موجود بر روی سطح، به قطرات آب چسبیده و با غلطیدن قطرات آب، آلودگی‌ها نیز از سطح زدوده می‌شود.

تصویر یک قطره آب بر روی برگ نیلوفر آبی، ذرات آلودگی روی قطره آب می‌چسبند و از سطح جدا می‌شوند.

با الهام از اثر نیلوفر آبی، امروزه سطوح و پوشش‌هایی تولید می‌شوند که به دلیل ریز ساختار زبرشان دارای اثر خود تمیز شوندگی باشند. با استفاده از فناوری نانو و ایجاد سطوحی که زبری در مقیاس نانومتر داشته باشند سطوح فوق آب‌گریز پدید آمده‌اند که از امکان ترشدگی کمتری برخوردارند.

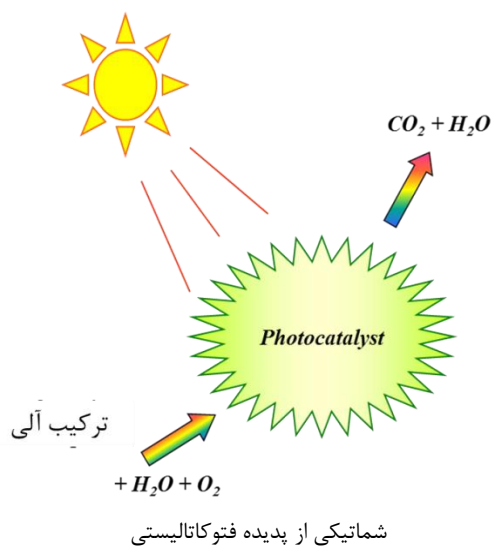
یک پوشش ابر آب‌گریز که قطرات آب با لغزیدن روی آن آلودگی را از روی سطح می‌زدایند.

۱-۲- پوشش‌های آب دوست و ابر آب دوست

نوع دیگر پوشش‌های خود تمیز شونده عملکردی کاملاً متفاوت نسبت به پوشش‌های آبگریز دارند. پوشش‌های آب دوست منحصراً تکیه بر جریان آب برای تمیز کردن آلودگی سطح ندارند. این پوشش‌ها در اثر خاصیت فتوکاتالیستی^۱ خود، با قرار گرفتن در معرض نور آلودگی سطحی را تجزیه می‌کنند و با جریان یافتن آب روی سطح آلودگی‌ها پاک می‌شود. این گونه پوشش‌ها رشد تجاری بالایی در صنعت پیدا کرده‌اند.

در واقع خاصیت خود تمیز شونده برای سطوح آبدوست ناشی از دو خصوصیت فتوکاتالیستی و آبدوستی است.

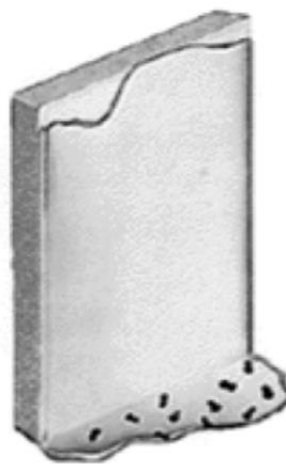
مواد فتوکاتالیست موادی هستند که در حضور نور (فوتو) از خود خاصیت کاتالیستی نشان می‌دهند. یعنی اگر این مواد در معرض تابش نور قرار گیرند، به‌عنوان یک کاتالیست می‌توانند سرعت انجام یک واکنش خاص را بدون دخالت در آن افزایش دهند. مواد فتوکاتالیست ساختار شیمیایی آلودگی‌ها را در مجاورت نور خورشید از بین می‌برند. در طول فرایند فتوکاتالیستی، ساختار شیمیایی آلودگی‌های ارگانیک و سایر ناخالصی‌ها که بر روی پوشش قرار دارد به وسیله جذب نور خورشید شکسته می‌شود. شکل زیر شماتیکی از پدیده فتوکاتالیستی را نشان می‌دهد.

همچنین این مواد در معرض نور خورشید موجب ایجاد خواص آبدوستی سطح می‌شوند. خاصیت آبدوستی سطح نیز باعث می‌شود با کاهش زاویه تماسی، صفحاتی از آب بر روی سطح ایجاد شود که آلودگی‌ها را از بین برد. شکل زیر نیز پدیده‌ی آبدوستی را با استفاده از دی‌اکسید تیتانیم نشان می‌دهد. هنگامیکه پوشش در معرض نور خورشید قرار می‌گیرد دارای خاصیت آبدوستی می‌شود.

سطح اولیه

سطح پوشش داده شده با یک ماده‌ی آب دوست

تجزیه و زدایش آلودگی از روی سطح با استفاده از خاصیت فتوکاتالیستی سطح.

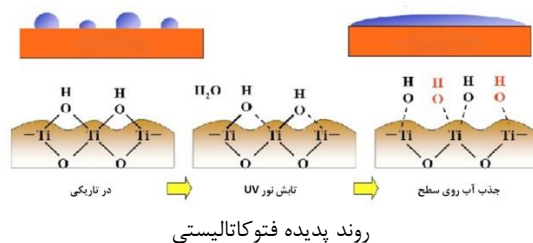
^۱ Photocatalytic Effect

- پدیده‌ی فوتوکاتالیستی می‌تواند در دماهای معمول رخ دهد
- واکنش می‌تواند در اتمسفر اکسیژن رخ دهد

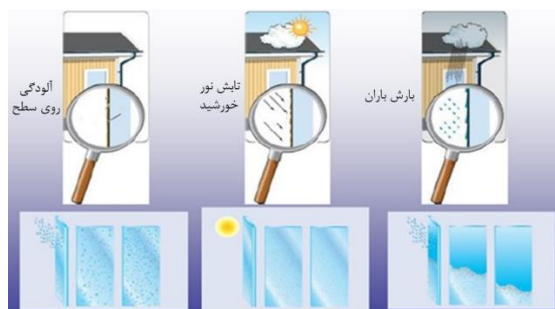

ایجاد پیوندهای سطحی ایجاد شده در سطح آبدوست

روند پدیده فتوکاتالیستی

شکل زیر نیز شماتیکی از خاصیت خود تمیز شونده‌گی که از ترکیب پدیده‌ی فوتوکاتالیستی به همراه پدیده‌ی فوق آبدوستی نتیجه می‌شود را نشان می‌دهد.

شماتیک پدیده خودتمیز شونده‌گی

ذرات و پوشش‌های با مقیاس نانو (ابعاد در اندازه‌ی بین ۱ الی ۱۰ نانومتر) و ذرات و پوشش‌های با ابعاد میکرو و ماکروی تیتانیا خواص متفاوتی از خود نشان می‌دهند. نیمه‌هادی‌ها با ابعاد فیزیکی نانو خصوصی از خود نشان می‌دهند که در مقیاس توده‌ای در آنها دیده نمی‌شود. در ابعاد نانو نسبت سطح به حجم افزایش می‌یابد و خواص الکترونی نیز تغییر می‌یابد. امکان ایجاد حفره‌های الکترونی در سطح و تجزیه ترکیب شیمیایی آلودگی‌ها افزایش پیدا می‌کند. به همین دلیل، معمولاً از نانوذرات اکسید تیتانیم به عنوان سطوح ابرآبدوست استفاده می‌شود. با کاهش ابعاد ذرات، درصد فعالیت فوتوکاتالیستی نیز افزایش پیدا می‌کند.

۲- رنگ‌های خود تمیز شونده

پوشش‌های خود تمیز شونده می‌توانند بصورت رنگ روی سطوح ایجاد شوند و انواع مختلفی از این رنگ‌ها به بازار عرضه شده است. مزیت این گونه رنگ‌ها ظاهر تمیز تر و کاهش قابل توجه نیاز به نگهداری سطح پوشش شده است. کاهش تعداد دفعات نظافت در سال، به معنای کاهش مصرف مواد شوینده و کاهش استهلاک سطوح در اثر شستشو نیز می‌باشد. برای ایجاد رنگ‌های خود تمیز شونده‌ی آب گریز از اثر نیلوفر آبی استفاده می‌شود. در واقع با استفاده از نانو ساختارها در رنگ که موجب به وجود آمدن سطح ناصاف در محدوده‌ی نانومتری شوند، می‌توان به رنگ با خاصیت خود تمیز شونده‌گی رسید. این گونه رنگ‌ها بصورت تک لایه یا دولایه روی سطح ایجاد می‌شوند. در شرایط مناسب، مانند استفاده بر روی سطوح داخلی و بیرونی ساختمان، این رنگ‌ها از دوام بسیار عالی برخوردارند و اگر سطح مورد نظر در معرض عبور آب باشد، تمیز باقی خواهد ماند.

انواع مختلفی از اکسید و سولفید فلزی که در ابعاد نانومتری دارای خاصیت خود تمیز کنندگی هستند، طی سال‌های اخیر کشف شده‌اند که از جمله‌ی آنها TiO_2 ، ZnO ، ZrO_2 ، WO_3 ، CdS را می‌توان نام برد. این مواد قدرت خود تمیز کنندگی متفاوتی را در سطح ایجاد می‌کنند. از بین این نیمه هادی‌ها TiO_2 خواص بسیار مناسبی نسبت به بقیه از خود نشان می‌دهد و یکی از مواد فوتوکاتالیستی است که کاربرد زیادی به عنوان سطوح خود تمیز شونده آبدوست دارد. دی اکسید تیتانیم یک ماده‌ی ایده آل برای پدیده‌های فوتوکاتالیستی است چرا که:

- ارزان و قابل دسترس است
- مقاومت به خوردگی بالا دارد
- اکسید کننده قوی است

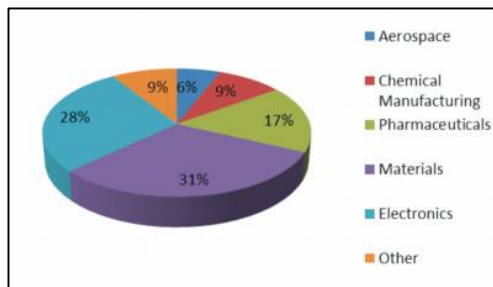
رنگ خودتمیز شونده‌ی آب دوست
در مقایسه با رنگ معمولی

رنگ‌های خودتمیز شونده‌ی آب گریز که با حرکت قطره‌های آب
روی سطح آن آلودگی‌ها پاک می‌شود.

۳- بازار رنگ‌های خود تمیز شونده

استفاده از نانو مواد می‌تواند به بهبود محصولات و فرآیندهای تولید کمک شایان توجهی نماید. استفاده از این دسته مواد در محصولات تجاری به سرعت در حال رشد است. ادعا شده است که در سال ۲۰۰۶، ۳۰۰ محصول تجاری به کمک فناوری نانو بهبود خواص یافته‌اند. که این رقم در سال ۲۰۱۰ چهار برابر شده است. به علت پتانسیل فناوری نانو، شرکت‌های زیادی در سرتاسر جهان به میزان بالایی در این بخش سرمایه‌گذاری می‌کنند. فناوری نانو در زمینه‌های گوناگون کاربردهای مختلفی دارد. شکل زیر تخمین سهم بازار فناوری نانو را در این حوزه‌های ذیل طی سال‌های ۲۰۱۵-۲۰۱۰ نشان می‌دهد.

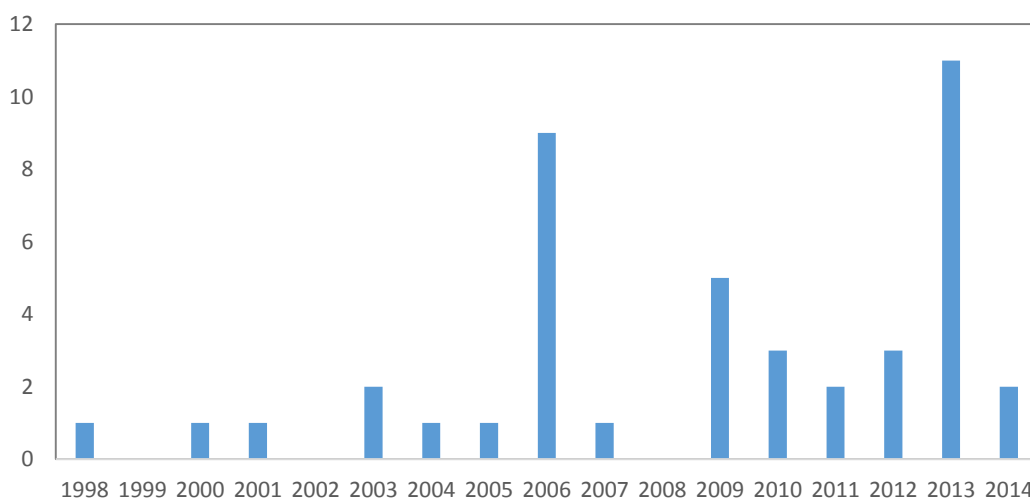
تخمین سهم بازار نانو فناوری در زمینه‌های گوناگون طی سال‌های ۲۰۱۵-۲۰۱۰ (پوشش‌های خودتمیز شونده درصدی از قسمت بنفش رنگ را در بر می‌گیرد).

در سال ۲۰۰۹ نرخ بازار جهانی برای محصولات فوتوکاتالیستی ۸۴۸ میلیون دلار بود. نرخ رشد سالانه محصولات در سال ۲۰۱۴ حدود ۱۴/۳ درصد افزایش یافته و به مقدار ۱/۷ میلیارد دلار رسیده است. با توجه به نرخ رشد سالانه انتظار می‌رود محصولات مصرفی در

در رنگ‌های خودتمیز شونده‌ی آب دوست اکثراً از نانوذرات TiO_2 به عنوان ماده‌ی فتوکاتالیستی استفاده می‌شود. با حضور نانوذرات دی‌اکسید تیتانیم در معرض تابش پرتوی فرابنفش، زاویه تماسی کمتر از یک درجه برای سطح حاصل می‌شود. برای تولید رنگ‌های خود تمیز شونده‌ی آب دوست باید روش ساخت به شکلی باشد که نانوذرات غیر آلی بطور همگنی در زمینه‌ی پلیمر آلی پخش شوند تا یک شبکه‌ی سه بعدی را در پوشش ایجاد کنند و خواص خودتمیز شونده‌ی مناسبی روی سطح ایجاد شود. به دلیل نیاز به آب و نور خورشید برای فعالیت رنگ‌های آب دوست، کاربرد اینگونه رنگ‌ها در فضاهای بیرونی بیش از فضای داخلی ساختمان خواهد بود.

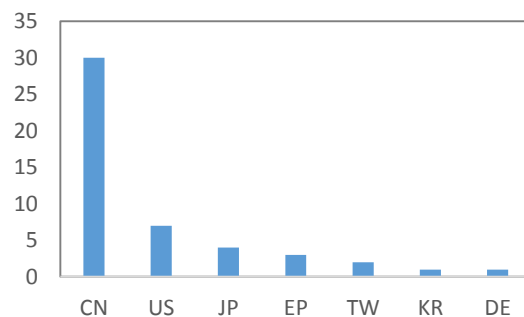
طول پنج سال (۲۰۰۹ تا سال ۲۰۱۴) ۱۳/۲ درصد افزایش یابد که متناسب با آن حجم فروش این محصولات در بازار از ۸۵/۱ میلیون دلار در سال ۲۰۰۹ به ۱۵۸/۴ میلیون دلار در سال ۲۰۱۴ افزایش می‌یابد. محصولات دیگر از مجموع ۲۲/۱ میلیون دلار فروش در سال ۲۰۰۹ حجم کوچکتري را به خود اختصاص دادند. فوتوکاتالیستهای نانومقیاس در داخل این مقادیر گنجانده شده‌اند اما به صورت جزئی تأکیدی بر آن‌ها نشده است. با این حال، درصد محصولات نانومقیاس قابل تولید در طول سالهای

اخیر افزایش یافته است و این روند احتمالاً در آینده ادامه خواهد داشت. به منظور تعیین سیر اختراعات ارائه شده در زمینه رنگ‌های خودتمیز شونده، پتنت‌های ارائه شده در این زمینه بررسی شدند. ۴۴ پتنت مرتبط با موضوع رنگ‌های خودتمیز شونده یافت شد که در نمودار زیر تعداد پتنت‌های مربوطه در سال‌های مختلف ارائه شده است. روند کلی تعداد پتنت‌ها، نشان از افزایش روز به روز تحقیقات و محصولات در این حوزه می‌باشد.

سیر زمانی پتنت‌های ارائه شده در زمینه رنگ‌های خودتمیز شونده

نمودار زیر نیز تعداد پتنت‌های ارائه شده را بر حسب سهم کشورهای مختلف نشان می‌دهد و همانطور که مشخص است بیشترین سهم مربوط به کشور چین می‌باشد.

تعداد پتنت‌های کشورهای مختلف در زمینه رنگ‌های خودتمیز شونده

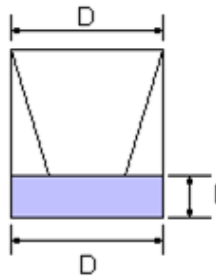
منابع

- [1] www.nano.ir
- [2] Ivan P. Parkin, Robert G. Palgrave, Journal of Materials Chemistry, 2004.
- [3] Shunsuke Nishimotoab, Bharat Bhushan, RSC Advances. 2012.
- [4] www.alcoa.com

تأثیر طراحی و عملیات EAF بر مصرف الکتروود

ترجمه: محمدحسین نشاطی

شکل ۱. مصرف کل الکتروود

مصرف ویژه الکتروود (kg/t) برابر است با وزن الکتروود مصرفی بر حسب کیلوگرم تقسیم بر مقدار فولاد تولید شده در همان زمان بر حسب تن، و تولید در طی یک دوره معین نسبت مستقیم با توان اکتیو و نسبت معکوس با مصرف ویژه انرژی الکتریکی دارد. بنابراین، مصرف ویژه الکتروود (kg/t) نسبت مستقیم با مصرف ویژه انرژی qee (kwh/t) و نسبت معکوس با توان اکتیو P (kw) دارد:

$$Q_s \text{ (kg/t)} = Q_{TOT} \text{ (kg/h)} \cdot q_{ee} \text{ (kwh/t)} / P \text{ (kW)} \quad (2)$$

با قرار دادن (۱) در (۲) و ضرب نتیجه در ۳، در مورد یک کوره با سه الکتروود، بدست می آید:

$$Q_s \text{ (kg/t)} = 3 \cdot K \cdot (I^2/P) \cdot (D^2/d^2) \cdot q_{ee} \quad (3)$$

معادله (۳) امکان محاسبه مصرف ویژه الکتروود را در هنگامی که قطر نوک الکتروود معلوم است فراهم می سازد. اما، به منظور داشتن درک بهتری از تأثیر پارامترهای مختلف بر مصرف ویژه الکتروود، پیدا کردن یک عبارت که رابطه D^2/d^2 را با این پارامترها برقرار کند ضروری است. این کار را می توان با مشاهده اینکه کاهش قطر "D - d" ناشی از اکسیداسیون متناسب است با شدت

مقدمه

دانش عمیق در مورد ارتباط بین مصرف ویژه الکتروود و پارامترهای عملیاتی و طراحی کوره بهترین ابزار برای رسیدن به شرایط اقتصادی مطلوب تولید فولاد در کوره های قوس الکتریکی (EAF) است. یک کارخانه فولاد مشخص می تواند از روش عملیاتی متفاوت با کارخانه دیگری استفاده کند. اما، مهم است که انتخاب بین یکی از روش های عملیاتی بر اساس تحلیل صحیح باشد و اینکه نتایج به دست آمده آگاهی های قبلی را تأیید کند.

معادله مصرف ویژه الکتروود

پس از اینکه تعیین شد مصرف نوک الکتروود به مربع شدت جریان $(Q_{tip} \text{ (kg/t)} = K \cdot I^2)$ وابسته است برقراری تناسب بین مصرف ویژه الکتروود $Q_s \text{ (kg/t)}$ با عوامل عملیاتی و طراحی نیز نسبتاً آسان شد. بر اساس عبارت فوق، نویسنده به معادله ای رسید که امکان تجزیه و تحلیل اثر چند متغیر بر مصرف الکتروود را بدون نیاز به جدا کردن مصرف نوک از مصرف جانبی فراهم می کند.

مصرف کل الکتروود، که بر حسب kg/h بیان می شود، متناسب با مربع شدت جریان و نسبت بین سطح مقطع اولیه الکتروود و سطح مقطع نوک الکتروود است (شکل ۱):

$$Q_{Tot} \text{ (kg/h)} = Q_{tip} \times D^2/d^2 = K \cdot I^2 \cdot D^2/d^2 \quad (1)$$

که در آن: D = قطر اولیه الکتروود، و d = قطر نوک الکتروود.

۱- این متن ترجمه گزارش زیراست:

L. R. Jaccard, Effects Of E.A.F. Design and Operation on Electrode Consumption.

مصرف جانبی K_{ox} بر حسب cm/h و زمان اکسیداسیون T_{ox} بر حسب ساعت انجام داد.

اما زمان اکسیداسیون تناسب معکوس با نرخ مصرف نوک، که مصرف خطی نیز نامیده می شود، و نسبت مستقیم با ارتفاع بخش در معرض اکسیداسیون ستون الکترود دارد. این تحلیل ها به معادله زیر منتج می شوند:

$$D - d = K_{ox} \cdot H \cdot d^2 / (K' \cdot I^2)$$

که، هنگامی که حل شود، تبدیل می شود به:

$$D^2/d^2 = \{0,5 + [0,25 + (K_{ox} / K') \cdot (D \cdot H / I^2)]^{1/2}\}^2 \quad (4)$$

با قرار دادن معادله (۴) در (۳)، نتیجه معادله نهایی برای محاسبه مصرف ویژه الکترود به صورت تابعی از پارامترهای عملیاتی و طراحی است:

$$Q_s \text{ (kg/t)} = (3 \cdot K \cdot I^2 / P) \cdot \{0,5 + [0,25 + (K_{ox} / K') \cdot (D \cdot H / I^2)]^{1/2}\}^2 \cdot q_{ee} \quad (5)$$

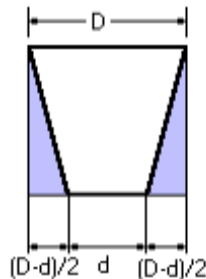
که در آن:

K ضریب نماینده کیفیت الکترودها از نظر مصرف نوک است. در یک بررسی انجام شده بر روی ۸ کوره که با الکترودهای ساخته شده در سال ۱۹۸۰، در برزیل، با قطر 350 mm و بزرگتر کار می کردند، متوسط مصرف جمع آوری شده برابر بود با:

$$K = 0,0233 \text{ kg / kA}^2 \cdot h$$

I^2/P ضریبی وابسته به پارامترهای عملیاتی و طراحی الکتریکی است. این ضریب با جایگزینی $3I^2/P$ برای $\tan(\phi)/X$ یا $\sin(\phi)/\cos(\phi) \cdot X$ بهتر درک می شود، در نتیجه ما را قادر به این نتیجه گیری می کند که مصرف ویژه الکترود تناسب معکوس با راکتانس و ضریب توان دارد. عبارات دیگر معادل با I^2/P عبارتند از: $I/Va \propto P/Va^2$ ، که نشان می دهد که افزایش ولتاژ قوس مصرف الکترود را کاهش می دهد. عبارت I/Va را می توان به صورت $1/Ra$ نوشت، که در آن Ra مقاومت قوس است. در برخی از کوره های ذوب و پالایش، قوس وجود ندارد و جریان توسط سرباره برقرار است. برای این نوع از کوره ها، Ra برابر با مقاومت سرباره است.

K_{ox} نرخ مصرف جانبی الکترود است، که بر حسب cm بر ساعت برقراری قوس کوره (روشن بودن کوره ("ON")) بیان می شود. مقدار آن در محدوده $0,7$ تا $1,4 \text{ cm}$ کاهش قطر بر ساعت، برای الکترودهای با کیفیت معمولی تغییر می کند (شکل ۲).

شکل ۲. K_{ox} نرخ مصرف جانبی الکترود (kg/h)
 $K_{ox} = (D-d) / T_{ox} = 0,7 \text{ to } 1,4 \text{ cm/h}$

K' دارای همان معنای K می باشد، و برابر است با $4 \cdot K / (\pi \cdot W_s)$ ، که در آن W_s به معنی وزن مخصوص الکترودهاست. برای $K = 0,0233 \text{ kg/kA}^2 \cdot h$ ، K' برابر است با $18,5 \text{ cm}^3/h \cdot \text{kA}^2$
 D/I^2 ضریبی است که تناسب معکوس با چگالی جریان در الکترود دارد. D قطر اولیه الکترود و I شدت جاری است. H ارتفاع کوره است که از سطح حمام تا طوقه سقف اندازه گیری می شود.
 q_{ee} مصرف ویژه انرژی الکتریکی است.

تجزیه و تحلیل اثر چند عامل مؤثر

کیفیت الکترود - K ، K' و K_{ox}

هرچه کیفیت الکترود بهتر باشد، عوامل K و K' و همچنین مصرف ویژه الکترود کمتر خواهند بود. اما، هر عاملی که باعث کاهش مصرف خطی [نوک] شود به افزایش مصرف جانبی منجر می گردد، همانطور که از معادله (۵) مشاهده می شود، از طریق عامل K' در مخرج عبارت K_{ox}/K' . این بدان معناست که اگر با الکترودی با کیفیت مصرف نوک 20% کمتر از الکترود با کیفیت معمولی کار می شد، بدون بهبود موازی این مشخصه الکترود از لحاظ مصرف جانبی، کاهش مصرف ویژه مؤثر کمتر از 20% بود.

ضریب توان و راکتانس

اگر ضریب توان یا راکتانس افزایش یابد مصرف ویژه الکترود کاهش پیدا می کند. این را می توان از معادله (۵)،

مشاهده کرد با قرار دادن:

$$3 I^2 / P = \tan (\varphi) / X = I. 1, 73 / V. \cos (\varphi)$$

در آغاز دهه ۱۹۸۰، افزایش ضریب توان روشی مورد استفاده برای کاهش مصرف ویژه الکتروود در بسیاری از کوره‌های قوس الکتریکی بود. برای مواردی که در آنها نظریه‌های مناسب برای عملیات UHP با بزرگنمایی خاصی از طریق استفاده از ضرایب توان از ۰,۶۰ تا ۰,۷۰ در طی مرحله ذوب کردن نیز به کار گرفته شده بودند، بعد از افزایش ضرایب توان به ۰,۸۰ کاهش مصرف الکتروود به مقادیر ۴۰٪ رسید.

افزایش ضریب توان بدون افزایش ولتاژ باعث افت توان اکتیو، در نتیجه کاهش تولید در واحد زمان می‌شود. بالاتر از مقادیر ضریب توان معینی، تولید کوره ممکن است به کمتر از حداقل سطح مورد نیاز برای رسیدن به هدف برنامه ریزی شده کاهش یابد. به همین دلیل، کاهش مصرف ویژه الکتروود با استفاده از افزایش ضریب توان نیاز به رعایت سطح تولید مورد نظر دارد. به هر حال، در بسیاری از کارخانه‌های بزرگ فولاد، عملیات در ضرایب توان کم را به ندرت می‌توان با توجه به نرخ بالای مصرف مورد نیاز الکتروود در این نوع از عملیات توجیه کرد.

برای حفظ سطح تولید پس از افزایش ضریب توان آنگاه بالابردن ولتاژ ثانویه ترانسفورماتور لازم خواهد بود. متأسفانه، بسیاری از کوره‌های ساخته شده در دهه ۱۹۷۰ و آغاز دهه ۱۹۸۰ ترانسفورماتور با ولتاژ ثانویه کم داشتند. حداکثر ولتاژ قابل دسترس به صورتی بود که توان اسمی ترانسفورماتور تنها کوره‌ای را می‌طلبد که با ضریب توان نزدیک به ۰,۷۰۷ کار کند و هیچ پله (تپ) ولتاژ بالاتری برای عملیات در توان اسمی ترانسفورماتور با ضریب توان بیشتر مورد انتظار نبود. در آن زمان، تولیدکنندگان کوره در ذهن خود به دنبال کاهش تا حد ممکن مصرف نسوز بودند و بنابراین، هدف آنها دستیابی به راکتانس‌ها و ولتاژهای ثانویه کم بود. اما، در پایان دهه ۱۹۸۰، تصور شد که این اقدامات حفاظتی بیش از حد است، زیرا قراضه از دیواره‌ها در برابر عمل فرسایشی قوس در بیشترین مدت دوره ذوب کردن محافظت می‌کند، و در این مرحله از

عملیات، امکان استفاده از ولتاژهای بالاتر وجود دارد. در واقع، عملیات در ضریب توان‌های بالاتر پس از پیدایش دیواره‌ها و سقف‌های آب خنک شونده و همزمان با بحران نفت که قیمت الکتروودهای گرافیتی را بالا برد گسترش یافته است. پس از اینکه مشخص شد که امکان عملیات در هنگام ذوب کردن در شاخص مصرف مواد نسوز بسیار بالاتر از آنچه که تا آن زمان استفاده می‌شد وجود دارد، به علت استفاده از دیواره‌های آب خنک شونده یا حفاظت عادی دیواره‌ها توسط قراضه، آشکار شد که، علاوه بر افزایش ضریب توان، امکان اجرای طرح کوره‌ها برای عملیات در ولتاژ و راکتانس بالاتر نیز وجود خواهد داشت. در کوره‌های با ظرفیت کوچک و متوسط تا توان ۱۵MVA، که در آن‌ها ولتاژ اعمال شده در مقایسه با توان و جریان اسمی بالا هستند، استفاده از راکتانس‌های بالا باید به عنوان یک الزام مدار در نظر گرفته شود.

به عنوان مثال، یک کوره ۳MVA که در ولتاژ ۲۳۰V کار می‌کند نیاز به راکتانس عملیاتی کلی ۱۰mohms دارد. از آنجا که راکتانس کوره همراه با راکتانس اولیه سیستم برای تطبیق ولتاژها و جریان‌های مورد انتظار به اندازه کافی نمی‌باشد، ضرورت دارد که یک راکتور سریال (متوالی) اضافه شود. با وجود استفاده از راکتانس‌های بالا، کوره‌های با ظرفیت کوچک به مصرف الکتروود فوق العاده کم دست نمی‌یابند بنا به دو جنبه منفی: عملیات در مصرف انرژی ویژه بالا و نسبت بزرگتر $D.H/I^2$.

در طی دهه ۱۹۷۰، قبل از اینکه اثرات مثبت عملیات با ولتاژهای بالاتر و راکتانس‌های بالاتر شناخته شود، حذف راکتور سریال (متوالی) از طرح کوره‌های اندازه متوسط با توان‌های در گستره از ۱۵ تا ۲۵MVA آغاز شد، با اولویت کاهش ولتاژ ثانویه به طوری که بتوان آن را به عنوان قسمتی که تنها هزینه کوره را بالا می‌برد و فضای استقرار ترانسفورماتور را اشغال می‌کند حذف کرد.

همانطور که قبلاً بیان شد، در دهه ۱۹۷۰، جستجو برای راکتانس‌های کم به یک هدف طراحی برای کوره‌های با ظرفیت‌های بزرگ و توان بالا تبدیل شد. تولیدکنندگان به سمت راکتانس‌های کم به عنوان یکی از ویژگی‌های اصلی کوره حرکت کردند. این ویژگی مربوط به

مثلث بندی خوب برای تعادل راکتانس های فاز همراه بود که تصور می شد از عوامل اساسی است که امکان انجام عملیات پالایش با فرسایش نسوز کم را فراهم می کند. این طراحی با راکتانس کم همراه با عملیات در ضریب توان های کم منجر به مصرف ویژه الکتروود بالا شد.

در طی دهه ۱۹۹۰، مدار کوره برای راکتانس های بالا برای کاهش مصرف ویژه الکتروود، و ولتاژهای ثانویه بالاتر برای دستیابی به توان مورد نیاز طراحی می شد. برای سیستم های موجود از قبل با مدارهای اولیه کم امپدانس، نیاز به نصب راکتورهای سریال بود. به منظور افزایش ولتاژ ثانویه، ترانسفورماتور کوره باید جایگزین شود یا ثانویه آن بازپیچی شود. چنانچه افزایش قابل توجه بهره وری مورد نظر باشد، جایگزینی ترانسفورماتور الزامی است.

جایگزینی تولید یک سیم پیچ ثانویه جدید بسیار جالب است اگر یک ترانسفورماتور یدکی در دسترس باشد چرا که بدون نیاز به توقف کوره می توان آن را تغییر داد. هرگاه مشخصات اصلی ترانسفورماتور امکان دستیابی به توان اسمی ظاهری در عملیات با ضریب توان $(\cos(\phi))$ بیشتر از ۰,۷۰۷ را ندهد، اصلاح ثانویه ممکن است منتج به ۱۰ تا ۲۰ درصد افزایش توان اکتیو کوره شود.

ضمیمه ۱ (۲۰۰۳)

بسیاری از EAF های موجود در سراسر جهان در حال حاضر نوسازی شده اند و در طی مرحله ذوب کردن قراضه، با ولتاژ بسیار بالا و راکتانس های بالا کار می کنند. با پیدایش سرباره پفکی امکان استفاده از ولتاژ بسیار بالا در طی دوره پالایش نیز فراهم شد. ما فرصت این بررسی را داشته ایم که در طی عملیات با سرباره های پفکی خوب امکان استفاده از مقادیر ضریب توان نزدیک به یک، که پایداری کامل قوس را حفظ می کند وجود دارد. در وهله اول، با ترانسفورماتور یکسان امکان دستیابی به توان های اکتیو بالاتر وجود دارد. بهبودهای دیگر حساسیت بالاتر تنظیم کننده ها (برای درصد یکسان از تغییرات طول قوس که در تغییرات جریان بالاتر رخ می دهد) و اثر پایینی بی نظمی های راکتانس های فاز می باشند. برای کار با بالاترین ضرایب توان بای پاس کردن راکتور سریال (متوالی) ضروری است. یکی دیگر از مزیت های بزرگ عملیات با

ضرایب توان نزدیک به ۱ کاهش مصرف الکتروود است، زیرا I^2/P بیشتر کاهش می یابد.

قطر الکتروود - D

در معادله (۵)، ضریب $D.H/I^2$ نشان می دهد که هرچه نسبت سطح ستون الکتروود به مربع شدت جریان بزرگتر باشد، مصرف ویژه الکتروود بیشتر خواهد بود. بنابراین، برای جریان یکسان، کاهش قطر الکتروود باعث تقلیل مصرف می شود. اما، چگالی جریان را می توان تنها تا حد ماکزیمم تحمل الکتروود افزایش داد. در کوره های با ظرفیت کوچک، به ویژه مواردی که از الکتروود با قطر 300mm و کوچکتر استفاده می کنند، حداکثر جریان مجاز به صورتی است که ضریب $D.H/I^2$ بیشتر از مورد کوره های با ظرفیت بالا است، این یکی از دلایلی است که چرا کوره های با ظرفیت کوچک با وجود نصب راکتانس های بالا به مصرف الکتروود بسیار کم دست پیدا نمی کنند.

هنگامی که یک افزایش ولتاژ و راکتانس بدون افزایش متناظر توان ویژه انجام می شود، شدت جریان کاهش می یابد و بنابراین، ضریب $D.H/I^2$ زیاد می شود، در نتیجه باعث افزایش مصرف به علت اکسیداسیون می گردد. مصرف ویژه کل در نتیجه کاهش شدیدتر مصرف نوک تقلیل می یابد؛ هرچند، اگر این افزایش ولتاژ و راکتانس پس از کاهش قطر الکتروودها باشند، آنگاه کاهش مصرف ویژه هنوز هم قابل توجه تر خواهد شد. اما، کاهش قطر الکتروود می تواند شکستگی ناشی از سقوط قراضه و نیروهای الکتروودینامیکی را تشدید کند. بنابراین، نتیجه گیری می شود که مورد کوره های با توان ویژه کم، مشکل کاهش قابل توجه قطر الکتروود ناشی از ریسک شکستگی یک محدودیت برای دستیابی به کمترین مصرف الکتروود می باشد. هنگامی که افزایش ولتاژ و راکتانس با افزایش توان دنبال می شود، شدت جریان ثابت باقی می ماند و، در نتیجه، ضریب $D.H/I^2$ زیاد نمی شود. در مورد دومی، چنانکه در جای دیگر گفته شد، محدودیت در اتخاذ توان قابل توجه بالاتر و افزایش ولتاژ در ارتباط با کیفیت مواد نسوز می باشد.

ارتفاع کوره

H. بخشی از ستون الکتروود که در معرض بالاترین شدت

اکسیداسیون است قسمتی است که در داخل کوره، پایین تر از سطح حلقه‌های سقف کار می‌کند، که دریافت کننده تمام گرما از دیواره‌های کوره، حمام و خود قوس است. هرچه فاصله بین حمام و حلقه‌های سقف بیشتر باشد، طول بیشتری از هر الکتروود در معرض اکسیداسیون قرار می‌گیرد، و مصرف جانبی الکتروودها شدیدتر خواهد بود. به منظور کاهش طول اکسیداسیون الکتروود، روش‌های زیر از قبل مورد استفاده قرار می‌گیرند: پوشش‌دهی مجدد الکتروودها با مواد نسوز، خنک کردن مستقیم الکتروودهای گرافیتی با آب و جایگزینی بخشی از ستون الکتروود با استوانه‌های خنک شونده با آب.

ضمیمه ۲ (۱۹۹۰)

خنک کردن مستقیم الکتروودها تنها راه حل کاملاً موفق برای کاهش طول اکسیداسیون می‌باشد، که در بسیاری از کوره‌های EAF مورد استفاده قرار می‌گیرد. به هر حال، کاهش کلی مصرف الکتروود، در مقایسه با کاهش حاصل از افزایش ولتاژ کوچک است.

مصرف ویژه انرژی الکتریکی - qee (kWh/t)

مصرف ویژه الکتروود تناسب مستقیم با مصرف ویژه انرژی الکتریکی دارد. به همین دلیل، استفاده از ضریب Q_s/q_{ee} (kg/MWh) به تعیین شرایط طراحی و بهره‌برداری کوره در ارتباط با مصرف ویژه الکتروود تعمیم یافته است. به عنوان مثال، یک کوره با شرایطی از راکتانس، ضریب توان و قطر الکتروودها که مصرف الکتروود 3 kg/MWh دارد، اگر با مصرف انرژی 450 kWh/t کار کند آنگاه مصرف ویژه الکتروود $1,35 \text{ kg/t}$ ، و اگر با مصرف انرژی 600 kWh/t کار کند مصرف ویژه الکتروود $1,8 \text{ kg/t}$ را خواهد داشت.

شدت اکسیداسیون - Kox (cm/h)

ضریب K_{ox} برابر است با نرخ مصرف افقی، که بر حسب cm/h بیان می‌شود. دلیل اصلی برای مصرف سطح جانبی اکسیداسیون سطح الکتروود است، که توسط اکسیژن موجود در آتمسفر کوره ناشی از کشیده شدن هوا به داخل کوره به دلیل مکش برای خروج غبار و استفاده از لنس اکسیژن ایجاد می‌شود.

در اندازه‌گیری‌های انجام شده توسط نویسنده، در سال ۱۹۸۰، در مورد کوره هائی که از الکتروودهای با کیفیت معمولی استفاده می‌کردند، مقادیر مصرف جانبی K_{ox} متناظر با کاهش قطر $1,40 - 0,70$ سانتیمتر بر ساعت از زمان روشنی کوره "ON" [برقراری قوس] بدست آمده است. اگر در نظر بگیریم که الکتروودها در زمان خاموشی کوره "OFF" [قطع قوس] نیز به اکسید شدن ادامه دهند، مؤثرترین نرخ مصرف مصرف سطح جانبی اندکی کمتر از مقادیر گزارش شده در بالا می‌باشد.

زمان ذوب تا ذوب

عموماً، از زمان ذوب تا ذوب به عنوان یکی از علل اصلی افزایش مصرف ویژه الکتروود نام برده می‌شود. در واقع، چنانکه از معادله (۵) قابل مشاهده است، هیچ ارتباط مستقیمی بین مصرف ویژه الکتروود و زمان ذوب تا ذوب وجود ندارد.

اگر افزایش زمان ذوب تا ذوب با کاهش شدت جریان و بدون کاهش همزمان ولتاژ به دست آید، ضریب توان بالا می‌رود و مصرف الکتروود کم می‌شود. افزایش مصرف سطح جانبی ملاحظه می‌شود، اما به همان نسبت کاهش بزرگتری از مصرف نوک باعث کاهش مصرف ویژه الکتروود با وجود زمان ذوب تا ذوب بالاتر می‌شود. یک کوره با توان ویژه کم (kWh/t) قطعاً با زمان ذوب تا ذوب بالاتری نسبت به زمان ذوب تا ذوب به دست آمده با کوره با توان ویژه بالا کار خواهد کرد. اما، مصرف ویژه الکتروود کوره‌ای با توان ویژه کم، به رغم زمان‌های ذوب تا ذوب بیشتر، ممکن است کمتر از مصرف ویژه الکتروود کوره با توان ویژه بالا، بسته به پارامترهای الکتریکی مورد استفاده باشد. مخروطی بودن الکتروود، " D^2/d^2 " اثر مصرف سطح جانبی بر مصرف ویژه الکتروود را تعیین می‌کند، و تنها تابعی از عوامل زیر است:

$$D^2/d^2 \propto (K_{ox}/K) \cdot (H \cdot D / I^2)$$

و هیچ ارتباطی با زمان ذوب تا ذوب ندارد. برای موارد شناخته شده‌ای از کیفیت الکتروود و نرخ اکسیداسیون، اثر مصرف سطح جانبی بر مصرف ویژه الکتروود تنها به میزان سطح جانبی الکتروود " $H \cdot D$ " و معکوس مجذور جریان (ضریب $H \cdot D / I^2$) بستگی دارد.

مصاحبه‌ای با مدیرعامل شرکت فولاد آلیاژی ایران

در این شماره از مجله مصاحبه‌ای با مدیرعامل شرکت فولاد آلیاژی ایران،
جناب آقای مهندس ابراهیم قدیریان انجام شده است که در ادامه می‌خوانید:

❖ به نظر شما چه عواملی طی سال‌ها به پیشرفت شرکت فولاد آلیاژی ایران کمک کرده است؟

می‌توان از مهمترین عوامل مؤثر در روند رو به رشد شرکت را توان تخصصی و روحیه سخت کوشی نیروی انسانی، توان تکنولوژیکی تجهیزات و ماشین‌آلات، IT و فرایند، محصول در قالب مدیریت سبد فناوری، دانش فنی و امکان تولید انواع محصولات فولادی با توجه به اینکه شرکت فولاد آلیاژی ایران، شرکت بهرلتریش را به عنوان مرجع بهینه‌کاوی قرار داده و با خرید دانش فنی از آن شرکت به سطح دانش فنی بسیار بالایی در خصوص طراحی و تولید فولادهای آلیاژی دست یافته است. توجه ویژه به مسئولیتهای اجتماعی و محیط زیست، تدوین برنامه‌های عملیاتی و پروژه‌های بهبود مبتنی بر اهداف کلان و استراتژیهای شرکت، اجرای طرح‌های توازن توسعه‌ای در دو بخش توسعه زیرسقفی (ظرفیت تولید مذاب به ۵۵۰ هزار تن) و برنامه‌ریزی توسعه کارخانه‌ای جهت تولید ۶۵۰ هزار تن شمش آهن و فولاد و ۵۲۵ هزار تن لوله‌های فولادی بدون درز، ارتقاء بهره‌وری و بهینه‌سازی مصرف مواد و انرژی، بومی‌سازی ساخت قطعات و تجهیزات با استفاده از توان کارشناسی داخلی در شرکت به عنوان یکی از تاکتیک‌های مؤثر در زمینه توسعه بهره‌برداری از ظرفیتهای تولیدی موجود و ارتقاء

❖ درباره شرکت فولاد آلیاژی ایران و پیشینه آن برای خوانندگان مجله پیام فولاد توضیحاتی بفرمائید؟

شرکت فولاد آلیاژی ایران بزرگترین تولیدکننده انواع فولاد آلیاژی در ایران و خاورمیانه و یکی از مدرن‌ترین کارخانجات تولید فولاد آلیاژی دنیا می‌باشد که در سال ۱۳۷۸ به بهره‌برداری رسید. کارخانجات فولادسازی و ریخته‌گری، نورد مقاطع سنگین، نورد مقاطع سبک، عملیات حرارتی و تکمیل کاری این شرکت مجهز به پیشرفته‌ترین تجهیزات و برخوردار از بالاترین سطح دانش فنی روز دنیا بوده که امکان تولید فولادهای آلیاژی را با بالاترین کیفیت و منطبق با استانداردهای بین‌المللی میسر ساخته است. محصولات این شرکت در صنایع خودروسازی، ماشین‌سازی، نفت و گاز و پتروشیمی، ابزار سازی، نیروگاهی، ریلی، ساخت لوازم پزشکی و جراحی و سایر صنایع ویژه کاربرد وسیع دارد. واحدهای اصلی شرکت فولاد آلیاژی ایران عبارتند از: کارخانجات فولادسازی، کارخانه نورد سنگین، کارخانه نورد سبک و کارخانجات عملیات حرارتی و تکمیل کاری، مرکز تحقیقات و آزمایشگاه مرکزی.

بهره‌وری کل تولید و استقرار سیستم قیمت تمام شده واقعی و استاندارد جهت کنترل و کاهش انحرافات بودجه و هزینه را نام برد.

❖ به عنوان یک تولید کننده، موفقیت خود را در شرایط بحرانی فعلی بازار وابسته به چه عوامل و شرایطی می‌دانید؟

مشتریان ضامن بقای هر مجموعه اقتصادی می‌باشند. پس در بحرانی‌ترین شرایط نمی‌توان به خواست و تقاضای مشتریان توجه نکرد. شرکت فولاد آلیاژی ایران نیز حفظ رضایت مشتریان را سرلوحه کار خود قرار داده است. در این راستا تولید محصول با کیفیت و قیمت مناسب یا به عبارتی تولید محصول رقابتی نقشی اساسی دارد. پس مدیریت هزینه‌ها برای ارائه قیمت رقابتی و حفظ و ارتقاء کیفیت از مواردی است که در شرایط بحرانی پویایی را در شرکت فولاد آلیاژی ایران زنده نگه داشته است. علاوه بر این یک شرکت بزرگ، رقابت در بازارهای جهانی را فرصت پیشرفت و مقابله با تهدید می‌داند، از اینرو در سال گذشته استراتژی توسعه بازارهای بین‌المللی و افزایش تناژ صادرات بیش از پیش مورد توجه قرار گرفت که رشد بیش از ۱۰۰ درصدی آن، نشان از توفیق در این مهم است.

❖ با توجه به اینکه صنعت فولاد از صنایع کلیدی ایران به حساب می‌آید و بررسی و رفع مشکلات آن تأثیر به‌سزایی در رشد اقتصادی و صنعتی کشور دارد، مهمترین مسائل و چالش‌های داخلی و خارجی این صنعت را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

برخی از مهمترین چالش‌های کلیدی در محیط کلان کسب و کار صنعت فولاد عبارتند از: کاهش قیمت جهانی محصولات فولادی، افزایش واردات ناشی از افزایش حجم تولید در سطح بین‌المللی، اشباع بازار و مازاد تولید خصوصاً در کشور چین، افزایش بهای تمام شده تولید ناشی از افزایش هزینه‌های انرژی، نیروی کار و ...، بالا بودن نرخ بهره تسهیلات بانکی، عدم شفافیت نقشه جامع توسعه صنعت فولاد به همراه اسناد پشتیبان، ضعف در

بهره‌وری منابع و فرایندها و ضعف در فرایند بازاریابی و فروش می‌باشد.

❖ فولاد آلیاژی ایران چه ظرفیت‌ها و فرصت‌هایی برای سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی دارد؟

شرکت فولاد آلیاژی ایران با اتکا به سابقه بیش از ۱۸ سال فعالیت در زمینه تولید و فروش انواع مقاطع فولاد آلیاژی و با پشتوانه کادر متخصص و مجرب و نیز موقعیت استراتژیک، ظرفیت بالایی در جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی چه در صنایع بالا دستی و چه در صنایع پایین دستی دارد. در خصوص صنایع بالا دستی می‌توان به سرمایه‌گذاری در زمینه تولید کندله، آهن اسفنجی و همچنین احداث نیروگاه و در زمینه صنایع پایین دستی نظیر فورج قطعه، کشش مفتول، تولید پیچ و مهره و سایر قطعات ساخته شده از فولاد آلیاژی اشاره نمود که برای سرمایه‌گذاری خارجی و داخلی در مجاورت مجموعه فولاد آلیاژی ایران مناسب می‌باشد.

❖ با توجه به تحولاتی در بازارهای مختلف اقتصادی ایران و جهان، وضعیت کنونی بازار فولاد را متأثر از این تحولات چگونه ارزیابی می‌کنید؟

بازار فولاد ایران بیشتر تحت شرایط عرضه و تقاضای داخلی می‌باشد. از طرفی رکود بخش مسکن طی سال‌های اخیر تقاضا را به شدت محدود کرده است و از سوی دیگر افزایش ظرفیت‌های تولیدی زنجیره فولاد، مازاد عرضه را در برخی بخش‌ها ایجاد کرده است. این دو عامل اصلی، فعالین داخلی را تحت فشار قرار داده است. با این حال بعد از برجام و تغییر حرکت رشد اقتصادی در صنایع دیگر، وضعیت در بازار فولادهای مخصوص و آلیاژی بهتر بود. انتظار است با ادامه به کار دولت تدبیر و امید و برچیده شدن رکود در برخی از صنایع، شرایط برای فعالیت در بازار فولاد بهتر از گذشته شود. و اما در بازار بین‌المللی، با توجه به تولید و مصرف نیمی از فولاد دنیا در چین، نقش این بازیگر در بازار جهانی به عنوان رهبر غیر قابل انکار

است. پس سیاست‌های کنترل عرضه، تقاضای داخلی و صادرات مازاد نیاز آن کشور، مواردی است که بازار جهانی را به شدت تحت تاثیر قرار می‌دهد. با در نظر گرفتن این موارد و شرایط اقتصادی و سیاسی سایر کشورهای جهان، همانگونه که انجمن تولیدکنندگان آهن و فولاد پیش بینی کرده است، سال ۲۰۱۷ می‌تواند، بهبودی هر چند جزئی در تقاضا و قیمت فولاد رخ دهد.

❖ با توجه به تصمیم هیئت مدیره فولاد آلیاژی ایران در مورد افزایش چشمگیر تولید و صادرات در سال جدید، پیش بینی شما از عملکرد فولاد آلیاژی در این زمینه چیست؟

برنامه تولید سال جاری به ترتیب در واحد فولادسازی ۴۸۸۰۰۰ تن مذاب (۱۲٪ افزایش نسبت به سال قبل)، واحد نورد سنگین ۱۸۳۰۰۰ تن محصول (۲۸٪ افزایش نسبت به سال قبل) واحد نورد سبک ۲۲۴۰۰۰ تن محصول (۶٪ افزایش نسبت به سال قبل) و واحد عملیات حرارتی و تکمیل کاری ۱۹۳۰۰۰ تن محصول (۱۳٪ افزایش نسبت به سال قبل) دیده شده که با برنامه‌ریزی‌های انجام شده تولیدات پیش‌بینی شده محقق خواهد شد.

❖ به نظر شما پارامترهای مؤثر بر تغییرات قیمت فولاد در سال ۲۰۱۷ شامل چه مواردی است؟

قیمت از تعادل بین عرضه و تقاضا نشأت می‌گیرد، پس هر عاملی که بتواند این تعادل را بر هم زند، بر قیمت نیز اثرگذار خواهد بود. در بعد جهانی، ظرفیت مازاد تولید فولاد چین و افزایش ظرفیت در دیگر کشورها از جمله هند، قیمت فولاد و محصولات فولادی را به شدت تحت فشار قرار داده است. بطوریکه کشورهای مختلف برای حفظ صنعت فولاد خود از گزند این مازاد ظرفیت، تعرفه‌های بسیار بالا برای واردات فولاد وضع نمودند. باید توجه داشت به دلیل ارتباط مستقیم تقاضای فولاد با رشد اقتصادی، وضعیت و سیاست‌های اقتصادی کشورهای جهان به ویژه چین از مهمترین عوامل اثرگذار طرف تقاضا بر قیمت فولاد در سال ۲۰۱۷ می‌باشد. علاوه بر این قیمت

مواد اولیه مانند سنگ آهن و انرژی نیز نقش به‌سزایی در تعیین قیمت خواهند داشت. در بعد داخلی علاوه بر قیمت‌های جهانی، فعالیت فولادسازان بزرگ، شرایط اقتصادی، تغییرات نرخ ارز، تهدیدهای خارجی درخصوص وضع تحریم‌های جدید و... بر قیمت اثرگذار خواهند بود. در مورد فولادهای آلیاژی علاوه بر موارد بالا، قیمت فرو آلیاژها، استفاده کامل از ظرفیت موجود و همچنین کیفیت محصول نیز بر قیمت اثرگذارند.

❖ نقش انجمن علمی آهن و فولاد ایران را در توسعه علمی و ایجاد ارتباط با صنایع فولاد چگونه ارزیابی می‌کنید؟

انجمن آهن و فولاد ایران نقش مهمی در گسترش و توسعه دانش فنی تولید آهن و فولاد به عهده دارد و سمپوزیوم‌های فولاد که هر ساله توسط این انجمن در یکی از مجتمع‌های فولاد کشور برگزار می‌شود فرصت مناسب و مطلوبی را برای پژوهشگران و متخصصان صنعت متالورژی و مواد معدنی فراهم می‌نماید که در این همایش گرد هم آمده و دستاوردهای پژوهشی و چالش‌های موجود صنعت فولاد را در قالب سخنرانی و ارائه مقالات به بحث و تبادل نظر بگذارند. برگزاری نمایشگاه جنبی تجهیزات، ماشین‌آلات و لوازم و قطعات یدکی صنایع فوق، نیز باعث گسترش ارتباطات مصرف‌کنندگان و تأمین‌کنندگان تجهیزات و مواد اولیه مورد نیاز صنعت متالورژی و مواد معدنی می‌شود. انجمن آهن و فولاد ایران با برگزاری این همایش‌های بزرگ علمی و تداوم آن موجب انتقال سودمند تجربیات و تحقیقات در زمینه فولاد می‌شود. یکی دیگر از دستاوردهای مهم این همایش‌ها، توسعه و تعمیق ارتباط صنعت فولاد با دانشگاه‌های کشور و آشنایی دانشجویان و علاقمندان با مسائل و چالش‌های روز صنعت فولاد می‌باشد. انتشار کتاب‌های تخصصی و مجلات علمی در زمینه آهن و فولاد از دیگر فعالیت‌های این انجمن است که در زمینه توسعه علمی و گسترش ارتباط انجمن با صنایع فولاد حائز اهمیت است.

همانطور که می‌دانیم انجمن آهن و فولاد ایران به عنوان

صنعت در جهت بومی سازی فناوری های روز دنیا نقش خود را ایفا نماید. علاوه بر این شرکت فولاد آلیاژی ایران همکاری خود را با پارک علمی و فناوری یزد شروع نموده است تا با کمک به تشکیل شرکت های دانش بنیان جهت ارتقاء دانش و تکنولوژی فولاد آلیاژی، این تکنولوژی را بومی سازی نماید. در کنار این موارد و در راستای بروز رسانی تکنولوژی در حال حاضر با شرکت های فولادی مطرح جهان نظیر دانیلی ارتباط کاری داشته و از آخرین تکنولوژی های روز جهان مطلع شده و در صورت نیاز از آن ها استفاده نماید.

❖ به نظر شما با چه روشی می توان در ایران به جای خرید فناوری، خود در ایران تولید کننده فناوری های جدید شویم؟

با بکارگیری و انجام آموزش های تخصصی زیر نظر کارشناسان در داخل و خارج از کشور، توان تخصصی کارشناسان شرکت به حدی رسیده که علاوه بر ۱۱۸ گرید که دانش فنی آن خریداری شده است بیش از ۲۲۸ گرید تاکنون به سفارش مشتریان داخلی و خارجی در شرکت فولاد آلیاژی ایران طراحی و تولید شده است، فناوری تولید این فولادها بومی سازی شده و تولید این فولادها با فناوری های جدید در هر مرحله بصورت آزمایش انجام و نتایج طراحی صحنه گذاری شده و کیفیت این محصولات مورد تأیید مشتریان می باشد. برای تولید فولادهای آلیاژی مخصوص نیاز به دستور العمل خاص و ویژه است که در این خصوص بعنوان مثال در سال ۱۳۹۵ بیش از ۱۴۰۰ دستور العمل از واحد تکنولوژی تولید به واحد فولاد سازی جهت تولید ارسال شده است. شرکت فولاد آلیاژی ایران علیرغم وجود تحریم های اقتصادی در سال های گذشته، رکود بازار داخلی، افزایش قیمت حامل های انرژی و ... توانسته است با اجرای برنامه های مختلف بهبود، ضمن افزایش میزان تولید و فروش شرکت، با تأمین نیاز بازار داخلی در راستای حصول به خودکفایی اقتصادی کشور و همچنین توسعه نام تجاری خود در بازارهای صادراتی، اقدام نماید.

یک انجمن علمی در جهت کمک به ارتقاء دانش در صنعت فولاد کشور و نیز در راستای ارتباط بین اساتید، محققین و متخصصین صنعت فولاد، تأسیس شده است. رشد، ارتقاء، توسعه تکنولوژی، فناوری، آموزش، پژوهش و نشر اطلاعات در زمینه های تخصصی آهن و فولاد از اهداف کلی انجمن می باشد. همچنین انجمن آهن و فولاد ایران برای تحقق اهداف خود، فعالیت های چون ایجاد پایگاهی مناسب به منظور برقراری ارتباط علمی، فنی و تحقیقاتی، برگزاری سالیانه همایش های علمی سمپوزیوم فولاد به همراه نمایشگاه بین المللی فولاد، ارائه خدمات آموزشی، علمی، پژوهشی، فنی و مشاوره ای با تشکیل کارگروه های تخصصی در راستای ایجاد و توسعه تکنولوژی های نوین در زمینه های آهن و فولاد و افزایش بهره وری و ارتقای کیفی محصولات تولیدی، کسب اطلاعات از آخرین دستاوردهای علمی و صنعتی ایران و جهان و ارائه آن به اعضا، ترغیب، تشویق و حمایت از پژوهشگران، صنعتگران و دانشجویان در پیشبرد فعالیت های علمی را دنبال می کند.

❖ آیا در شرکت شما برنامه ای جهت استفاده و به روز رساندن آخرین دستاوردهای فناوری در تولید فولاد در نظر گرفته شده است؟ لطفاً تشریح بفرمائید؟

این شرکت در زمینه استفاده از آخرین مقالات و همکاری در برگزاری همایش های علمی سالیانه و سمپوزیوم فولاد ضمن کمک به ارتقاء دانش و تکنولوژی در زمینه فولاد از موارد مطرح شده در این همایش ها نیز استفاده مینماید. باتوجه به تأسیس شرکت فناوری و پژوهش سهند آهن و فولاد خاورمیانه توسط انجمن آهن و فولاد انتظار می رود این انجمن در جهت بومی سازی تکنولوژی های روز و در اختیار قرار دادن آن به شرکت های فولادی داخل کشور نقش فعالتری را ایفا نماید.

بله همانطور که در بالا ذکر شد این شرکت یکی از مؤسسين شرکت فناوری و پژوهش سهند آهن و فولاد خاورمیانه بوده که در نظر دارد با همکاری دانشگاه و

برگزاری دوره های آموزشی انجمن آهن و فولاد ایران

کمیته آموزش انجمن آهن و فولاد ایران به منظور شناخت هرچه بیشتر نیازها و استعداد های واحدهای صنعتی و گسترش امر آموزش، آمادگی خود را در برپایی دوره های آموزشی - کاربردی در زمینه های مختلف آهن و فولاد اعلام می دارد. لذا از کلیه مسئولان و صاحبان صنایع که علاقمند به برگزاری دوره های آموزشی که تاکنون از طرف انجمن ارائه شده و یا دوره های آموزشی خاص دیگری که مورد نیاز آن مؤسسه است، تقاضا می گردد از طریق تکمیل فرم زیر، این انجمن را مطلع فرمایند. بدیهی است دوره های پیشنهادی از طرف متقاضیان قابل بررسی و اجراست.

فرم درخواست برگزاری دوره های آموزشی توسط انجمن آهن و فولاد ایران

بدینوسیله اینجانب ..... درخواست برگزاری □ دوره آموزشی یا □ سمینار در
زمینه ..... را دارم.
نام و نام خانوادگی: ..... سمت: ..... نام مؤسسه: .....
آدرس مؤسسه: .....
تلفن: ..... شماره: .....

امضاء و تاریخ

ردیف	عنوان دوره	نام استاد	مدت
۱	تکنولوژی تولید فولادهای کیفی	مهندس جولازاده	۲ روزه
۲	فرایند تولید چدن در کوره بلند	مهندس جولازاده	۳ روزه
۳	روش های بالا بردن بهره وری و صرفه جویی انرژی در کوره بلند	مهندس جولازاده	۳ روزه
۴	فرایند تولید کک به روش بازیافت مواد شیمیایی	مهندس جولازاده	۳ روزه
۵	فرایند تولید فولاد به روش کنورتور اکسیژنی	مهندس جولازاده	۳ روزه
۶	شاخص های پایداری در صنایع فولاد	مهندس جولازاده	۱ روز
۷	بهبود سازی مصرف انرژی در صنایع فولاد	مهندس جولازاده	۳ روزه
۸	اکولوژی صنعتی و ملاحظات زیست محیطی در صنایع فولاد	دکتر میرغفاری	۱ روزه
۹	متالورژی فرآیند ریخته گری مداوم	دکتر علیزاده	۳ روزه
۱۰	فرآیند انجماد در ریخته گری مداوم	دکتر علیزاده	۳ روزه
۱۱	ایمنی و بهداشت (بسته به استفاده مواد شیمیایی)	دکتر رضائیان	۱ الی ۲ روزه
۱۲	روش های کنترل و بازرسی خوردگی فلزات در صنعت	دکتر دهکردی	۵ روزه
۱۳	پایش و مانیتورینگ خوردگی	دکتر دهکردی	۳ روزه

ردیف	عنوان دوره	نام استاد	مدت
۱۴	خوردگی در سیستم‌های آبگرد (کولینگ) و روش‌های جلوگیری از آن	دکتر اشرفی	۲ روزه
۱۵	بررسی مکانیزم تخریب قطعات و تجهیزات صنعتی	دکتر اشرفی	۲ روزه
۱۶	آشنایی با روش‌های آزمایشگاهی و صنعتی تعیین میزان خوردگی	دکتر اشرفی	۲ روزه
۱۷	شناخت و عیب‌یابی ترانسفورمرهای قدرت	دکتر معلم	۳ روز
۱۸	عیب‌یابی و پایش موتورهای الکتریکی	دکتر معلم	۳ روز
۱۹	اصول جایگزینی و انتخاب بهینه موتورهای الکتریکی در صنعت	دکتر معلم	۳ روز
۲۰	دوره تخصصی برق کوره‌های قوس الکتریکی	مهندس کیوانفرد	۴ روز
۲۱	سامانه‌های اتوماسیون	مهندس اتحاد توکل	۳ روز
۲۲	بازرسی و کنترل جوش ۱	مهندس ادب آوازه	۵ روزه
۲۳	بازرسی و کنترل جوش ۲	مهندس ادب آوازه	۵ روزه
۲۴	بازرسی جوش لوله	مهندس ادب آوازه	۳ روزه
۲۵	خوردگی آجرهای نسوز منیزیت کربنی در صنایع فولادسازی و پیشرفت‌های اخیر در کاهش آن	دکتر منشی	۱ روزه
۲۶	ترمودینامیک کوره‌های قوس از جهت رفتار عناصر آلیاژی	دکتر علیزاده	۲ روزه
۲۷	خطا و عدم قطعیت در اندازه‌گیری و محاسبات	دکتر علیزاده	۲ روزه
۲۸	ترمودینامیک و سینتیک پخت گندله‌های مگنتیتی	دکتر علیزاده	۲ روزه
۲۹	آشنایی با ریخته‌گری و نورد فولادهای الکتریکی (Silicon Steel)	دکتر طرعی‌نژاد	۳ روزه
۳۰	جوشکاری و جوش‌پذیری فولادهای زنگ‌نزن	دکتر شمعیان	۲ روزه
۳۱	متالورژی جوشکاری	دکتر شمعیان	۲ روزه
۳۲	موازنه جرم و انرژی در فرآیندهای متالورژیکی	دکتر سعیدی	۱ روزه
۳۳	متدولوژی تحقیق	دکتر سعیدی	۱ روزه
۳۴	شناسایی فولادهای آلیاژی	دکتر رضائیان	۳ روزه
۳۵	انتخاب مواد	دکتر رضائیان	۲ روزه
۳۶	آشنایی با عملیات ترمومکانیکی فلزات (مکانیکی - حرارتی)	دکتر رضائیان	۲ روزه
۳۷	آشنایی با فولادهای پیشرفته (Trip, Twip, IF و غیره)	دکتر رضائیان	۱ الی ۲ روزه
۳۸	تغییر شکل شدید فلزات (SPD)	دکتر رضائیان	۲ روزه
۳۹	دوره تخصصی فولادهای HSLA	دکتر رضائیان	۲ روزه
۴۰	شناخت و ارزیابی عیوب ناشی از فرآیندهای ساخت بر طبق استانداردهای بین‌المللی	دکتر دهکردی	۲ روزه
۴۱	فرآیند ریخته‌گری مداوم تختال نازک	دکتر اعلائی	۲ روزه

ردیف	عنوان دوره	نام استاد	مدت
۴۲	پوشش دهی	دکتر اشرفی زاده	۱ روزه
۴۳	تخریب قطعات در صنعت و تحلیل شکست (Failure Analysis)	دکتر اشرفی زاده	۲ روزه
۴۴	خوردگی بویلرهای صنعتی، علل و روش های جلوگیری از خوردگی	دکتر اشرفی	۲ روزه
۴۵	آشنایی با استاندارد چرخنده ها و بررسی علل تخریب چرخنده های صنعتی	دکتر اشرفی	۱ روزه
۴۶	پایش خوردگی و استفاده از کوپن ها و سنسورهای خوردگی در صنعت	دکتر اشرفی	۱ روزه
۴۷	کلید فولاد و انطباق فولادهای استاندارد	دکتر اشرفی	۱ روزه
۴۸	طراحی و انتخاب مواد مقاوم به خوردگی	دکتر اشرفی	۱ روزه
۴۹	بازدارنده های خوردگی	مهندس نصیرالاسلامی	۲-۳ روزه
۵۰	آزمون های خوردگی	مهندس زمانی	۲ روزه
۵۱	سیستم ارتینگ	دکتر میرزاییان	۳ روز
۵۲	شناخت درایوهای AC و DC	دکتر میرزاییان	۳ روز
۵۳	آموزش نرم افزار Catia	مهندس حاجی صادقان	۱۷ روز
۵۴	نرم افزار Digsilent	مهندس حسینی	۴ روز
۵۵	فیلترهای هارمونیک	مهندس کیوانفرد	۳ روز
۵۶	آشنایی با تجهیزات ابزار دقیق و رفع عیب آنها	مهندس اتحاد توکل	۳ روز
۵۷	فرصت های صرفه جویی انرژی در کوره های پیش گرم نورد	مهندس جولازاده	۲ روز
۵۸	تکنولوژی تولید فولادهای آلیاژی در کوره های قوس الکتریکی	مهندس جولازاده	۲ روزه
۵۹	تحولات و توسعه در فرایند فولاد سازی کوره قوس الکتریکی	مهندس جولازاده	۲ روزه
۶۰	فرآیند فولادسازی در کوره ها	مهندس جولازاده	۲ روزه
۶۱	شیوه های ریخته گری	مهندس جولازاده	۳ روزه
۶۲	تزریق سوخت های کمکی در کوره بلند	مهندس جولازاده	۲ روزه
۶۳	فرصت های صرفه جویی انرژی در کوره های قوس الکتریکی	مهندس جولازاده	۲ روزه
۶۴	فرایند تولید کک به روش بازیافت حرارتی	مهندس جولازاده	۳ روزه
۶۵	فرایند تولید فولاد به روش کوره قوس الکتریکی	مهندس جولازاده	۳ روزه

کمیته آموزش انجمن آهن و فولاد ایران

عنوان	گرد آورنده	تاریخ انتشار	مبلغ (ریال)
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۷۵	دانشکده مهندسی مواد دانشگاه صنعتی اصفهان	مهر ماه ۱۳۷۵	۲۸۰/۰۰۰
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۷۸	انجمن آهن و فولاد ایران	اردیبهشت ماه ۱۳۷۸	۲۸۰/۰۰۰
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۷۹	انجمن آهن و فولاد ایران	بهمن ماه ۱۳۷۹	۲۸۰/۰۰۰
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۸۰	انجمن آهن و فولاد ایران	بهمن ماه ۱۳۸۰	۲۸۰/۰۰۰
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۸۱	انجمن آهن و فولاد ایران	بهمن ماه ۱۳۸۱	موجود نیست
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۸۲	انجمن آهن و فولاد ایران	بهمن ماه ۱۳۸۲	موجود نیست
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۸۳	انجمن آهن و فولاد ایران	اسفند ماه ۱۳۸۳	۳۲۰/۰۰۰
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۸۴	انجمن آهن و فولاد ایران	اسفند ماه ۱۳۸۴	۳۲۰/۰۰۰
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۸۵	انجمن آهن و فولاد ایران	اسفند ماه ۱۳۸۵	۳۵۰/۰۰۰
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۸۶	انجمن آهن و فولاد ایران	بهمن ماه ۱۳۸۶	۳۸۰/۰۰۰
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۸۷	انجمن آهن و فولاد ایران	اسفند ماه ۱۳۸۷	۳۸۰/۰۰۰
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۸۸	انجمن آهن و فولاد ایران	اسفند ماه ۱۳۸۸	۳۸۰/۰۰۰
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۸۹	انجمن آهن و فولاد ایران	اسفند ماه ۱۳۸۹	۳۸۰/۰۰۰
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۹۰	انجمن آهن و فولاد ایران	اسفند ماه ۱۳۹۰	۳۸۰/۰۰۰
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۹۱	انجمن آهن و فولاد ایران	اسفند ماه ۱۳۹۱	۴۳۰/۰۰۰
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۹۲	انجمن آهن و فولاد ایران	اسفند ماه ۱۳۹۲	۵۴۰/۰۰۰
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۹۳	انجمن آهن و فولاد ایران	اسفند ماه ۱۳۹۳	۶۵۰/۰۰۰
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۹۴	انجمن آهن و فولاد ایران	اسفند ماه ۱۳۹۴	۷۰۰/۰۰۰
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۹۵	انجمن آهن و فولاد ایران	اسفند ماه ۱۳۹۵	۸۰۰/۰۰۰
Physical Metallurgy of Steel (2001)	Glyn Meyrick- Robert H. wagoner-wei Gan	زمستان ماه ۸۲	۱۱۰/۰۰۰
Introduction to the Economics of Structural Steel Work (2001)	The Southern African Institute of Steel Construction	زمستان ماه ۸۲	۱۱۰/۰۰۰

۲۲۰/۰۰۰	شهریور ماه ۸۷	H. K. D. H. Bhadeshia and Sir Robert Honeycombe	Steels "Microstructure and Properties", Third Edition
۱۱۰/۰۰۰	شهریور ماه ۸۷	International Iron & Steel Institute	Advanced High Strength Steel (AHSS) Application Guidelines, Version 3
۱۶۰/۰۰۰	شهریور ماه ۸۴	مهندس محمد حسین نشاطی	کتاب فولاد سازی ثانویه
۳۲۰/۰۰۰	شهریور ماه ۸۸	مهندس پرویز فرهنگ	کتاب فرهنگ جامع مواد
۶۰/۰۰۰	از پاییز ۹۰ لغایت زمستان ۹۴	انجمن آهن و فولاد ایران	فصلنامه علمی - خبری پیام فولاد از شماره ۴۴ لغایت شماره ۶۱
۷۰/۰۰۰	از بهار ۹۵	انجمن آهن و فولاد ایران	فصلنامه علمی - خبری پیام فولاد از شماره ۶۲
افراد حقیقی ۱۲۰/۰۰۰ مؤسسات حقوقی ۲۴۰/۰۰۰	از پاییز ۸۹ لغایت بهار ۹۵	انجمن آهن و فولاد ایران	مجله علمی - پژوهشی بین المللی انجمن آهن و فولاد ایران (International Journal of Iron & Steel Society of Iran)
۱۱۰/۰۰۰	اسفند ماه ۸۸	مهندس محمد حسین نشاطی	کتاب راهنمای انتخاب و کاربرد فولاد ابزار
۴۵/۰۰۰	آذر ماه ۸۹	مهندس محمد حسن جولازاده	کتاب مرجع فولاد
۵۵/۰۰۰	آذر ماه ۹۰	مهندس محمد حسن جولازاده	کتاب مرجع فولاد ۱۳۹۰
۶۵/۰۰۰	آذر ماه ۹۱	مهندس محمد حسن جولازاده	کتاب مرجع فولاد ۱۳۹۱
۱۱۰/۰۰۰	آذر ماه ۹۲	مهندس محمد حسن جولازاده	کتاب مرجع فولاد ۱۳۹۲
۱۶۰/۰۰۰	آذر ماه ۹۳	مهندس محمد حسن جولازاده	کتاب مرجع فولاد ۱۳۹۳
۲۰۰/۰۰۰	آذر ماه ۹۴	مهندس محمد حسن جولازاده	کتاب مرجع فولاد ۱۳۹۴
۲۵۰/۰۰۰	آذر ماه ۹۵	مهندس محمد حسن جولازاده	کتاب مرجع فولاد ۱۳۹۵
۲۵۰/۰۰۰	اردیبهشت ماه ۹۶	مهندس زهرا السادات رضوی دینانی، دکتر نوراله میرغفاری، مهندس محمد حسن جولازاده	حفاظت محیط زیست در صنایع آهن و فولاد (فاضلاب، هوا و پسماند)

فرم درخواست عضویت حقیقی و حقوقی در انجمن آهن و فولاد ایران

توجه: لطفاً در قسمتهای تیره، چیزی ننویسید و نام و نام خانوادگی و محل کار خود را به لاتین در محل مربوطه بنویسید.

نوع عضویت		کد عضویت	
Name	<input type="text"/>	نام	<input type="text"/>
Family	<input type="text"/>	نام خانوادگی	<input type="text"/>
Company	<input type="text"/>	نام محل کار	<input type="text"/>
	<input type="text"/>	سمت سازمانی	<input type="text"/>
تاریخ تولد	<input type="text"/>	کد ملی	<input type="text"/>
محل تولد	<input type="text"/>	شماره شناسنامه	<input type="text"/>
آدرس محل کار		<input type="text"/>	
صندوق پستی	<input type="text"/>	کد پستی محل کار	<input type="text"/>
دورنویس	<input type="text"/>	تلفن محل کار	<input type="text"/>
آدرس مکاتبه		<input type="text"/>	
صندوق پستی	<input type="text"/>	کد پستی	<input type="text"/>
تلفن همراه	<input type="text"/>	تلفن	<input type="text"/>
E-mail	<input type="text"/>		
سال دریافت مدرک	<input type="text"/>	آخرین مدرک تحصیلی	<input type="text"/>
کشور/شهر دریافت مدرک	<input type="text"/>	رشته تحصیلی	<input type="text"/>
		دانشگاه اخذ آخرین مدرک	<input type="text"/>
تاریخ اتمام عضویت	<input type="text"/>	تاریخ شروع عضویت	<input type="text"/>
توضیحات	<input type="text"/>	تعداد سال عضویت	<input type="text"/>

امضاء:

تاریخ:

مدارک لازم برای عضویت:

- ۱- برگ درخواست عضویت تکمیل شده
- ۲- فتوکپی آخرین مدرک تحصیلی (برای دانشجویان ارائه کپی کارت دانشجویی کافی است) + دو قطعه عکس ۳×۲
- ۳- فیش بانکی به مبلغ (برای مؤسسات حقوقی وابسته ۷/۰۰۰/۰۰۰ ریال، برای اعضاء حقیقی ۸۰۰/۰۰۰ ریال، برای دانشجویان ۳۰۰/۰۰۰ ریال) به حساب شماره ۰۲۰۲۸۳۱۶۲۷۰۰۲ بانک ملی ایران شعبه دانشگاه صنعتی اصفهان (کد شعبه ۳۱۸۷) بنام انجمن آهن و فولاد ایران.
- ۴- ارسال فیش واریزی (از طریق فکس: ۰۳۱-۳۳۹۳۲۱۲۴، پست و یا تحویل حضوری)

فراخوان مقاله برای مجله بین‌المللی انجمن آهن و فولاد ایران

انجمن آهن و فولاد ایران با هدف تخصصی‌تر شدن مجلات علمی و تحقیقاتی در زمینه صنعت آهن و فولاد کشور و به منظور اطلاع‌رسانی و تقویت هرچه بیشتر پیوندهای متخصصین، اندیشمندان، دانشگاهیان و پژوهشگران ملی و بین‌المللی با کسب مجوز از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، مجله علمی-پژوهشی بین‌المللی را با عنوان:

International Journal of Iron & Steel Society of Iran (Int. J. of ISSI)

منتشر می‌نماید.

بدینوسیله از کلیه صاحب‌نظران، اعضاء هیأت علمی دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی دعوت می‌گردد جهت هرچه پر بار شدن این مجله، مقالات خود را به زبان انگلیسی و بر روی سایت مجله به آدرس زیر بارگذاری نمایند.

ضمناً مقالات بایستی تحت یکی از عناوین زیر تهیه گردند.

۱- آهن سازی ۲- فولادسازی ۳- ریخته‌گری و انجماد ۴- اصول، تئوری، مکانیزمها و کینتیک فرآیندهای دمای بالا
۵- آنالیزهای فیزیکی و شیمیایی فولاد ۶- فرآیندهای شکل‌دهی و عملیات ترمومکانیکی فولادها ۷- جوشکاری و اتصال فولادها ۸- عملیات سطحی و خوردگی فولادها ۹- تغییر حالتها و ساختارهای میکروسکوپی فولاد ۱۰- خواص مکانیکی فولاد ۱۱- خواص فیزیکی فولاد ۱۲- مواد و فرآیندهای جدید در صنعت فولادسازی ۱۳- صرفه‌جویی مصرف انرژی در صنعت فولاد ۱۴- اقتصاد فولاد ۱۵- مهندسی محیط‌زیست صنایع فولاد و ارتباطات اجتماعی ۱۶- نوسازهای مصرفی در صنایع فولاد

دبیرخانه مجله بین‌المللی انجمن آهن و فولاد ایران

تلفن: ۰۲۴-۳۳۹۳۲۱۲۱-۳۳۹۳۲۱۲۴ (۰۳۱)، دورنویس: ۳۳۹۳۲۱۲۴ (۰۳۱)

Website: journal.issiran.com

E-mail: journal@issiran.com

Guide for Preparation of Manuscript

International Journal of Iron & Steel Society of Iran (IJISSI) is published semiannually by Iron and Steel Society of Iran (ISSI) with collaboration of Isfahan University of Technology (IUT). Original contributions are invited from worldwide ISSI members and non-members.

1. Submission of manuscript: This instruction gives you guidelines for preparing papers for IJISSI. Manuscripts should not be submitted if they have already been published or accepted for publication elsewhere. The full text of the paper including text, references, list of captions, tables, and figures should be submitted online and you will be guided stepwise through the creation and uploading of your files. The system automatically converts source files to a single PDF file of the article, which is used in the peer-review process. Please note that even though manuscript source files are converted to PDF files at submission for the review process, these source files are needed for further processing after acceptance. All correspondence, including notification of the Editor's decision and requests for revision, takes place by e-mail removing the need for a paper trail.

2. Category

i) Research paper (maximum of ten printed pages): An original article that presents a significant extension of knowledge or understanding and is written in such a way that qualified workers can replicate the key elements on the basis of the information given.

ii) Review: An article of an extensive survey on one particular subject, in which information already published is compiled, analyzed and discussed. Reviews are normally published by invitation. Proposals of suitable subjects by prospective authors are welcome.

iii) Research note: (maximum of three printed pages): (a) An article on a new finding or interesting aspect of an ongoing study which merits prompt preliminary publication in condensed form, a medium for the presentation of (b) disclosure of new research and techniques, (c) topics, opinions or proposals of interest to the readers and (d) criticisms or additional proofs and interpretations in connection with articles previously published in the society journals.

3. Language: Manuscripts should be written in clear, concise and grammatically correct English so that they are intelligible to the professional reader who is not a specialist in any particular field. Manuscripts that do not conform to these requirements and the following manuscript format may be returned to the author prior to review for correction. The full form of any abbreviation or acronym should be given in the text when the term is first used.

4. Units: Use of SI units is mandatory. Journal style is to use the form $S\ m^{-1}$, $A\ m^{-2}$, $W\ m^{-1}\ K^{-1}$, not S/m , A/m^2 , $W/m.K$.

5. Style of manuscript: It is important that the file be saved in the native format of the word processor used. The text should be in single-column format. The manuscripts should be submitted in double-spaced typing, 12 points Times New Roman font, on consecutively numbered A4 pages of uniform size with 3.0 cm margin on the left and 2.0 cm margins on top, bottom and right. The manuscript must be presented in the order: (1) title page, (2)

abstract and key words, (3) text, (4) references, (5) appendices, and (6) list of captions, each of which should start on a new page. All papers should be limited to 20 pages.

Essential title page information

Title: Concise and informative. Titles are often used in information-retrieval systems. Avoid abbreviations and formulae where possible.

Author names and affiliations: Where the family name may be ambiguous (e.g., a double name), please indicate this clearly. Present the authors' affiliation addresses (where the actual work was done) below the names. Indicate all affiliations with a lower-case superscript letter immediately after the author's name and in front of the appropriate address. Provide the full postal address of each affiliation, including the country name, and, if available, the e-mail address of each author. **Corresponding author:** Clearly indicate who will handle correspondence at all stages of refereeing and publication, also post-publication. Ensure that telephone and fax numbers (with country and area code) are provided in addition to the e-mail address and the complete postal address.

Present/permanent address: If an author has moved since the work described in the article was done, or was visiting at the time, a "Present address" (or "Permanent address") may be indicated as a footnote to that author's name. The address at which the author actually did the work must be retained as the main, affiliation address. Superscript Arabic numerals are used for such footnotes.

Abstract: An abstract must state briefly and clearly the main object, scope and findings of the work within 250 words. Be sure to define all symbols used in the abstract, and do not cite references in this section.

Keywords: Between three and six keywords should be provided below the Abstract to assist with indexing of the article. These should not duplicate key words from the title.

Subdivision-numbered sections: Divide your article into clearly defined and numbered sections. Subsections should be numbered 1.1 (then 1.1.1, 1.1.2, ...), 1.2, etc. (the abstract is not included in section numbering). Use this numbering also for internal cross-referencing: do not just refer to "the text". Any subsection may be given a brief heading. Each heading should appear on its own separate line.

Introduction: This section should include sufficient background information to set the work in context. The aims of the manuscript should be clearly stated. The introduction should not contain either findings or conclusions.

Materials and methods: This should be concise but provide sufficient detail to allow the work to be repeated by others.

Tables: Tables should be numbered consecutively in accordance with their appearance in the text and referred as, for example, "Table 1". Tables must not appear in the text but should be prepared on separate sheets. They must have captions and simple column headings. Place footnotes to tables below the table body and indicate them with

superscript lowercase letters. Avoid vertical rules. Be sparing in the use of tables and ensure that the data presented in tables do not duplicate results described elsewhere in the article. Captions should be 10 pt, and centered. Tables should be self-contained and complement, but not duplicate, information contained in the text.

Figures: All graphs, charts, drawings, diagrams, and photographs are to be referred to as Figures and should be numbered consecutively in the order that they are cited in the text. Figures should be cited in a single sequence throughout the text as 'Fig. 1', 'Fig. 2', ... Figures must be photographically reproducible. Figure captions must be collected on a separate sheet. Figures are normally reduced in a single column of 84 mm width. All lettering should be legible when reduced to this size.

i) Photographs should be supplied as glossy prints and pasted firmly on a hard sheet. When several photographs are to make up one presentation, they should be arranged without leaving margins in between and separately identified as (a), (b), (c)... Magnification must be indicated by means of an inscribed scale.

ii) Line drawings must be drafted with black ink on white drawing paper. High-quality glossy prints are acceptable.

iii) Color printing can be arranged, if the reviewers judge it necessary for proper presentation. Authors or their institutions must bear the costs.

iv) Axis labels should be of the form: Stress (MPa), Velocity ($m s^{-1}$).

v) Each figure must be supplied in digital form as a separate, clearly named file. Acceptable file formats are TIFF and JPEG. Images should be saved at a resolution of at least 600 dpi at final size (dpi=dots or pixels per inch; 600 dpi=240 dots per centimeter). Do not save at the default resolution (72 dpi). Crop any unwanted white space from around the figure before sizing.

Equations: Equations are numbered consecutively, with equation numbers in parentheses flush right. First use the equation editor to create the equation. Be sure that the symbols in your equation are defined before the equation appears, or immediately following. Refer to "Eq. (1)," not "(1)". If what is represented is really more than one equation, the abbreviation "Eqs." can be used.

Results and discussions: Results should be presented in a logical sequence in the text, tables and figures; repetitive presentation of the same data in different forms should be avoided. The results should contain material appropriate to the discussion.

Conclusions: Although a conclusion may review the main points of the paper, it must not replicate the abstract. A conclusion might elaborate on the importance of the work or suggest applications and extensions. Do not cite references in the conclusion as all points should have been made in the body of the paper. Note that the conclusion section is the last section of the paper to be numbered. The appendix (if present), acknowledgment (if present), and references are listed without numbers.

Acknowledgements: The source of financial grants and other funding must be acknowledged, including a frank declaration of the authors' industrial links and affiliations. Financial and technical assistance may be acknowledged here.

References:

References must be numbered consecutively. Reference numbers in the text should be typed as superscripts with a closing parenthesis, for example, ¹⁾, ^{2,3)} and ⁴⁻⁶⁾. List all of the references on a separate page at the end of the text. Include the names of all the authors with the surnames last. Refer to the following examples for the proper format:

i) **Journals:** Use the standard abbreviations for journal names. Give the volume number, the year of publication and the first page number.

[**Example**] M. Kato, S. Mizoguchi and K. Tsuzaki: *ISIJ Int.*, 40(2000), 543.

ii) Conference Proceedings

Give the title of the proceedings, the editor's name if any, the publisher's name, the place of publication, the year of publication and the page number.

[**Example**] Y. Chino, K. Iwai and S. Asai: *Proc. of 3rd Int. Symp. on Electromagnetic Processing of Materials, ISIJ, Tokyo, (2000), 279.*

iii) Books

Give the title, the volume number, the editor's name if any, the publisher's name, the place of publication, the year of publication and the page number.

[**Example**]

[1] W. C. Leslie: *The Physical Metallurgy of Steels*, McGraw-Hill, New York, (1981), 621.

[2] U. F. Kocks, A. S. Argon and M. F. Ashby: *Progress in Materials Science*, Vol.19, ed. by B. Chalmers, Pergamon Press, Oxford, (1975), 1.

6. Reviewing: Every manuscript receives reviewing according to established criteria.

7. Revision of manuscript: In case when the original manuscript is returned to the author for revision, the revised manuscript together with a letter explaining the changes made, must be resubmitted within three months.

8. Proofs: The corresponding author will receive the galley proofs of the paper. No new material may be inserted into the proofs. It is essential that the author returns the proofs before a specified deadline to avoid rescheduling of publication in some later issue.

9. Copyright: The submission of a paper implies that, if accepted for publication, copyright is transferred to the Iron and Steel Society of Iran. The society will not refuse any reasonable request for permission to reproduce a part of the journal.

10. Reprint: No page charge is made. Reprints can be obtained at reasonable prices.

راهنمای اشتراک فصلنامه پیام فولاد

در صورت تمایل به اشتراک فصلنامه پیام فولاد لطفاً نکات زیر را رعایت فرمائید.

- ۱- فرم اشتراک را کامل و خوانا پر کرده و کدپستی و شماره تلفن را حتماً قید فرمائید.
- ۲- مبلغ اشتراک را می‌توانید از کلیه شعب بانک ملی ایران در سراسر کشور به حساب کوتاه مدت سیبا به شماره ۰۲۰۲۸۳۱۶۲۷۰۰۲ بنام انجمن آهن و فولاد ایران در بانک ملی شعبه دانشگاه صنعتی اصفهان (کد ۳۱۸۷) حواله نمائید و اصل فیش بانکی را همراه با فرم تکمیل شده اشتراک به نشانی:
اصفهان، بلوار دانشگاه صنعتی اصفهان، شهرک علمی تحقیقاتی اصفهان، پارک علم و فناوری شیخ بهایی، ساختمان انجمن آهن و فولاد ایران، کدپستی: ۸۳۱۱۱-۸۴۱۵۶ ارسال فرمایید.
- ۳- کپی فیش بانکی را تا زمان دریافت نخستین شماره اشتراک نزد خود نگه دارید.
- ۴- مبلغ اشتراک برای یک سال با هزینه پست و بسته‌بندی ۳۰۰۰۰۰ ریال می‌باشد.
- ۵- در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر با تلفن‌های ۲۶-۳۳۹۳۲۱۲۱ (۰۳۱) تماس حاصل فرمائید.

فرم اشتراک

بیبوست فیش بانکی به شماره ..... به مبلغ ..... ریال بابت حق اشتراک
یک ساله فصلنامه پیام فولاد ارسال می‌گردد.
خواهشمند است مجله را برای مدت یک سال از شماره ..... به نشانی زیر بفرستید.
قبلاً مشترک بوده‌ام ، شماره اشتراک قبل ، مشترک نبوده‌ام .

نام خانوادگی ..... نام شرکت یا مؤسسه .....
نام .....
شغل ..... تحصیلات ..... سن .....
نشانی: استان ..... شهرستان ..... خیابان .....

برای اعضاء انجمن این نشریه بصورت رایگان ارسال می‌گردد.

فرم قرارداد

درج آگهی در فصلنامه پیام فولاد

اینجانب خانم / آقای ..... نماینده شرکت ..... به آدرس .....
شماره تلفن ..... با اطلاع کامل
از ضوابط ذیل و شرایط عمومی طرح آگهی نسبت به عقد قرارداد اقدام می‌نمایم.

- بازه زمانی چاپ آگهی □ یک فصل □ چهار فصل (۱۰ درصد تخفیف) □ هشت فصل (۱۵ درصد تخفیف) و محل چاپ آگهی ..... می باشد.
- هزینه هر فصل آگهی ..... ریال و طراحی (در صورت تمایل) به مبلغ کل ..... ریال تعیین می‌گردد.

محل‌های درج آگهی:

پشت جلد
صفحات داخلی جلد
صفحه استاپ
پنج صفحه اول و آخر
سایر صفحات

طرح آگهی به فرمت TIF یا PDF به صورت CMYK و با وضوح ۳۰۰ dpi در ابعاد ۲۹/۷×۲۱ سانتی‌متر (به صورت عمودی) می‌باشد.

* همچنین شرکت محترم موظف است پس از چاپ آگهی هزینه مربوطه را نقداً / چکی (تاریخ وصول کاملاً توافقی) پرداخت نماید و همچنین در صورت اعلام انصراف پس از عقد قرارداد ۵۰٪ هزینه چاپ آگهی را تا پایان قرارداد محاسبه و پرداخت نماید.

* در صورت انصراف از همراهی با ما پیش از آغاز فصل جدید، با واحد تبلیغات هماهنگ شوید. در غیر این صورت آگهی شما به صورت خودکار چاپ می‌گردد.

دستورالعمل تهیه مقاله

برای فصلنامه پیام فولاد

گردد. واحدهای سیستم بین‌المللی (SI) برای آحاد در نظر گرفته شود.

۶- تصاویر و عکس‌ها: اصل تصاویر و عکس‌ها باید به ضمیمه مقاله ارسال شود. در مورد مقالات ترجمه شده ارسال اصل مقاله همراه با تصاویر و عکس‌های آن ضروری است.

۷- واژه‌ها و پی‌نوشت‌ها: بالای واژه‌های متن مقاله شماره‌گذاری شده و اصل لاتین واژه با همان شماره در واژه‌نامه‌ای که در انتهای مقاله تنظیم می‌گردد درج شود.

۸- منابع و مراجع: در متن مقاله شماره مراجع در داخل کروشه [ ] آورده شود و با همان ترتیب شماره‌گذاری شده مرتب گردیده و در انتهای مقاله آورده شوند. مراجع فارسی از سمت راست و مراجع لاتین از سمت چپ نوشته شوند. در فهرست مراجع درج نام مؤلفان یا مترجمان - عنوان مقاله - نام نشریه - شماره جلد - صفحه و سال انتشار ضروری است.

فصلنامه پیام فولاد با هدف انتشار یافته‌های علمی پژوهشی و آموزشی - کاربردی در جهت ارتقاء سطح دانش فولاد و صنایع وابسته در این زمینه می‌باشد. لذا برای تحقق این هدف انجمن آهن و فولاد ایران آمادگی خود را جهت انتشار دستاوردهای تحقیقاتی محققان گرامی بصورت مقاله‌های علمی و فنی در زمینه‌های مختلف صنایع فولاد اعلام می‌نماید.

راهنمای تهیه مقاله

الف) مقالات ارسالی بایستی در زمینه‌های مختلف صنایع آهن و فولاد باشند.

ب) مقالات ارسالی بایستی قبلاً در هیچ نشریه یا مجله‌ای درج شده باشد.

ج) مقالات می‌توانند در یکی از بخش‌های زیر تهیه شوند.

۱- تحقیقی - پژوهشی

۲- مروری

۳- ترجمه

۴- فنی (مطالعات موردی)*

لطفاً مقالات خود را بصورت کامل حداکثر در ۱۰ صفحه A4 و طبق دستورالعمل زیر تهیه و به همراه سی‌دی مقاله به دفتر نشریه ارسال فرمایید.

۱- عنوان مقاله: مختصر و بیانگر محتوای مقاله باشد.

۲- مشخصات نویسنده (مترجم) به ترتیبی که مایلند در نشریه چاپ گردد.

۳- چکیده

۴- مقدمه، مواد و روش آزمایش‌ها، نتایج و بحث، نتیجه‌گیری و مراجع

۵- جداول و نمودارها با سطربندی و ستون‌بندی مناسب ترسیم شده و در مورد جداول شماره و شرح آن در بالا و در مورد اشکال در زیر آن درج

سایر نکات مهم

- تایپ مقالات صرفاً با نرم‌افزار Microsoft Word انجام شود.
- از تایپ شماره صفحه خودداری شود.
- مطالب تنها بر یک روی کاغذ A4 (۲۹۷×۲۱۰ میلی‌متر) چاپ شود.
- چاپ مقاله توسط چاپگر لیزری انجام شود.
- فصلنامه پیام فولاد در حکم و اصلاح مطالب آزاد است.
- مسئولیت درستی و صحت مطالب - ارقام - نمودارها و عکس‌ها بر عهده نویسندگان / مترجمان مقاله است.
- فصلنامه پیام فولاد از بازگرداندن مقاله معذور است.